

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Nehir Nur Delen

Paris'teki (Fransa) Ekoturizm Faaliyetleri ile Ekoturist ve Yerel Halkın Ekoturizme
Yönelik Tutumları

Coğrafya Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2022

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Nehir Nur Delen

Paris'teki (Fransa) Ekoturizm Faaliyetleri ile Ekoturist ve Yerel Halkın Ekoturizme
Yönelik Tutumları

Prof. Dr. Cemali SARI

Coğrafya Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2022

Akdeniz Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Nehir Nur DELEN'in bu çalışması, jürimiz tarafından Coğrafya Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programı tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Doç. Dr. Eren ŞENOL

Üye (Danışmanı) : Prof. Dr. Cemali SARI

Üye : Dr. Öğr. Üyesi Halil HADİMLİ

Tez Başlığı: Paris'teki (Fransa) Ekoturizm Faaliyetleri ile Ekoturist ve Yerel Halkın Ekoturizme Yönelik Tutumları

Tez Savunma Tarihi : 27/06/2022

Mezuniyet Tarihi : 21/07/2022

AKADEMİK BEYAN

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Paris’teki (Fransa) Ekoturizm Faaliyetleri ile Ekoturist ve Yerel Halkın Ekoturizme Yönelik Tutumları” adlı bu çalışmanın, akademik kural ve etik değerlere uygun bir biçimde tarafımdan yazıldığını, yararlandığım bütün eserlerin kaynakçada gösterildiğini ve çalışma içerisinde bu eserlere atıf yapıldığını belirtir; bunu şerefimle doğrularım.

İmza

Adı SOYADI

Nehir Nur DELEN

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU BEYAN BELGESİ

Öğrenci Bilgileri	
Adı-Soyadı	Nehir Nur Delen
Öğrenci Numarası	202052064016
Anabilim Dalı	Coğrafya
Programı	Tezli Yüksek Lisans
Danışman Öğretim Üyesi Bilgileri	
Unvanı, Adı-Soyadı	Prof. Dr. Cemali Sarı
Yüksek Lisans Tez Başlığı	Paris'teki (Fransa) Ekoturizm Faaliyetleri ile Ekoturist ve Yerel Halkın Ekoturizme Yönelik Tutumları
Turnitin Bilgileri	
Ödev Numarası	1867645695
Rapor Tarihi	07/07/2022
Benzerlik Oranı	Alıntılar hariç: %13 Alıntılar dahil: %14
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE, Yukarıda bilgileri bulunan öğrenciye ait tez çalışmasının a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana Bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 164 sayfalık kısmına ilişkin olarak Turnitin adlı intihal tespit programından Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esaslarında belirlenen filtrelemeler uygulanarak yukarıdaki detayları verilen ve ekte sunulan rapor alınmıştır. Danışman tarafından uygun olan seçenek işaretlenmelidir: () Benzerlik oranları belirlenen limitleri aşmıyor ise: Yukarıda yer alan beyanın ve ekte sunulan Tez Çalışması Orijinallik Raporunun doğruluğunu onaylarım. () Benzerlik oranları belirlenen limitleri aşıyor, ancak tez/dönem projesi danışmanı intihal yapılmadığı kanısında ise: Yukarıda yer alan beyanın ve ekte sunulan Tez Çalışması Orijinallik Raporunun doğruluğunu onaylar ve Uygulama Esaslarında öngörülen yüzdelik sınırlarının aşılmasına karşın, aşağıda belirtilen gerekçe ile intihal yapılmadığı kanısında olduğumu beyan ederim.	
Gerekçe:	
Benzerlik taraması yukarıda verilen ölçütlere uygun olarak tarafımca yapılmıştır. İlgili tezin orijinallik raporunun uygun olduğunu beyan ederim. Danışman Öğretim Üyesi Unvanı, Adı-Soyadı Prof. Dr. Cemali SARI İmza	

İÇİNDEKİLER

GRAFİKLER LİSTESİ	V
TABLOLAR LİSTESİ	VI
FOTOĞRAFLAR LİSTESİ	IX
HARİTALAR LİSTESİ	XI
KISALTMALAR LİSTESİ	XII
ÖZET	XIII
SUMMARY	XIV
TEŞEKKÜR	XV
ÖN SÖZ	XVI
GİRİŞ	2

BİRİNCİ BÖLÜM

PARİS'İN COĞRAFİ ÖZELLİKLERİ

1.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi	4
1.2. Araştırmanın Sınırlılıkları	5
1.3. Araştırma Sahasının Yeri ve Sınırları	5
1.4. Araştırma Sahasının Genel Coğrafya Özellikleri	9
1.4.1. Fiziki Coğrafya Özellikleri	9
1.4.2. Beşeri Coğrafya Özellikleri	11
1.5. Araştırmada Kullanılan Yöntem ve Metot	17
1.6. Saha ile İlgili Önceki Çalışmalar	18

İKİNCİ BÖLÜM

TURİZMDE KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Turizm ve Turist Kavramları	20
2.2. Turizm Çeşitleri	21
2.2.1. Eğlence İle İlişkilerine Göre Turizm Türleri	21
2.2.2. Kişisel Arayışlara Göre Turizm Türleri	23
2.2.3. Oluşumlarına Göre Turizm Türleri	23
2.2.4. İş İle İlişkisine Göre Turizm Türleri	24
2.2.5. Doğa İlişkisine Göre Turizm Türleri	25
2.3. Ekoturizm	26
2.3.1. Ekoturizm Özellikleri	27

2.3.2. Ekoturizm Amaçları.....	28
2.3.3. Ekoturizmin İlkeleri.....	28
2.3.4. Ekoturizmin Turizm Ekonomisindeki Yeri	29
2.3.5. Ekoturist Profili	30
2.3.6. Ekoturizmin Etkileri	31
2.4. Sürdürülebilirlik ve Ekoturizm	33
2.5. Ekoturizm Çeşitleri	34

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DÜNYADA VE FRANSA'DA EKOTURİZM

3.1. Dünyada Ekoturizm	41
3.2. Fransa'da Ekoturizm.....	45

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

4.1. Paris Ekoturizm Faaliyet Sahaları	48
4.1.1. Cité Des Fleurs (Çiçekler Şehri).....	48
4.1.2. Coulée Verte Rene Dumont / Promenade Plantée (Yeşil Gezinti Kuşağı)	51
4.1.3. Parc Floral De Paris	57
4.1.4. Parc De Bagatelle	62
4.1.5. Sen Nehri – Rives De Seine Parkı	65
4.1.6. Parc Monceau	67
4.1.7. Jardin Des Tuileries	69
4.1.8. Parc De Bercy	72
4.1.9. Jardin Du Luxembourg – Palace Luxembourg.....	73
4.1.10. Bois De Vincennes	76
4.1.11. Parc De La Vilette	78
4.2. Paris ve Green Key (Yeşil Anahtar)	81
4.3. Paris'teki Ekolojik Turlar Ve Ekolojik Uygulamalar	82
4.4. Anket Bulguları	83
4.4.1. Paris'te Yaşayan Yerel Halka Yönelik Bulgular	83
4.4.2. Paris'teki Ekoturistlere Yönelik Bulgular	94

SONUÇ	111
--------------------	------------

KAYNAKÇA	116
-----------------------	------------

EKLER.....	121
-------------------	------------

Halk İçin Uygulanan Anket Formu (Türkçe).....	121
---	-----

Halk İçin Uygulanan Anket Formu (İngilizce).....	125
Halk İçin Uygulanan Anket (Fransızca).....	129
Turistler İçin Uygulanan Anket Formu (Türkçe).....	133
Turistler İçin Uygulanan Anket Formu (İngilizce).....	137
Turistler İçin Uygulanan Anket Formu (Fransızca).....	141
ÖZGEÇMİŞ	145

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1.1. Paris Nüfusunun Yıllara Göre Dağılımı (1968-2018).....	12
Grafik 1.2. Paris Nüfusunun Yaşlara Göre Dağılımı (2018).....	13

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1.1. Paris nüfusunun ve nüfus yoğunluğunun yıllara göre durumu (1968-2018)	12
Tablo 1.2. Paris Nüfusunun Yıllara Göre Yüzdesel (%) Değişimi (1968-2018)	12
Tablo 1.3. Paris Nüfusunun Yaşlara Göre Dağılımı (2018).....	13
Tablo 1.4. Nüfusun Cinsiyete Göre Dağılımı (2018)	14
Tablo 1.5. Paris 15 yaş ve üzeri nüfusunun meslek gruplarına göre durumları ve oranları (2008)	15
Tablo 1.6. Paris 15 yaş ve üzeri nüfusunun meslek gruplarına göre durumları ve oranları (2013)	15
Tablo 1.7. Paris 15 yaş ve üzeri nüfusunun meslek gruplarına göre durumları ve oranları (2018).	16
Tablo 1.8. 1 Ocak 2022 yılı itibari ile Paris'teki otel sayısı ve yatak kapasitesi	17
Tablo 2.1. Ekoturizm Çeşitleri	34
Tablo 4.1. Paris'te Yer Alan Green Key (Yeşil Anahtar) Etiketli Oteller.....	81
Tablo 4.2. Ankete katılan vatandaşların cinsiyet durumu ve dağılımı	84
Tablo 4.3. Ankete katılan vatandaşların yaş durumu ve dağılımı	84
Tablo 4.4. Ankete katılan vatandaşların eğitim durumu ve dağılımı	85
Tablo 4.5. Ankete katılan vatandaşların gelir seviyesi durumu	85
Tablo 4.6. Paris'teki ekolojik turizmin geliştiğini düşünüyorum.	86
Tablo 4.7. Yaşadığım şehri, Paris'i ekolojik turizm için tavsiye ederim.	86
Tablo 4.8. Paris'teki ekolojik turizmin, hem Paris'te yaşayan vatandaşlar için hem de sürdürülebilir kalkınma için yararlı olduğunu düşünüyorum.	87
Tablo 4.9. Paris'te ekoturizm ile ilgili etkinlik sayısının yeterli olduğunu düşünüyorum.	87
Tablo 4.10. Paris'teki ekolojik otellerin şehir için yeterli ve yararlı olduğunu düşünüyorum.	88
Tablo 4.11. Paris'teki eko-yumuşak toplu ulaşımın ekolojik denge için yararlı olduğunu düşünüyorum.	88
Tablo 4.12. Naturéparif isimli doğa ve biyoçeşitlilik üzerine çalışan ve etkinlikler düzenleyen kurum hakkında bilgi sahibiyim.	89
Tablo 4.13. Parc de Bagatelle ve Parc Floral gibi düzenli olarak yeşil etkinliklere ev sahipliği yapan parkları ziyaret ettim.	89
Tablo 4.14. En az bir kere Paris'te düzenlenen ekolojik bir tura (bisiklet, manzara, yürüyüş vs.) katıldım.	90

Tablo 4.15. Çiçekler Şehri (Cité des Fleurs) olarak adlandırılan Paris'in popüler ekolojik caddesini ziyaret ettim.	90
Tablo 4.16. Yeşil Gezinti Kuşağı (Coulée Verte/ Promenade Plantee) adlı Paris'teki popüler doğa yürüyüş rotasında yürüyüş yaptım.	91
Tablo 4.17. Paris'te her eylül ayında düzenlenen büyük caddelerin trafiğe kapatıldığı ve eko etkinlikler ve festivallerin düzenlendiği Arabasız Gün (La Journée Sans Voiture) isimli uygulama hakkında bilgi sahibiyim.	92
Tablo 4.18. Paris Nefes Alıyor (Paris Respire) isimli hafta sonu ve resmi tatillerde araç trafiğine kapatılan, yalnızca eko-yumuşak ulaşımın ve yayaların şehri keşfetmesine izin veren bölgeler hakkında bilgi sahibiyim.	92
Tablo 4.19. Ankete katılan ekoturistlerin cinsiyet durumu ve dağılımı	95
Tablo 4.20. Ankete katılan ekoturistlerin yaş aralığı durumu ve dağılımı	95
Tablo 4.21. Ankete katılan ekoturistlerin eğitim durumu ve dağılımı	96
Tablo 4.22. Ankete katılan ekoturistlerin gelir seviyesi durumu ve dağılımı	96
Tablo 4.23. Ankete katılan ekoturistlerin katıldıkları ülkeler ve dağılımı	97
Tablo 4.24. Ekoturizm aktivitelerine yılda kaç defa katılıyorsunuz?	97
Tablo 4.25. Bir yıl içerisinde ekoturizm için ne kadar harcama yapıyorsunuz?	98
Tablo 4.26. Paris'te ekoturizmin gelişmiş olduğunu düşünüyorum.	98
Tablo 4.27. Paris'te ekoturizm ile ilgili etkinlik sayısının yeterli olduğunu düşünüyorum.	99
Tablo 4.28. Paris'e özgü yerel ürünleri araştırıp satın aldım.	99
Tablo 4.29. Paris'teki eko-yumuşak toplu ulaşımın ekolojik denge için yararlı olduğunu düşünüyorum.	100
Tablo 4.30. Natureparif isimli doğa ve biyoçeşitlilik üzerine çalışan ve etkinlikler düzenleyen kurum hakkında bilgi sahibiyim.	100
Tablo 4.31. Ekolojik doğa yürüyüş rotalarında sık sık yürüyüş yaparım.	101
Tablo 4.32. Parc de Bagatelle ve Parc Floral gibi düzenli olarak yeşil etkinliklere ev sahipliği yapan parkları ziyaret ettim.	101
Tablo 4.33. Çiçekler Şehri (Cité des Fleurs) olarak adlandırılan Paris'in popüler ekolojik caddesini ziyaret ettim.	102
Tablo 4.34. Yeşil Gezinti Kuşağı (Coulée Verte/ Promenade Plantee) adlı Paris'teki popüler doğa yürüyüş rotasında yürüyüş yaptım.	103
Tablo 4.35. Paris'te her eylül ayında düzenlenen büyük caddelerin trafiğe kapatıldığı ve eko etkinlikler ve festivallerin düzenlendiği Arabasız Gün (La Journée Sans Voiture) isimli uygulama hakkında bilgi sahibiyim.	103

Tablo 4.36. Paris Nefes Alıyor (Paris Respire) isimli hafta sonu ve resmi tatillerde araç trafiğine kapatılan, yalnızca eko-yumuşak ulaşımın ve yayaların şehri keşfetmesine izin veren bölgeler hakkında bilgi sahibiyim.	104
Tablo 4.37. Paris’i ekoturizm için tekrardan tercih ederim.	105
Tablo 4.38. Ekolojik festivallere katılıyorum.....	105
Tablo 4.39. Bir otelde kalacağымda o otelin ekolojik otel olmasına dikkat ederim.	106
Tablo 4.40. Ekolojik bisiklet ve manzara turlarına katılıyorum.....	106
Tablo 4.41. Ekolojik turizmin alt çeşitlerine ait (ekolojik akarsu turizmi, ekolojik dağ turizmi vs.) diğer turistik aktiviteler yaparım.	107

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

Fotoğraf 4.1. Cité des Fleurs'daki mimari yapılara örnekler ve yürüyüş rotasının bir kesiti...	49
Fotoğraf 4.2. Cité des Fleurs'daki sözleşme ile mimari özellikleri güvence altına alınmış villalardan biri	50
Fotoğraf 4.3. Coulée Verte'nin girişinde bulunan, bu doğa yürüyüşü rotasının tarihçesi ve peyzaj düzenlemesi ile ilgili bilgilendirici pano.....	52
Fotoğraf 4.4. Coulée Verte'nin zengin bitki örtüsü ve ağaçlarla bezenmiş doğa yürüyüş rotasından bir görünüm.....	54
Fotoğraf 4.5. Coulée Verte'de ziyaretçilerin dinlenmesi, mola vermesi veya Paris caddelerini izlemesi için sıkça konumlandırılmış banklardan biri.	55
Fotoğraf 4.6. Coulée Verte doğa yürüyüş rotası içerisinde yer alan Reuilly – Paul Pernin Bahçesi'ndeki kadın figürlerinin işlendiği heykellerden biri ve arka tarafta coğrafya dersi kapsamında saha çalışması yapan öğrenciler	56
Fotoğraf 4.7. Parc Floral de Paris'in girişinde bulunan park isminin yazılı olduğu alandan ve çeşitli ağaçlardan bir görüntü	57
Fotoğraf 4.8. Parc Floral de Paris'te bitkilerin isimlerinin, bitki yanlarındaki mini panolara yazılmasına bir örnek.....	59
Fotoğraf 4.9. Parc Floral de Paris'te ördekler için oluşturulmuş gölet.....	60
Fotoğraf 4.10. Parc Floral de Paris'teki ekolojik dengeye dikkat çekmek amacıyla konumlandırılmış boşluğa açılan temsili yeşil kapı	61
Fotoğraf 4.11. Parc de Bagatelle'deki Château de Bagatelle'in girişinden ve aslan heykellerinden bir görüntü.....	62
Fotoğraf 4.12. Parc de Bagatelle'in girişindeki parkın tarihçesi ve genel özellikleri hakkında bilgilendirici pano.....	63
Fotoğraf 4.13. Parc de Bagatelle'deki Paris'in kültürel yanını yansıtan heykeller	64
Fotoğraf 4.14. Sen Nehri ve Rives de Seine Parkı'ndaki spor amaçlı oluşturulmuş bölümden bir görüntü	65
Fotoğraf 4.15. Rives de Seine Parkında ekolojik denge ve biyolojik çeşitliğe dikkat çeken afiş	66
Fotoğraf 4.16. Parc Monceau'nun girişindeki parkın tarihçesi ve genel özellikleri hakkındaki bilgilendirici pano.....	67
Fotoğraf 4.17. Parc Monceau'da çocuklar için oluşturulmuş olan bölüm.....	68

Fotoğraf 4.18. Jardin des Tuileries'deki Paris'in kültürel yanını yansıtan heykellere örnekler ve bahçenin genel görünümü.....	69
Fotoğraf 4.19. Jardin des Tuileries'teki heykellerden biri.....	70
Fotoğraf 4.20. Jardin des Tuileries'te yetiştirilen güller hakkında bilgi veren afiş	71
Fotoğraf 4.21. Parc de Bercy'de “kuraklığa dayanıklı bitkiler” için oluşturulmuş bölümden bir görüntü	72
Fotoğraf 4.22. Parc de Bercy'deki peyzaj düzenlemesine bir örnek	73
Fotoğraf 4.23. Jardin du Luxembourg ve Palace Luxembourg'dan genel görünüm.....	74
Fotoğraf 4.24. Jardin du Luxembourg'da yer alan turistlerin yoğun ilgi gösterdiği Médici Çeşmesi.....	75
Fotoğraf 4.25. Jardin du Luxembourg'un özenli peyzaj çalışmasından bir görüntü.....	76
Fotoğraf 4.26. Bois de Vincennes'deki yapay göl ve üzerindeki köprüden bir görüntü.....	77
Fotoğraf 4.27. Bois de Vincennes'deki doğa yürüyüşü rotasından bir görüntü.....	78
Fotoğraf 4.28. Parc de la Vilette'deki temalı bahçelerden biri.....	79
Fotoğraf 4.29. Parc de la Vilette'deki temalı bahçelerden biri ve çevresi.....	80

HARİTALAR LİSTESİ

Harita 1.1. Fransa Lokasyon Haritası	6
Harita 1.2. Fransa Bölgeler Haritası	7
Harita 1.3. Paris Lokasyon Haritası.....	8
Harita 1.4. Paris İlçeler Haritası	9
Harita 4.1. Paris İlçeleri ve Ekoturizm Faaliyet Sahaları	48

KISALTMALAR LİSTESİ

ABD: Amerika Birleşik Devletleri

BAKA: Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı

BM: Birleşmiş Milletler

INSEE: Institut National de la Statistique et des études économiques

IUCN: International Union for Conservation of Nature and Natural Resources

Km: Kilometre

M: Metre

SPSS: Statistical Package for the Social Sciences

TDK: Türk Dil Kurumu

TIES: The International Ecotourism Society

UNEP: United Nations Environment Programme

UNESCO: United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization

UNWTO: The United Nations World Tourism Organization

WCED: World Commission on Environment and Development

WTO: World Trade Organization

ÖZET

Doğal kaynakların artan nüfusla birlikte hızla tükenmesi, kültürel kaynakların ise tahrip edilmesi turizm alanında yeni arayışlara yol açmıştır. Ekoturizm doğaya karşı duyarlı, saygılı ve hassas; kültürel mirasları koruyucu, yerel halkın refahını düşünen, bilinçli ve sürdürülebilir bir turizm çeşidi olarak popülaritesini her geçen gün artırmaktadır. Bu doğrultuda milli parklar, tabiat alanları, sit alanları ve kültürel miraslar gibi korunan alanların sayısı da artmaktadır.

Fransa dünyanın en çok turist çeken ülkesidir. Paris ise hem Fransa'nın başkenti olup hem de en çok turist çeken şehri konumunda bulunmaktadır. Ekoturizm anlamında da oldukça yüksek potansiyele sahip bir şehirdir. Bu çalışmada Paris şehrinin ekoturizm potansiyeli, şehirde gerçekleştirilen ekoturizm çeşitleri, ekoturizmin faaliyet sahalarının araştırılması, Paris'teki yerel halkı ve Paris'e tatile gelen ekoturistlerin ekoturizm konusundaki tutumlarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Çalışma kapsamında saha çalışmaları yapılmış, ekoturizm faaliyetlerinin gerçekleştirildiği sahalar incelenmiş, veriler toplanmış ve fotoğraflar çekilmiştir.

Çalışmada veri toplama yöntemi olarak nicel veri toplama yöntemlerinden olan anket tercih edilmiştir. Anketler halk ve ekoturistler için ayrı ayrı hazırlanmış; Fransızca, İngilizce ve Türkçe olmak üzere üç dilde tercüme edilmiştir. Anketler 18 Ocak 2022 – 1 Mart 2022 tarihleri arasında uygulanmıştır. Anketten elde edilen veriler SPSS programı ile frekans, yüzde, ANOVA, Bağımsız Örneklem T Testi gibi analiz yöntemleri ile analiz edilmiştir. Bu bağlamda çalışmada genel anlamda nicel araştırma yöntemlerinden yararlanılmıştır. Anket veri ve analizleri sonucunda hem Parisli yerel halkın hem de Paris'e gelen ekoturistlerin, Paris'teki ekoturizm faaliyetleri üzerine tutumlarının olumlu olduğu tespit edilmiştir. Yerel halk Paris'teki ekoturizm faaliyet ve uygulamaları konusunda yüksek derecede bilinçli iken; Paris'e tatile gelen ekoturistler de Paris şehrini ekoturizm için yeterli ve uygun bulup, ekoturizm için tekrardan tercih edeceklerini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Ekoturizm, Ekoturist, Yerel Halk, Paris, SPSS

SUMMARY

ECOTOURISM ACTIVITIES IN PARIS (FRANCE) AND ATTITUDES OF ECOTOURISTS AND LOCAL PEOPLE TOWARDS ECOTOURISM

With the natural increasing population, it has started to learn new ways in the field of tourism. Ecotourism is sensitive to nature, sensibility and sensitivity; Urban heritage conservation is increasing in popularity day by day as a predictable and sustainable tourism option considered by local cities. The number of protected areas such as national parks, sites and heritage sites is increasing.

France is the country with the most tourists. Paris is also the capital of France. It is a city with high potential in transportation for ecotourism. In this study, your Paris ecotourism potential, the potential ecotourism areas, the potentials of ecotour areas, the locality in Paris.

In the study, the questionnaire from the quantitative True method was preferred as the True method. The questionnaires were prepared separately for the public and ecotourists; Translated into French, English and Turkish. Polls 18 2022 - March 1 to January 2022. The SPSS program obtained from the questionnaire was analyzed by analysis such as frequency, percentage, ANOVA, Independent Sample T Tests. In this context, generally revised quantitative research methods were used. Survey and analyzes have concluded that both local local and ecotourists coming to Paris have positive ecotourism practices in Paris. While local people are highly attentive to ecotourism activities and practices in Paris; Ecotourists who came to Paris on holiday also stated that the city of Paris will be sufficient and suitable for ecotourism, and they have chosen again for ecotourism.

Keywords: Ecotourism, Ecotourist, Local People, Paris, SPSS

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın gerçekleştirilmesinde, değerli bilgilerini benimle paylaşan, kendisine ne zaman bir sorum olsa bana zaman ayıran, büyük bir sabır ve ilgi ile bana faydalı olmak adına yardımcı olan, güler yüzünü ve samimiyetini esirgemeyen, gelecekteki akademik ve mesleki hayatımda bana rol model olacak olan, verdiği bilgilerden her daim faydalanacağım değerli danışman hocam Prof. Dr. Cemali Sarı'ya teşekkürlerimi borç bilirim.

Bölümdeki diğer değerli hocalarımdan da bana kazandırdıkları her şey, yardım ve destekleri için hepsine teker teker teşekkürlerimi sunuyorum.

Son olarak bu araştırma sürecinde maddi ve manevi destekleri ile benim hep yanımda olan, bana her konuda güvenen aileme sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Nehir Nur Delen

Antalya,2022

ÖN SÖZ

Günümüzde artan nüfusla birlikte hem doğal kaynaklar hem de kültürel miraslar risk altındadır. Nüfusla birlikte gelişen çevre kirliliği, doğal kaynakların aşırı kullanılması, kültürel mirasların bilinçsiz bireyler sebebi ile tahrip edilmesi gibi faktörler bu riski artırmaktadır. Turizm de tamamı ile doğal ve kültürel kaynakları kullanarak gerçekleştirilen bir eylem olduğu için bu faktörlerin hepsine sebep olabilmektedir. Ekoturizm bu konuda hem turizm sektörünü hem de doğal ve kültürel kaynakları kurtarıcı bir alan yaratmaktadır. Ekoturizmle birlikte turizm faaliyetleri gerçekleştirilirken doğal ve kültürel kaynaklar korunmakta, turizmden kaynaklı tüm sorunları da minimum seviyeye indirmektedir. Ekoturizm doğaya karşı saygılı, duyarlı ve bilinçli, aynı zamanda yerel halkın refah seviyesini düşünen bir turizm çeşidi olarak turizm çeşitleri arasında en masum ve yararlısı olarak tanımlanabilir.

Paris dünyanın en çok turist çeken şehirlerinden birisi olarak sahip olduğu doğal ve kültürel kaynaklarla ekoturizm anlamında da önemli bir potansiyele sahiptir. Bu potansiyelini mekânsal anlamda kullanımı ve uygulama yöntemleri ile diğer ülke ve şehirlere doğru örnek teşkil etmektedir. Bu araştırma ile Paris şehrinin sahip olduğu ekoturizm potansiyeli, ekoturizm faaliyet sahaları ve uygulamaları incelenerek literatüre katkı sağlaması ve Türkiye için de bir örnek teşkil etmesi hedeflenmektedir. Ayrıca araştırma kapsamında nicel araştırma yöntemlerinden yararlanılarak anket veri toplama tekniği ile hem yerel halkın hem de Paris'e tatile gelen ekoturistlerin profilleri ve Paris'teki ekoturizm üzerine tutumlarının incelenmesini hedeflenmektedir. Araştırma sahasının yurtdışında, Avrupa sınırlarında yer alması dolayısıyla yerel kaynaklarda benzer bir çalışma bulunmamaktadır. Ayrıca küresel ölçekte de coğrafya disiplini tarafından şehrin ekoturizm alanında incelenmesi araştırmayı önemli kılmaktadır.

GİRİŞ

Tarihin ilk devirlerinden beri insanların yaşadıkları çevreyi tanıma ve keşfetme içgüdüleri bulunmaktadır. Bu içgüdü insanların harekete geçmesine sebep olarak en basit anlamdaki turizm olgusunu doğurmuştur. Turizm teriminin etimolojik kökeni incelendiğinde ise ilk olarak 1881 yılında Oxford İngilizce Sözlüğü'nde yer aldığı görülmektedir. Yunanca kökenli olduğu bilinen turizm kelimesi burada daireyi tanımlamak için kullanılmıştır (Leiper, 1983: 277). Daire tanımının temel sebebi “dönüp dolaşıp aynı yere varmak” anlamından gelmektedir. Turizm faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi de bu şekilde olmaktadır. Turistler yaşadıkları yerden kısa süreli ayrılıp turizm faaliyetlerini gerçekleştirdikten sonra yaşadıkları yere geri dönerler.

Turizm aktiviteleri zamanla çeşitlenmiştir. Bu da turizm çeşitlerinin oluşmasına sebep olmuştur. Ekoturizm ise temelde günümüz dünyasında ekosistemi koruma ihtiyacı doğmasından dolayı ortaya çıkmıştır. Artan nüfusla birlikte hızla tükenen her şey için sürdürülebilirlik bir zorunluluk haline gelmiştir. Ekoturizm kaynağını ekosistem ve kültürel miraslardan alan bir turizm çeşidi iken kaynaklarını korumak da temel ilkesidir. Doğaya ve kültürel miraslara verilen zararı minimuma indirmeyi hatta yok etmeyi amaçlar. Bununla birlikte ekoturizm için yerellik oldukça önemlidir. Bu bağlamda yerel halkın refahını gözetiyor olması da ekoturizmin en önemli özelliklerinden biridir.

Fransa dünyanın en çok turist çeken ülkelerinin başında gelmektedir. Paris ise Fransa'nın başkenti ve önemli bir turizm merkezi olarak Fransa'ya gelen turistlerin en çok yoğunlaştığı şehirdir. Paris birçok turizm çeşidine yönelik potansiyele sahiptir. Bu turizm çeşitlerinin başında kültürel turizm gelmektedir. Sahip olduğu birçok kültürel çekim noktası bulunmaktadır. Bunların başında Eyfel Kulesi, Zafer Takı, Versay Sarayı ve Lüksemburg Sarayı gibi yerler gelmektedir. Müzeler açısından da oldukça zengin bir şehirdir. Başta Louvre Müzesi olmak üzere Orsay Müzesi, Rodin Müzesi, Orangerie Müzesi ve Picasso Müzesi gibi her yıl milyonlarca ziyaretçi ağırlayan müzeleri bulunmaktadır.

Paris şehrinde ekoturizm de önemli bir yer tutmaktadır. Ekoturizm çeşitleri açısından değerlendirildiğinde Paris şehri; doğa yürüyüşü, bitki inceleme, atlı doğa yürüyüşü, akarsu turizmi, kültürel turizm, kamp karavan turizmi, sağlık ve spor turizmi, bisiklet turları, kuş gözlemciliği ve özel ilgi turizmi olanakları ve potansiyeline sahiptir.

Öncelikle şehirdeki var olan tarihi ve kültürel çekim merkezlerinde uygulanan turizm aktivitelerinin ekoturizm ilkeleri ve amaçları doğrultusunda gerçekleştirildiği görülmektedir.

Özellikle bahsi geçen kültürel çekim noktalarında ekolojik turlar oldukça yoğun ve popülerdir.

Paris şehrinde doğa yürüyüş rotalarının sayısı oldukça fazladır. Bu rotalar yerel halk tarafından sağlık ve spor amaçlı kullanılabilirken ekoturistler tarafından ise trekking veya manzara turu amaçlı da kullanılmaktadır. En popüler olan rotalar ise; Coulée Verte, Cité des Fleurs, Bois de Vincennes’de bulunan rota, Parc Floral ve Parc de Bagatelle gibi büyük şehir parklarında bulunan rotalardır. Parc Floral ve Parc de Bagatelle ekoturizmin diğer alt türleri açısından da önemlidir. Bu parklar yeşil etkinlikler düzenleyen ve yeşil etkinliklere ücretsiz ev sahipliği yapan parklardır. Parkların sunduğu diğer ekoturizm imkanları ise bitki inceleme, kamp ve karavan turizmi, atlı doğa yürüyüşü, spor turizmi olarak sıralanabilir. Paris’in birçok semtinde de büyük şehir parkları bulunmaktadır. Bu parkların tamamı ekoturizm için büyük bir önem ve potansiyel sağlamaktadır.

Sen Nehri hem Fransa’nın hem de Paris’in en önemli akarsuyudur. Akarsu turizmi kapsamında gerçekleştirilen su sporları ve tekne turları gibi aktiviteler Sen Nehri’nde yapılabilmektedir. Hem yerel halk hem de ekoturistler tarafından da oldukça ilgi görmektedir.

Şehirde bulunan bahçeler de ekoturizm aktiviteleri için uygun sahalardır. Tuileries Bahçesi ve Lüksemburg Bahçesi bu bahçelerin en popüler olanlarıdır. Bu bahçelerin kültürle bir arada dekore edilmiş olması ilgi çekicidir. Lüksemburg Bahçesi’nde bulunan Lüksemburg Sarayı Paris’teki önemli kültürel çekim merkezlerinden biridir. Tuleries Bahçesi ise Louvre Müzesi ile yakınlığı ile bilinmektedir. Louvre Müzesi’ni ziyaret eden ekoturistler mutlaka Tuileries Bahçesi’ni de ziyaret etmektedir.

Araştırma kapsamında Paris’teki ekoturizm faaliyet sahalarında saha çalışmaları yapılmıştır. Ekoturizm faaliyet sahalarındaki ekoturizm çeşitleri ve uygulamaları araştırılmıştır. Araştırma sahası olan Paris’li yerel halkın ve Paris’teki ekoturistlerin; Paris’teki ekoturizme olan tutumları ise nicel araştırma yöntemlerinden biri olan anket yöntemi ile değerlendirilmiştir. Anketler ikişer bölümden oluşmaktadır. İlk bölümler yerel halkın ve ekoturistlerin profilini belirlemek amacıyla demografik sorulardan oluşmaktadır. İkinci bölümler ise yerel halkın ve ekoturistlerin Paris’teki ekoturizme olan tutumlarını değerlendirmek amacıyla oluşturulmuştur. İkinci bölümlerde 3’lü Likert Ölçeği kullanılmıştır. Anket bulguları SPSS programı ile ANOVA, Bağımsız Örneklem T Testi, frekans ve yüzde analizleri ile değerlendirilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

PARİS'İN COĞRAFİ ÖZELLİKLERİ

1.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışmada Paris şehrinin ekoturizm potansiyeli, şehirden uygulanan ekoturizm çeşitleri, ekoturizm faaliyet sahaları, bunların değerlendirilmesi ve nicel araştırma yöntemlerinden anket yöntemiyle verilerinin analizi ile desteklenerek incelenmesi amaçlanmıştır.

Araştırma sahasında daha önce yapılan coğrafi çalışmaların az olduğu ve sahanın Avrupa'da bulunması gerekçesi ile ulusal kaynakların çok kısıtlı olduğu göz önünde bulundurulduğunda çalışma özgün bir çalışma olup aynı zamanda yeni bir çalışma özelliği taşımaktadır. Araştırma sahasının, araştırma konusu olan ekoturizme ilişkin başarılı yönlerinin ortaya konulması, Türkiye için bir örnek teşkil ederek fayda sağlayacaktır.

Turizm faaliyetleri, turizmin türü ne olursa olsun bilinçli şekilde gerçekleştirildiğinde anlamlı olmaktadır. Turizmde birincil amaç kardan çok turizm alanının sürdürülebilirliğini koruması olmalıdır. Ekoturizm ise tamamı ile bu görüşü benimseyen bir turizm türü olarak karşımıza çıkmaktadır. Ekoturizm için sürdürülebilirlik bir sıralamaya tabi tutulmadan ana amaç olarak benimsenmiştir. Turizm ekonomisinde çok önemli bir hacme sahip olan Paris şehrinin ekoturizm potansiyeli, uygulamaları ve sahalarının incelenmesi büyük önem taşımaktadır.

Ekoturizm kaynağını doğa ve kültürden alır. Paris şehri öncelikle kültürel turizm alanında öne çıkmış bir turizm merkezidir. Kültürel çekim merkezlerinin de ekoturizmin bir çeşidi olduğu göz önüne alındığında çalışma kapsamında Paris'teki kültürel turizmin ekoturizm ilkeleri çerçevesinde nasıl uygulandığı da gözlemlenebilecektir. Var olan ve elde edilen ekoturizm uygulama alanları ile şehrin ekoturizm zenginliklerinin nasıl değerlendirildiği çalışmanın sonuçlarından bir diğeri olarak değerlidir. Araştırma, Türkiye'de ekoturizm potansiyeline sahip olan sahaların turizm ekonomisine kazandırılmasına örnek oluşturacaktır.

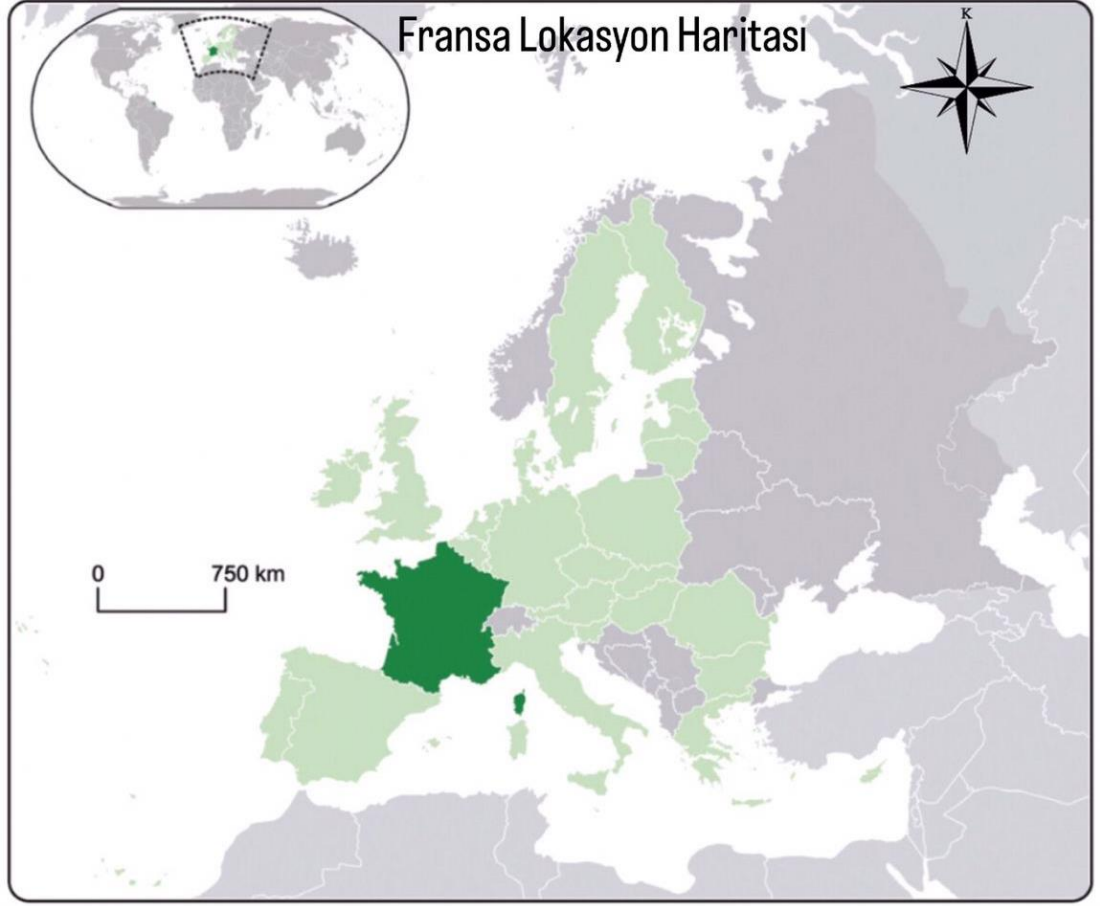
Araştırma sonucunda, ekoturizmin mekansal planlanması ve yürütülmesi sürecinde, üretim paydaşları içerisinde coğrafyacıların yer almasının öneminin ortaya çıkacağı düşünülmektedir.

1.2. Araştırmanın Sınırlılıkları

Her araştırmacı çalışmasını yaparken, kontrol edemeyeceği ve bu kapsamda taviz vermesi gereken durumlarla karşılaşabilir. Bu araştırmada da bu durum geçerlidir. Öncelikle araştırmanın Avrupa ülkesinde bir şehirde yapılmış olması temelde bir sınırlayıcı faktör olmuştur. Bilindiği üzere Türkiye’den Avrupa ülkelerine seyahat için gerekli vize şartları bulunmaktadır. Bu bağlamda araştırma yapmak için verilen vize süresi 45 günle sınırlı olmuştur. Bir diğer taraftan araştırmanın teslim süresi göz önüne alındığında, araştırma sahası olan Paris’e seyahat 18 Ocak 2022 – 1 Mart 2022 tarihlerinde gerçekleştirilmiştir. Mevsimin kış olması ve COVID-19 tedbirleri ise diğer sınırlayıcı sebeplerdir. Bu sebepler dahilinde araştırma konusu olan ekoturizm alanındaki faaliyetlere katılım sağlanamamıştır. Faaliyetler, etkinlikler, turlar veya festivaller genel olarak yaz mevsiminde yapılmaktadır. Bunun haricinde kış aylarında yapılan faaliyetler ise COVID-19 tedbirleri kapsamında yapılamamıştır. Ayrıca bu sınırlayıcılar araştırmanın veri toplama yöntemi olan anketleri de etkilemiştir. Araştırmada hem yerel halka hem de turistlere iki farklı anket uygulanmıştır. Mevsim ve COVID-19 sebebi ile gelen turist sayısının az olması çalışmayı sınırlamıştır. Yerel halkın COVID-19 sebebi ile çok fazla diyalog kurmayı tercih etmemesi de benzer bir sınırlayıcı faktör olmuştur. Yine COVID-19 konusunda bir diğer sınırlayıcı etken ise biletle erişilebilen turistik yerlerde bilet sayısının düşürülmüş olmasından dolayı bilet bulunamaması olmuştur.

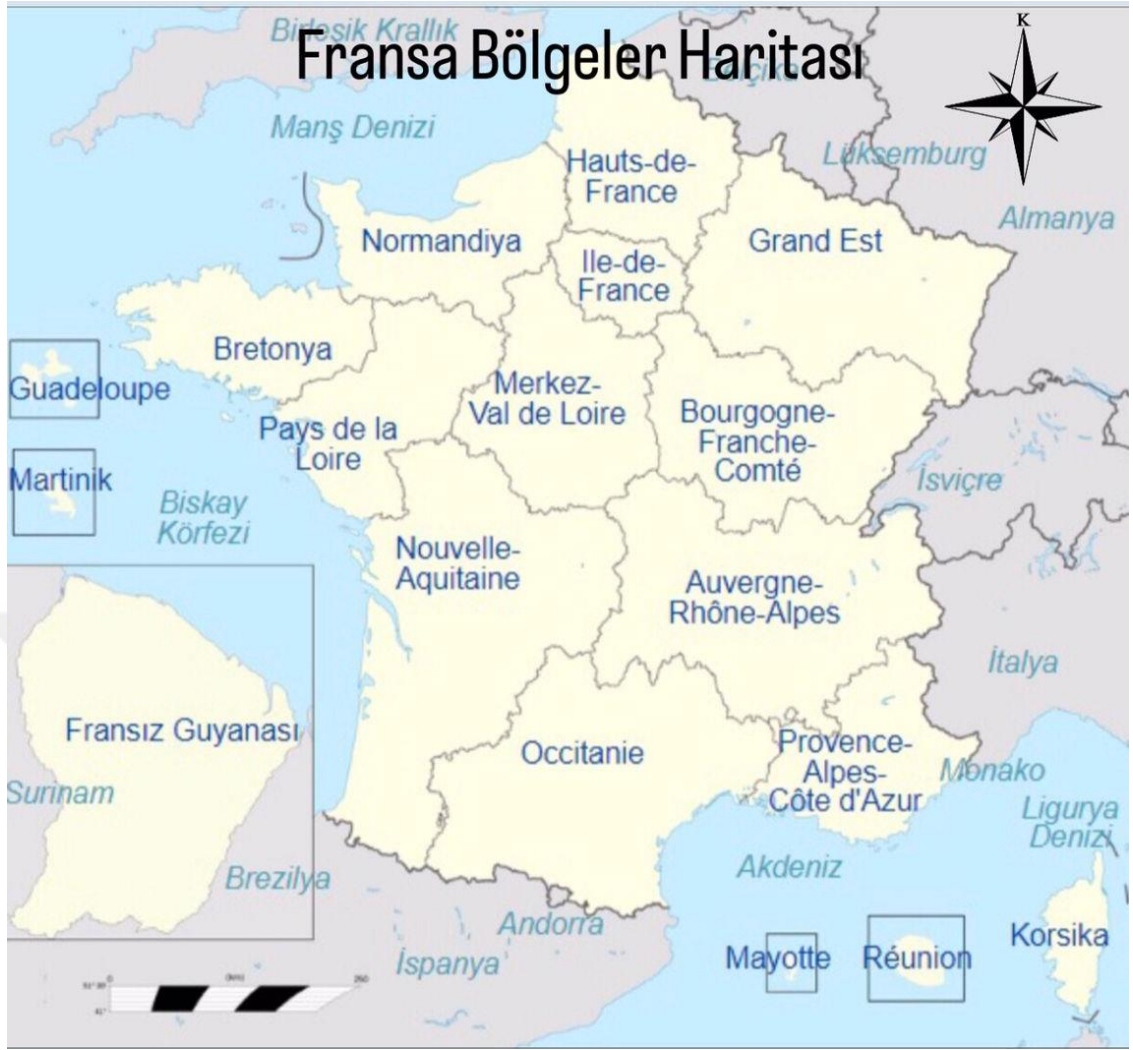
1.3. Araştırma sahasının yeri ve sınırları

Fransa, ana kara toprakları Batı Avrupa’da bulunan ve dünyasında da birçok bölgesinde denizaşırı topraklara sahip olan bir ülkedir. Fransa 543.945 km² yüzölçümü ile gerek Batı Avrupa’da gerekse Avrupa Birliği içerisindeki en büyük alana sahip ülkedir. Fransa’nın Avrupa kıtasındaki komşuları Belçika, Lüksemburg, Almanya, İtalya, İsviçre, İspanya, Monako ve Andorra’dır. Akdeniz’de bulunan Korsika Adaları da Fransa’ya aittir (Fransa Sektör Raporu, 2019).

Harita 1.1. Fransa Lokasyon Haritası

Fransa yönetimsel olarak 18 bölgeye ayrılmıştır (Harita 1.2). Bu bölgelerin 13' Fransa'nın Avrupa anakarasındaki Metropolitan Fransa diye tanımlanan topraklarındadır. Diğr beş tanesi de Fransa'nın denizaşırı topraklarında bulunur. Auvergne-Rhne-Alpes, Bourgogne-Franche-Comt, Bretagne, Centre-Val de Loire, Grand Est, Hauts-de-France, le-de-France, Normandiya, Nouvelle-Aquitaine, Occitanie, Pays de la Loire, Provence-Alpes-Cte d'Azur, Corsika bölgeleri anakara bulunan bölgelerdir. Guadeloupe, Martinik, Guyane, La Runion ve Mayotte ise denizaşırı bölgelerdir (Harita 1.2).

Harita 1.2. Fransa Bölgeler Haritası

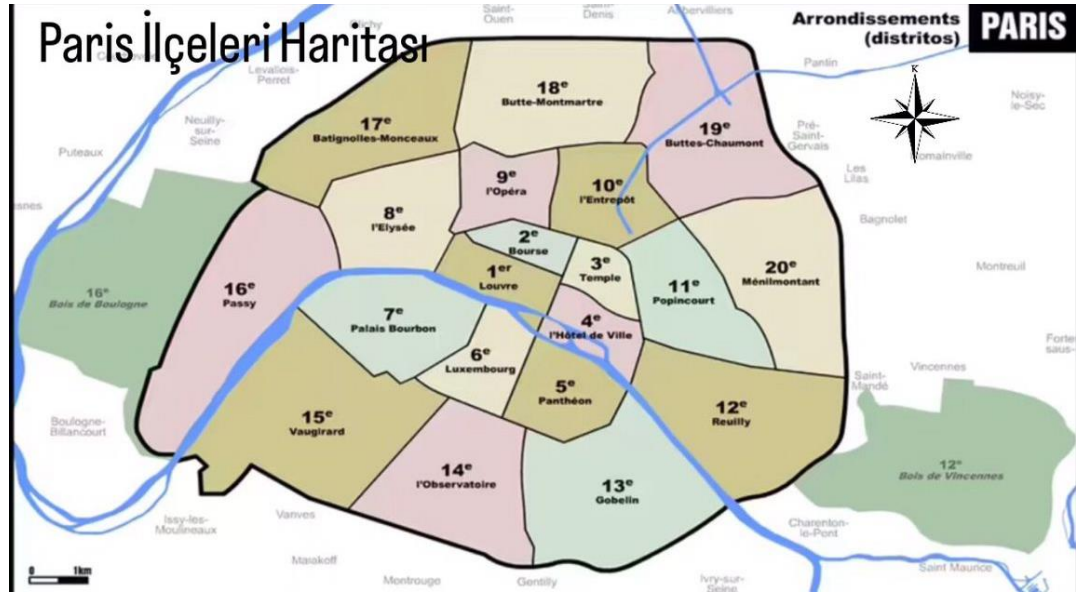
Fransa'nın başkenti olan Paris, ülkenin kuzeyinde ve Ile-de-France bölgesinin merkezinde yer almaktadır. Şehrin yüzölçümü 105,4 km² 'dir. Şehir 48°51'24"N 2°21'03"E / 48.8567°K 2.3508°D / 48.8567 koordinatlarında yer almaktadır (Harita 1.3). Île-de-France bölgesi Paris haricinde Essonne, Hauts-de-Seine, Seine-Saint-Denis, Seine-et-Marne, Val-de-Marne, Val-d'Oise, Yvelines illerini kapsar.

Paris Lokasyon Haritası

Harita 1.3. Paris Lokasyon Haritası

Paris şehri 20 ilçeye ayrılmıştır. Bu ilçeler; Louvre, Bourse, Temple, Hôtel-de-Ville, Panthéon, Luxembourg, Palais-Bourbon, Élysée, Opéra, Entrepôt, Popincourt, Reuilly, Gobelins, Observatoire, Vaugiard, Passy, Batignolles-Monceau, Buttes-Montmartre, Buttes-Chaumont ve Ménilmontant'dır (Haita 1.4.).

Harita 1.4. Paris İlçeler Haritası

1.4. Araştırma Sahasının Genel Coğrafya Özellikleri

1.4.1. Fiziki Coğrafya Özellikleri

Fransa Avrupa kıtası içinde Rusya ve Ukrayna'nın ardından en büyük yüzölçümüne sahiptir. Harita üzerinde altıgene benzeyen Fransa, Belçika, Lüksemburg, Almanya, İsviçre, İtalya, İspanya ve Andorra ile komşudur. Monako Prenslığı ile ülke sınırları içindedir (Gümüş ve Güçlü, 2005:121). Akdenizdeki Korsika Adası da ülke topraklarındandır.

Ülkenin kabaca kuzeydoğu ucu ile güneybatı ucu arasında hayali bir sınır çekilirse bu hattın doğusunda kalan Fransa toprakları dağlık ve arızalıdır. Hattın batısında kalan ve araştırma sahası olan Paris şehirini de içine alan kısımda ise havzalar ve ovalar hakim olup, rölief siliktir. Şehir, Seine Nehri'nin üzerine kurulmuş olup deniz seviyesinden 30 metre yüksekliktedir. Paris, Seine (Sen) tarafından oyulmuş bir depresyondadır. Çevredeki yükseklikler kuzeyde Montmartre'nin eteklerinde 130 metre ile güneybatıdaki Grenelle bölgesinde 26 metre arasında değişen yüksekliklere sahiptir (Gümüş ve Güçlü, 2005:121).

Fransa'nın güney kıyılarından 170 km uzaklıktaki Korsika Adası dağlık bir görünüm çizer ve adadaki Cinto dağının yüksekliği 2710 m'ye ulaşır. Belçika-Lüksemburg sınırına yakın, ortalama 500 m yükseltiye sahip Arden'ler yer alır. Ülkenin yükseltileri arasında Massid Central, Voj'lar ve Ardennes 1. Jeolojik zamanda oluşmuş yaşlı kütlelerdir. Pirene'ler, Alp'ler, Jura'lar ise 3. Jeolojik zamanın eserleridir. Alp'lerin üzerindeki Mont Blanc zirveri, 4807 m. yükseltisi ile hem Fransa'nın hem de Avrupa'nın en yüksek tepesidir (Gümüş ve Güçlü, 2005:122).

Massif Central'ın kuzey ve kuzeybatısında araştırma sahası olan Paris havzası ile Akitanya havzası yer alır. Bu havzalar arızalı olmayan çökünü sahalardır (Gümüş ve Güçlü, 2005:122).

Herhangi bir yerin iklim elemanlarının uzun yıllar ölçülmesi ile elde edilen değerler bölgenin iklim tipini belirlemektedir. İklim tipi bölgedeki yaşam tarzını, giyim tarzını ve üretim faaliyetleri gibi birçok şeyi etkilediği gibi turizmi de etkiler. Fransa'da birbirinden farklı üç iklim tipi görülmektedir (Gümüş ve Güçlü, 2005:122). Bunlar okyanusal iklim, karasal iklim ve akdeniz iklimidir. Araştırma sahası olan Paris ise okyanusal iklim tipine sahiptir. Okyanus iklimi Paris'te yaz ve kış aylarının ılıman geçmesine neden olur. Kış aylarında ortalama sıcaklık 5 °C iken yaz aylarında ortalama sıcaklık 20 °C'dir. En soğuk geçen ay Ocak ayı iken Temmuz ayı ise en sıcak geçen aydır. İlkbaharda, Mart ve Mayıs ayları arası kurak geçmektedir. Yağmur yağışı genellikle kış aylarında görülür. Kar yağışı sıklıkla gözlenmez. Okyanusal iklim; kısaca ılık, nemli, bulutlu günleri fazla, daha çok kışları olmak üzere her mevsimin yağışlı olduğu iklim tipidir (Gümüş ve Güçlü, 2005:123).

Fransa'da farklı iklim tiplerinin bulunması bitki örtüsünün de çeşitlenmesine neden olmuştur. Akdeniz ikliminin görüldüğü alanlarda meşe, maki ve kızılçamlardan oluşan bitki örtüleri hakimdir. Karasal iklimin görüldüğü sahaların alçak kesimlerinde ise iğne yapraklı ormanlar, yüksek kesimlerde ise alpin çayırlar görülür. Araştırma sahası olan Paris'te ise okyanusal bir iklimin hakim olması nedeniyle geniş yapraklı ormanlar büyük yer tutmaktadır. Ayrıca Şehir, bölgedeki havayı temizlemeye yardımcı olduğu için Paris'in akciğerleri olarak adlandırılan büyük kayın ve meşe ormanlarıyla çevrilidir.

Orman alanları bir bütün olarak Fransa'nın %27'sini, çayır ve meralar ise %25'ini kaplar (Gümüş ve Güçlü, 2005:123).

Ülke akarsularının büyük bir kısmı, sularını Biskay Körfezi ya da Manş Denizi'ne boşaltır. Bunların kuzeyden güneye başlıcaları; Paris havzasının sularını toplayan ve düzenli ve ağır akışı ile ulaşım son derece elverişli olan Seine, Massif Central'dan doğup, Atlas Okyanusu'na ulaşan Loire ve güneybatı Fransa'nın sularını boşaltan Garonne'dur (Gümüş ve Güçlü, 2005:124). Seine Nehri araştırma sahası olan Paris için en önemli nehirdir. Düzenli ve ağır akışı ile ulaşım son derece elverişlidir. Ağız kısmından kara içine doğru, okyanus gemileri 120, nehir botları ise 560 km boyunca ilerleyebilir (Gümüş ve Güçlü, 2005:123).

Ülke göller açısından fakirdir. Akdeniz kıyılarından bulunan birkaç lagün ve yüksek sahalardaki küçük buzul gölleri dışında önemli bir göl bulunmaz (Gümüş ve Güçlü, 2005:123).

Paris şehri de bu bağlamda göller bakımından fakirdir. Bu yüzden şehire yapay göller inşa edilmiştir. Bassin de la Villette şehrin en büyük yapay gölüdür. 2 Aralık 1808'de sular ile doldurulmuştur. Göl, şehrin 19. ilçesi olan Buttes-Chaumont'da yer alır. Göl, Canal de l'Ourcq'u Canal Saint-Martin'e bağlar. İki farklı havzaya sahipti ve ilk havza 699 metre uzunluğunda 70 metre genişliğindedir ve temelde Paris halkı için içme suyu emin etmek için kurulmuştur. Lac de Minimes, Paris'in 12. ilçesi olan Reuilly'de, Bois de Vincennes'de yer alan yapay bir gölettir. Uzunluğu 500 metre genişliği ise 200 metredir. Lac Daumesnil de Bois de Vincennes'de yer alan yapay bir gölettir. Yüzölçümü 0,12 km²'dir. Yürüyüş yolu Maurice Boitel ile çevrilidir. Lac Inférieur ise Bois de Boulogne'de yer alan yapay bir göldür. Paris'in 16. ilçesi olan Passy'de yer alır. Loisirs Saint Quentin en Yvelines, ve Île de Loisirs de Bois le Roi Paris'te bulunan diğer göllerdir (World Tourism Group, 2022).

1.4.2. Beşeri Coğrafya Özellikleri

Paris'in beşeri coğrafya özellikleri özelinde ilk olarak şehrin tarihine bakmak gerekir. Galya günümüzde başta Fransa olmak üzere Batı Avrupa'nın büyük bir bölümüne tarihte verilen isimdir. Parisiler ise Galya halklarından birisidir. Paris ismi de buradan gelmektedir. Paris aynı zamanda şehrin etrafındaki yöreye de "Parisis" verilen isim olmuştur.

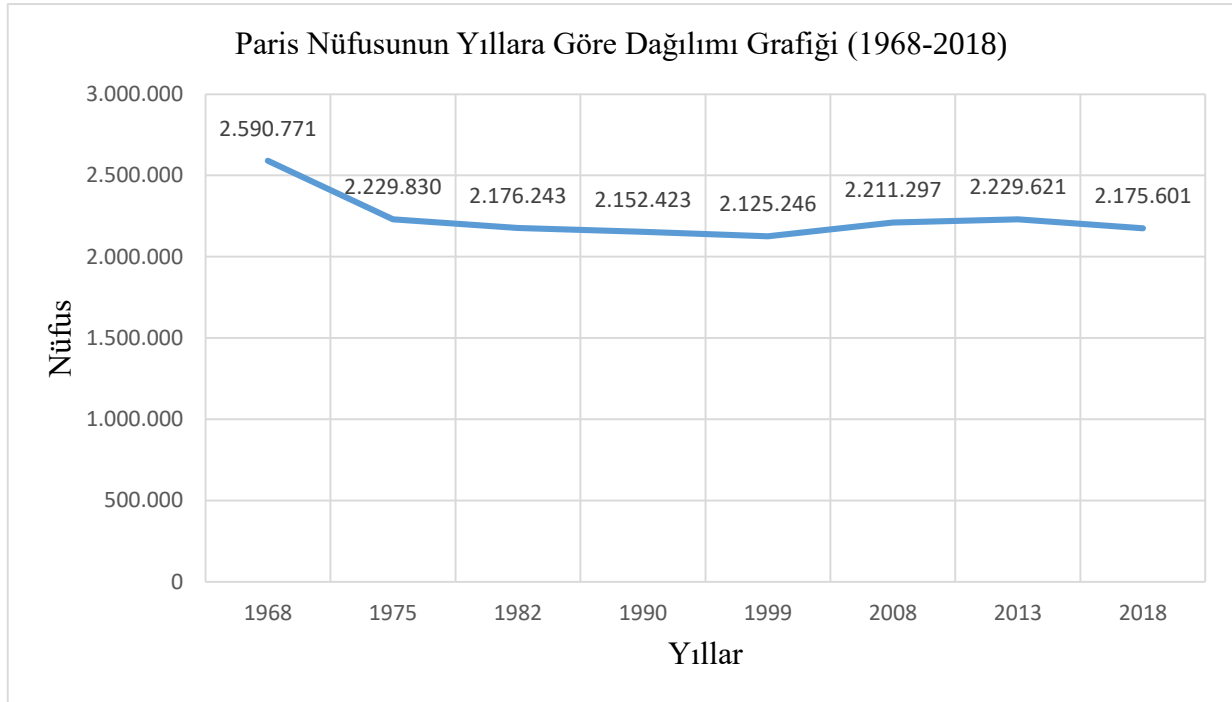
Şehrin yerleşme tarihi oldukça uzundur. Sen Nehri kıyılarında yapılan teraslama çalışmaları sırasında bulunan oyma taş el aletlerinin göstermiş olduğu gibi Paris kent alanı yaklaşık olarak 40.000 yıldır insanlar tarafından yerleşim alanı olarak kullanılmaktadır.

Paris toplamda 20 ilçeden oluşmaktadır. Bu ilçeler Louvre, Bourse, Temple, Hôtel-de-Ville, Panthéon, Luxembourg, Palais-Bourbon, Élysée, Opéra, Entrepôt, Popincourt, Reuilly, Gobelins, Observatoire, Vaugiard, Passy, Batignolles-Monceau, Buttes-Montmartre, Buttes-Chaumont ve Ménilmontant'dır (bkz: Harita 1.4).

Paris'in 2018 yılındaki nüfusu şehir sınırları içinde 2.175.601 olarak tespit edilmiştir (INSEE, 2021). Fransa'nın en kalabalık şehridir. Şehrin nüfus yoğunluğu ise 20.641/km²'dir (INSEE, 2021). Paris'in 1968-2018 yılları arasındaki nüfusu ne nüfus yoğunluğu Tablo 1.1.'de görülmektedir. 1968 yılında 2.590.771 olan nüfusu, 2018 yılında 2.175.601'e düşmüştür (Tablo 1.1).

Tablo 1.1. Paris nüfusunun ve nüfus yoğunluğunun yıllara göre durumu (1968-2018)

Yıllar	Nüfus	Nüfus yoğunluğu (km ²)
1968	2.590.771	24,580.4
1975	2.299.830	21,820.0
1982	2.176.243	20,647,5
1990	2.152.423	20,421.5
1999	2.125.246	20,163.6
2008	2.211.297	20,980.0
2013	2.229.621	21,153.9
2018	2.175.601	20,641.4

Kaynak: INSEE, 2021**Grafik 1.1. Paris Nüfusunun Yıllara Göre Dağılımı (1968-2018)****Kaynak: INSEE, 2021**

Paris nüfusunun yıllara göre yüzdesel değişimine bakıldığında sadece 1999-2008 ve 2008-2013 yılları arasında bir artış olduğu görülmektedir (Tablo 1.2).

Tablo 1.2. Paris Nüfusunun Yıllara Göre Yüzdesel (%) Değişimi (1968-2018)

Yıllar	Nüfus Değişimi (%)
1968-1975	-1,7
1975-1982	-0,8
1982-1990	-0,1
1990-1999	-0,1
1999-2008	0,4
2008-2013	0,2
2013-2018	-0,5

Kaynak: INSEE, 2021

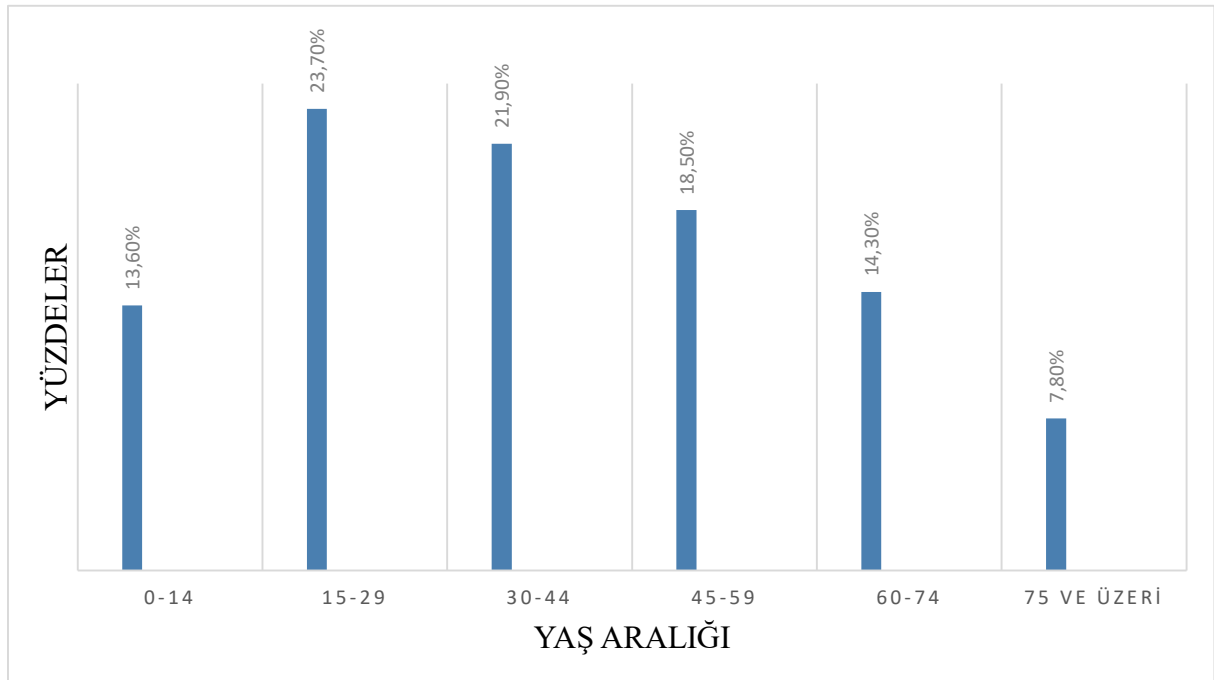
Paris nüfusun yaşlara göre dağılımı ise Grafik 1.2’de görülmektedir. 0-14 yaş arası toplam nüfusun %13,6’sını, 15-29 yaş arası toplam nüfusun %23,7’sini, 30-44 yaş arası toplam nüfusun %21,9’unu, 45-59 yaş arası toplam nüfusun %18,5’ini, 60-74 yaş arası toplam nüfusun %14,3’ünü, 75 yaş ve üzeri ise toplam nüfusun %7,8’ini oluşturmaktadır (Grafik 1.2).

Tablo 1.3. Paris Nüfusunun Yaşlara Göre Dağılımı (2018)

Yaş Aralığı	Nüfus
0-14	296.848
15-29	516.375
30-44	476.741
45-59	403.546
60-74	311.473
75 ve üzeri	170.617

Kaynak: INSEE, 2021

Tablo 1.3’de görüldüğü üzere Paris’te 0-14 yaş arası nüfus 296.848, 15-29 yaş arası nüfus 516.375, 30-44 yaş arası nüfus 476.741, 45-59 yaş arası nüfus 403.546, 60-74 yaş arası nüfus 311.473 ve 75 yaş ve üzeri nüfus ise 170.617’dir.

Grafik 1.2. Paris Nüfusunun Yaşlara Göre Dağılımı (2018)

Kaynak: INSEE, 2021

Nüfusun cinsiyete göre dağılımına bakıldığında ise %47,05 erkek nüfus, 52,95 kadın nüfus olduğu görülmektedir. Kadın nüfus 1.151.971 iken erkek nüfus 1.023.630'dur (Tablo 1.4).

Tablo 1.4. Nüfusun Cinsiyete Göre Dağılımı (2018)

Cinsiyet	Nüfus	Yüzde (%)
Kadın	1.151.971	%52,95
Erkek	1.023.630	%47,05
Toplam	2.175.601	%100

Kaynak, INSEE, 2021

Paris şehrinin ekonomisi büyük ölçüde hizmetlere ve ticarete dayanır; şehirdeki 390,480 işletmenin %80.6'sı ticaret, ulaşım ve diğer çeşitli hizmetlerle uğraşırken, %6.5'i inşaat ve sadece %3.8'i sanayide çalışır (INSEE, 2015). Durum Île-de-France Bölgesi için de benzerlik göstermektedir. Girişimlerin %76.7'si ticaret ve hizmetlerle ve %3,4'ü sanayiyle uğraşır (INSEE, 2015).

Paris Bölgesi'nde 2010 yılında 5.4 milyon maaşlı çalışan bulunmakta ve bunların 2.2 milyonu 39 "pôles d'emplois" veya iş bölgesinde yoğunlaşmıştır. Çalışan sayısı bakımından bunların en büyüğü, Fransızca'da QCA veya "quartier Central des Affaires" olarak bilinmektedir. Paris şehrinin batı kesiminde yer alan 2., 8., 9., 16. ve 18. bölgelerde yer almaktadır. 2010 yılında, 500,000 maaşlı çalışanın, Paris'teki maaşlı çalışanların yaklaşık %30'unun ve Île-de-France Bölgesindekilerin %10'unun işyeri idi. Merkezi iş bölgesindeki en büyük faaliyet sektörleri finans ve sigorta (bölgedeki çalışanların %16'sı) ve iş hizmetleri (% 15) idi. Bölgede ayrıca çok sayıda mağaza, alışveriş alanı, otel ve restoranın yanı sıra devlet daireleri ve bakanlıklar bulunur (INSEE, 2015).

Paris'te istihdam açısından en büyük ikinci iş bölgesi şehrin hemen batısında, 1990'larda birçok şirketin ofislerini kurduğu La Défense'dir. La Défense 2010 yılında %38'i finans ve sigorta, %16'sı iş destek hizmetlerinde çalışan 144,600 çalışanın işyeri oldu. Diğer iki önemli bölge ise, Neuilly-sur-Seine ve Levallois-Perret'tir. Bu bölgeler Paris ticaret bölgesinin ve La Défense'nin uzantılarıdır. Boulogne-Billancourt, Issy-les-Moulineaux ve 15. bölgenin güney kısmı dahil olmak üzere başka bir bölge, medya ve bilgi teknolojisi için bir faaliyet merkezidir (INSEE, 2015).

15 yaş ve üzeri nüfusun yaptıkları mesleklere bakıldığında ise 2008 yılı verilerine göre %27,1 oranla yöneticiler veya daha yüksek entelektüel meslek grubu birinci sırada yer almaktadır. En son sırada ise çiftçiler yer alır (Tablo 1.5).

Tablo 1.5. Paris 15 yaş ve üzeri nüfusunun meslek gruplarına göre durumları ve oranları (2008)

Meslekler	2008 (nüfus)	2008 (%)
Çiftçiler	625	0
Esnaf, Tüccar, girişimciler	58.779	3,1
Yöneticiler veya daha yüksek entelektüel meslekler	513.027	27,1
Orta dereceli meslekler	284.894	15
Çalışanlar	255.391	13,5
İşçiler	98.004	5,2
Emekliler	338.823	17,9
Mesleki faaliyeti olmayan nüfus	343.900	18,2
Toplam	1.893.443	%100

Kaynak: INSEE, 2021

2013 yılına gelindiğinde yine birinci sırada %28,3 oranlı yöneticiler veya daha yüksek entelektüel meslek grubu yer almaktadır (Tablo 1.6). 2008 yılına oranla yöneticiler ve daha yüksek entelektüel meslek grubu, esnaf tüccar ve girişimciler meslek grubu ve emekli meslek grubunda yükseliş olduğu görülmektedir.

Tablo 1.6. Paris 15 yaş ve üzeri nüfusunun meslek gruplarına göre durumları ve oranları (2013)

Meslekler	2013 (nüfus)	2013 (%)
Çiftçiler	418	0
Esnaf, Tüccar, girişimciler	64.512	3,4
Yöneticiler veya daha yüksek entelektüel meslekler	539.603	28,3
Orta dereceli meslekler	285.247	14,9
Çalışanlar	246.592	12,9
İşçiler	89.737	4,7
Emekliler	349.616	18,3
Mesleki faaliyeti olmayan nüfus	334.046	17,5
Toplam	1.909.772	%100

Kaynak: INSEE, 2021

2018 yılı verilerine göre yöneticiler veya daha yüksek entelektüel meslekler %29,7, emekliler %18,4, mesleki faaliyeti olmayan nüfus %17,5, orta dereceli meslekler %14,4, çalışanlar %12,1, işçiler %4,2, esnaf tüccar girişimciler meslek grubu ise %3,7'lik bir orana sahiptir. 2018 yılında da Yöneticiler veya daha yüksek entelektüel meslekler grubu yükselişini devam ettirmiştir. Bunun yanında emekliler de 2013 yılına orala %0,1 oranında artış göstermiştir (Tablo 1.7).

Tablo 1.7. Paris 15 yaş ve üzeri nüfusunun meslek gruplarına göre durumları ve oranları (2018).

Meslekler	2018 (nüfus)	2018 (%)
Çiftçiler	434	0
Esnaf, Tüccar, girişimciler	64.512	3,7
Yöneticiler veya daha yüksek entelektüel meslekler	539.603	29,7
Orta dereceli meslekler	285.247	14,4
Çalışanlar	246.592	12,1
İşçiler	89.737	4,2
Emekliler	349.616	18,4
Mesleki faaliyeti olmayan nüfus	334.046	17,5
Toplam	1.879.000	%100

Kaynak: INSEE, 2021

Paris Bölgesi, kişi başına düşen €681 milyar (~850 milyar ABD Doları) ve 56,000 Avro (~70,000 ABD Doları) olan GSYİH ile Fransa'nın önde gelen ekonomik faaliyet bölgesidir. 2011'de GSYİH, Avrupa bölgeleri arasında ikinci sırada yer aldı ve kişi başına düşen GSYİH, Avrupa'daki en yüksek 4. ülke oldu (INSEE, 2015). Paris bölgesinin nüfusu 2011'de büyükşehir Fransa'nın %18,8'ini oluştururken, Paris bölgesinin GSYİH'sı büyükşehir Fransa'nın GSYİH'sının %30'unu oluşturdu (INSEE, 2015).

Fransa ve Paris'in ekonomisinde turizmin önemli bir yer tuttuğuna değinmek gerekir. 2017 yılında Fransa'ya 86.9 milyon uluslararası turist gelmiştir (WTO, 2018). 2018 yılı verilerine göre ise Paris'e 50 milyon turist gelmiştir (Comité Régional du Tourisme Paris Ile-de-France, 2018). Paris'in sahip olduğu kültürel ve tarihi zenginliklerden Eyfel Kulesi, Notre Dam Katedrali, Zafer Takı, Versay Sarayı başta olmak üzere her yıl milyonlarca turistin gelmesindeki başlıca yapılarıdır. Ayrıca müzeler de Paris'teki turizm ekonomisi için çok önemlidir. Louvre Müzesi, Orsay Müzesi, Rodin Müzesi, Picasso Müzesi bu müzelerin başında gelmektedir.

Paris'teki otel sayısı ve yatak kapasitesinin gelen turistler için yeterli olması da büyük önem taşımaktadır. Otel sayısı ve yatak kapasitesi bakımından 4 yıldızlı oteller birinci sırada yer alırken, 1 yıldızlı oteller son sırada yer almaktadır. Toplamda ise 1585 otel ve 84.023 yatak kapasitesi bulunmaktadır (Tablo 1.8).

Tablo 1.8. 1 Ocak 2022 yılı itibari ile Paris'teki otel sayısı ve yatak kapasitesi

Otellerin Yıldız Sayısı	Otel Sayısı	Yatak Kapasitesi
1 yıldız	23	588
2 yıldız	160	6.605
3 yıldız	688	31.559
4 yıldız	456	30.179
5 yıldız	93	8.178
Sınıflandırılmamış	165	6.914
Toplam	1585	84.023

Kaynak: INSEE, 2022

Ekoturizm de Paris şehri içinde önemli bir turizm çeşididir. Bu kapsamda ekoturistler Paris'teki bahçe ve büyük şehir parklarına ilgi göstermektedir. Bu sahalarda kampçılık da yaygın olarak görülmektedir. Kamp yeri sayısı bakımından şehir oldukça zengindir. 462 adet 4 yıldızlı kamp alanına sahiptir (INSEE, 2021).

1.5. Araştırmada Kullanılan Yöntem ve Metot

Bir araştırmanın amaçlarına ulaşabilmesi için öncelikle literatür taraması yapılması gereklidir. Bu çalışmada da ilk aşamada literatür tarama süreci başlatılarak, saha ile ilgili olarak daha önceden yapılmış coğrafi araştırmalar ve farklı bilim dallarında hazırlanmış araştırmalar incelenmiştir. Sonrasında ise yerinde gezi-gözlem yapılmıştır. Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden anket tekniği uygulanmıştır. Çalışma içerisinde iki farklı anket formu kullanılmıştır. Bu formlardan birincisi Paris'teki vatandaşların Paris'teki ekoturizm üzerine olan tutumlarını belirlemeye yöneliktir. İkincisi ise ekoturistlerin Paris'teki ekoturizm üzerine olan tutumlarını belirlemek için hazırlanmıştır. Anket formları İngilizce, Fransızca ve Türkçe olmak üzere üç ayrı dilde tercüme edilip hazırlanıp kullanılmıştır. Anketler 18 Ocak 2022- 1 Mart 2022 tarihleri arasında uygulanmıştır. Halk için hazırlanan anket 17 sorudan, ekoturistler için kullanılan anket ise 23 sorudan oluşmaktadır. Demografik soruların ardından Paris'teki ekoturizm üzerine olan sorularda 3'lü Likert Ölçeği kullanılmıştır. Anket uygulama süresi ise 10-15 dakika arasındadır.

Bu yöntemler ile elde edilen veriler analiz-sentez süreciyle yorumlanmıştır. Anket verilerinin analizi sürecinde SPSS programından faydalanılmıştır. SPSS programı kullanılarak Anova Testi, Bağımsız Örneklem T Testi, frekans ve yüzde analizleri yapılmıştır. Saha

çalışmaları sürecinde çok sayıda fotoğraf çekimi ile çalışma zenginleştirilmiştir. Çekilen fotoğraflar detaylı bir elemeyden geçirilerek ilgili bölümlere eklenmiştir. Araştırmada diğer görsel öğelerin zenginleştirilmesi amacıyla, şekil, tablo, grafik ve çeşitli haritalama tekniklerinden yararlanılmıştır. Çalışmada, saha araştırmaları sırasında gerçekleştirilen anket yoluyla birinci elden veri toplandığı için önemli ölçüde nicel yöntemlerden yararlanılmıştır.

1.6. Saha ile İlgili Önceki Çalışmalar

Fransa’da ekoturizm alanında yapılmış çalışmalar araştırılırken; ekoturizm, ekoturizm, ekolojik turizm ve sürdürülebilir turizm anahtar kelimeleri kullanılmıştır. Bu bağlamda bulunan çalışmalar şu şekildedir;

Manigault (2019) “Ekoturizmde Geliştirilen Stratejiler: Korsika Örneği (Fransa)” isimli lisans tez çalışmasında ekoturizm için geliştirilen stratejileri değerlendirmeyi amaçlayarak, ekoturizmde güncel önlemleri, ilkeleri, etkileri ve sürdürülebilirliği tartışmıştır. Çalışmada nicel yöntemlerden yararlanarak, veri toplama tekniğinde anketi tercih etmiştir. Anket turistlerin Korsika’daki ekoturizm üzerine tutumlarını araştırmak için hazırlanmıştır. Araştırma sonucunda ekoturizmin sürdürülebilir gelişimi için önerilerde bulunulmuştur.

Sbinne (2022) “Bir ekoturizm destinasyonu yapımında doğa ve kültürü yeniden birleştirmek. Annecy Gölü, Fransa’da bir vaka çalışması” isimli çalışmasında Annecy Gölü’nün çevre dostu destinasyon imajını incelemekte ve doğanın, kültürün ve mirasın metalaştırılmasının çelişkili süreçlerini eleştirel olarak değerlendirmektedir. Çalışma kapsamında görsel ve metinsel içerik analizleri yapılmış, veri toplamak için nitel araştırma veri toplama yöntemlerinden röportaj yöntemi uygulanmıştır. Çalışma bulguları neticesinde doğal ve kültürel mirasların ekoturizm kapsamında korunmasına yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Sıbgatullina (2017) “ Fransa’da Ekoturizm” isimli çalışmasında Fransa genelindeki ekoturizm faaliyet bölgeleri üzerine bir araştırma yapmış ve bu kapsamda öneriler geliştirmiştir.

Barthon ve Chevalier (2017) “ Fransa’da ekoturizm: hangi bölgeler için hangi aktörler?” isimli çalışmalarında Fransa’da ekoturizmin ortaya çıkış nedenlerini analiz ederek, bu kavramın, özellikle kuzey anlamında hakim olan doğa ve kültürlerin basmakalıp temsilleri açısından, bu kavramın uyumluluğunu ve uygulamasını sorgulamaktadırlar. Konu dahilinde medya tarafından övülen, ancak denetlenmesi ve belirlenmesi zor olan bu turizm biçiminin organizasyonundaki güçlü ve aynı zamanda zayıf yönlerin neler olduğunu daha iyi belirlemek için aktörler ve eylem alanları üzerine bir araştırma yapılmıştır.

Lecompte ve Allaz (2009) “Fransız ve sürdürülebilir turizm: bir tipoloji önerisi” isimli çalışmalarında sürdürülebilir turizm açısından Fransız tüketicilerin bir tipolojisini sunmaktadır. Araştırma kapsamında 545 kişilik bir örneklem üzerinde yapılan analizler sonucunda, ikisi sürdürülebilir, üçü ise sürdürülemez olarak nitelendirilen 5 turist profilinin var olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

İKİNCİ BÖLÜM

TURİZMDE KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Turizm ve Turist Kavramları

Turizm insana özgü sosyal bir olaydır. Temelde insanların çevrelerini tanıma arzusunun sistematikleşmesi ile ortaya çıkmıştır. Yeni bir yerin tarihini, coğrafi güzelliklerini yakından tanımak, eğlenmek ve dinlenmek için yapılan gezidir. Turizm aynı zamanda ülke ekonomisi ve kalkınması için de vazgeçilmez bir sektördür.

Turizm teriminin etimolojik kökeni incelendiğinde ilk olarak 1881 yılında Oxford İngilizce Sözlüğü'nde yer aldığı görülmektedir. Yunanca kökenli olduğu bilinen turizm kelimesi burada daireyi tanımlamak için kullanılmıştır (Leiper, 1983: 277). Daha da eski kaynaklara bakıldığında ise turizm kelimesinin kökeninin “Tour” kelimesine dayandığı sonucuna ulaşılmaktadır. “Tour” kelimesi ilk defa 1643 yılında bir şeyin etrafını dolaşmak, seyahat etmek anlamlarında kullanılmıştır (Tribe, 2009: 31). “Tour” kelimesinin kökeni ise “yuvarlamak” anlamında kullanılan “tornus” kelimesine dayanmaktadır (Tribe, 2009: 31). Başka kaynaklara göre ise “Tour” kelimesi İbranicede “öğrenme, araştırma” anlamına gelen “Torah” kelimesinden türetildiği sonucuna varılmaktadır. Tüm bunlar değerlendirildiğinde turizm teriminin kökeni ile ilgili birçok farklı görüş olduğu görülmektedir.

Turizmin tanımı ile ilgili de birçok farklı görüş bulunmaktadır. Fakat bu tanımlar farklı olmakla birlikte temelde aynı noktaya dikkat çekmektedir. Dünya Turizm Örgütü'ne göre turizm “Turizm; sürekli kalışa dönüşmemek ve gelir getirici hiçbir uğraşta bulunmamak şartı ile bireylerin geçici süre konaklamalarından doğan olay ve ilişkilerin tümüdür” olarak tanımlanmaktadır.

Turizm dinlenme ve tatil ihtiyacı ile doğan, doğal güzelliğe ve kültürel çekiciliklere karşı ilgi ve sevgi sebebi ile yapılan seyahatlerdir. Turizm aynı zamanda ekonomik gelişim için katkıda bulunan ve toplumlararası ilişkilerin de gelişimine dayanan çağdaş bir olaydır.

Yapılan turizm tanımlamaları incelendiğinde, yapılan eylemlerin turizm olarak değerlendirilebilmesi için gerekli koşullar bulunmaktadır. Temel olarak turizm bireylerin istek ve arzuları ile dinlenme ve eğlenme amaçlı yapılmaktadır. Bireyler amaçları doğrultusunda yeni yerler görmek ve keşfetmek maksadı ile seyahat ederler. Seyahat ettikleri yerlerde de doğal ve kültürel güzellikleri görmeyi amaçlarlar. Ayrıca yapılan faaliyetin turizm olarak kabul görmesi için seyahat eden bireylerin gittikleri yerlerde gelir sağlayacak hiçbir işte çalışmamaları ve gittikleri yerde daimi kalmamaları gerekmektedir. Turizmin bireysel

koşullarının haricinde bir de ülke açısından koşulu bulunmaktadır. Yapılan faaliyetler ülke ekonomisi ve kalkınması adına katkıda bulunmalıdır.

Turist terimi ise TDK'ye göre “ dinlenme, eğlenme, görme, tanıma vb. amaçlarla geziye çıkan kimse, gezgin, gezmen, seyyah “ olarak tanımlanır. Başka kaynaklara göre ise turist; bir ülkeyi ya da bölgeyi gezmek, görmek, eğlenmek, spor yapmak, kültürel ve sosyal ihtiyaçlarını karşılamak üzere, ikamet ettiği yerden en az 24 saat ayrı kalan ve gittiği yerde maddi harcamalar yapan kişilere denir. Bir turistin turist olarak sayılabilmesi için turizm amaçlı gittiği yerde ne kadar zaman geçirdiği önem taşımaktadır. Bir turistin turizm amaçlı gittiği yerde en az 24 saat geçirmesi gerekmektedir. Fakat daha öncesinde de bahsedildiği üzere daimi kalmalar olması durumunda da faaliyet turizm olarak görülmezken, faaliyeti gerçekleştiren kişi de turist olarak değerlendirilmemektedir.

2.2. Turizm Çeşitleri

Turizm temelde insanların boş zamanlarında ya da tatillerde eğlenmek, kafa dinlemek amaçlı yaptığı seyahatlerdir. İlk olarak deniz-kum-güneş üçlüsünü içeren klasik turizm zamanla çeşitlenmiştir. Bireylerin istek, ilgi arzu ve beklentileri sonucunda birçok turizm çeşidi oluşmuştur. Halen de çeşitlenmeye devam etmektedir.

Turizm çeşitlerinin sınıflandırılmasında birçok yaklaşım bulunmaktadır. Farklı yaklaşımlara göre farklı türler birbirini kapsayabilir ya da tamamen ayrı bir tür olarak değerlendirilebilir. Turizm türleri sınıflandırılırken, taksonomi çerçevesinde bir yaklaşım güdülmesi hem konuya bilimsel olarak yaklaşılmasını sağlayacak hem de konunun daha sağlıklı analiz edilmesine olanak tanıyacaktır. Küme analizi ile yapılmış olan en sağlıklı yaklaşımlardan biri olan sınıflandırmayı McKercher (2016) yapmıştır. Bu yaklaşımdan hareketle turizm türleri beş ana başlık altında gruplandırılarak kategorize edilebilir. Bunlar “doğa ile ilişkisine göre turizm türleri”, “eğlence ile ilişkisine göre turizm türleri”, “kişisel arayışlara göre turizm türleri”, “oluşumlarına göre turizm türleri” ve “iş ile ilişkisine göre turizm türleri”dir.

2.2.1. Eğlence ile ilişkilerine göre turizm türleri

Eğlence ile ilişkisine göre turizm kategorileri; yiyecek-içecek ile ilgili, boş zaman ile ilgili, spor ile ilgili, kişisel etkinliklerle ilgili, çekim merkezi ile ilişkisine göre ve haz ile ilişkisine göre turizm türleri olmak üzere sınıflandırılmıştır.

Yiyecek-içecek turizmi: Yiyecek ve içecek turizmini kendi içinde mutfak ve yemek veya gastronomi turizmi ile içki turizmi olarak ikiye ayırmak mümkündür. Soner'e göre gastronomi turizmi; “uzakta veya yakında, özgün ve hatırlanabilir yiyecek-içecek deneyimi ve

keyfinin arayışı” olarak tanımlanmaktadır (Soner, 2013: 7). Yapılmış farklı bir tanımlamaya göre ise gastronomi turizmi; “destinasyonların yiyecek ve içeceklerini keşfetmek, bunlardan keyif almak ve özgün ve hatırlanabilir gastronomi deneyimleri yaşamak için yapılan seyahatlerdir” (Kyriakaki vd., 2013: 12).

Bu kategoride ayrıca tarım turizmi de ele alınabilir. Tarım turizmi veya diğer adı ile agro turizm çiftliklerde gerçekleştirilmektedir. Ziyaretçilere kırsal yaşamı deneyimleme, yerel ve orijinal yemekleri tatma ve çeşitli tarım işlerine katılma fırsatı vermektedir. Yine farklı yaklaşımlar çerçevesinde, tarım turizmi kırsal turizm içinde veya gidilen yere göre yapılan turizm türleri içinde ele alınabilmektedir.

Boş zaman turizmi: Boş zaman turizmi içinde alışveriş turizmi, şehir ve köy turizmi, ikincil konutlara yönelik tatil turizmi, fotoğraf turizmi ve diğer hobilere yönelik alt turizm türleri yer almaktadır.

Spor turizmi: Spor turizmi aktif veya pasif katılım olarak ikiye ayrılır. Spor turizmi profesyonel olmamak şartıyla aktif olarak yapılan yoga, golf, tenis, bisiklet ve sörf gibi turizm türlerini kapsamaktadır. Pasif olarak yapılan spor turizmi içinde ise spor müsabakalarının stadyumlarda ve benzeri yerlerde seyredilmesine, ünlü spor takımlarının çalışmalarının izlenmesine yönelik turlar yer almaktadır.

Kişisel etkinliklere göre turizm: Bu kategoriyi kişisel etkinliklere yönelik turizm türleri oluşturmaktadır. Bunlar içinde balayı turizmi, mezunlara yönelik organizasyonlar ve arkadaş gruplarına yönelik gerçekleştirilen özel tatil ve geziler yer almaktadır. Bu kapsamda ele alınabilecek en önemli turizm türü balayı turizmidir. Bu başlık altında ayrıca bireylerin etkinlik tercihlerine göre turizm türlerini seçmeleri mümkündür. Bu kapsamda bireysel turizm, grup turizmi ve kitle turizmi değerlendirilebilir.

Haz ile İlişisine Göre Turizm Türleri: Haz turizmi zindelik, kaplıca ve masaj turizmi gibi turizm çeşitlerini içerir. Sağlık turizminin bir kolu olarak da değerlendirilebilir.

Haz ile ilgili bir diğer alt turizm türünü ise gece hayatı turizmi oluşturur. Gece hayatı turizmi gece kulüpleri tarzındaki mekanlarda şov, konser, gösteri, eğlence gibi etkinlikleri içeren bir turizm türüdür.

Çekim Merkezi ile İlişisine Göre Turizm Türleri Çekim merkezleri kendi içinde iki gruba ayrılır. Bunlar kumar turizmi ve temalı park turizmidir. Kumar turizmi içinde talih oyunlarına yönelik veya spor müsabakalarındaki tahminlere yönelik sunulan hizmetler de bulunmaktadır. Temalı park turizminde ise lunapark ve içerisinde birçok balık çeşidinin bulunduğu akvaryum turları örnek verilebilir.

2.2.2. Kişisel Arayışlara Göre Turizm Türleri

Kişisel arayışların ve zevklerin farklılığı, bu kategorinin tekrar alt kategorilerinin oluşturulmasını beraberinde getirmektedir. Kişisel arayışlara göre turizm kategorileri; geçmiş ile ilgili, inanç ile ilgili, sağlık ile ilgili ve eğitim-yaş ile ilgili turizm türleri olarak kategorilere ayrılır.

Geçmiş ile İlgili Turizm Türleri: Geçmiş ile ilgili turizm değerlendirildiğinde gen veya soy turizmi olarak adlandırılan turizm türü karşımıza çıkar. Gen veya soy turizmi bir kişinin soy ağacının izini sürerek, soyunun veya atalarının yaşadıkları yerleri keşfetmesi ve bu süreci deneyimlemesini içeren turizm faaliyetleri ile gerçekleştirilir.

İnanç ile İlgili Turizm Türleri: İnanç turizmi, “dinlerce kutsal sayılan yerleri ziyaret etmek, dinsel toplantı ve törenlere katılmak veya bunları izlemek, hac gibi dinsel görevleri yerine getirmek, kutsal ve ünlü mabetleri görmek amacıyla yapılan ve zaman zaman çok önemli boyutlara ulaşan seyahatlerin ve konaklamaların oluşturduğu turizm olayıdır” (Usta, 2001:41). En önemli kutsal ziyaret merkezleri arasında Mekke, Medine, İstanbul, Vatikan, Kudüs ve Selçuk yer almaktadır.

Sağlık ile İlgili Turizm Türleri: Sağlık turizmi, sağlığı korumak, geliştirmek ve hastalıkların tedavi edilmesi gibi sebeplerle en az 24 saat kalınacak şekilde ikamet edilen yerden başka bir yere seyahat edilerek sağlık ve turizm olanaklarından faydalanmak olarak tanımlanmaktadır (Yılmaz ve Yılmaz, 2022: 64). Sağlık turizmi medikal turizm, termal turizm ve geriatri ve engelli turizmi olarak üçe ayrılır.

Eğitim ve Yaş ile İlgili Turizm Türleri Normal şartlarda eğitim amaçlı yer değiştiren kişiler ve öğrenciler turist sayılmamaktadır. Fakat sadece eğitim amaçlı olmayıp kültürel deneyimle de ilişkili turlar bulunmaktadır. Bu tarzdaki turlar turizm faaliyetleri içerisinde değerlendirilir. Ayrıca günümüzde oldukça popüler olan; öğrencilerin dil öğrenmek amacı ile yurtdışına seyahat etmesi ve boş zamanlarında da turistik faaliyetlere katılması bu kategoride değerlendirilir. Bireylerin kişisel arayışları yaş gruplarına göre de değişiklik gösterebilmektedir. Bu kapsamda gençlik turizmi, yetişkin turizmi ve üçüncü yaş turizmi ele alınmaktadır. Gençlik turizmi genel olarak 15-24 yaş grubunun gerçekleştirdikleri, yetişkin (orta yaş) turizmi 25-60 yaş grubunun gerçekleştirdikleri, üçüncü yaş turizmi ise 60 yaş üzeri grubun gerçekleştirdikleri turistik faaliyetleri içeren turizm türlerini ifade etmektedir.

2.2.3. Oluşumlarına Göre Turizm Türleri

Oluşumlarına göre turizm türleri; endüstri ile ilgili ve kültür ile ilgili turizm türleri olmak üzere sınıflandırılmıştır.

Endüstri ile İlgili Turizm Türleri Endüstriyel turizm olarak ele alınabilen bu alan kendi içinde gidilen endüstri türüne göre şekil alabilmektedir. Endüstriyel miras turizmi ve bilim turizmi olarak iki grupta değerlendirilebilmektedir. Endüstri veya sanayi turizmi, geçmişte ve/veya şu an üretim yapan bir endüstri bölgesini ziyaret edip gezmeyi amaçlayan bir turizm türüdür. Bu kapsamda eski maden ocaklarının turizm amaçlı kullanılması veya eski bir zeytinyağı fabrikasının korunarak, yenisinin yanında müze olarak hizmete sokulması endüstriyel miras turizmi kapsamında bu alanlara yönelik ilgiyi artırmaktadır.

Kültür ile İlgili Turizm Türleri: Kültür insanlar ile doğanın arasında gelişen mücadele sonucunda ortaya çıkan maddi ve manevi olguların tümü olarak ifade edilir. Kültür insanların yaşam biçimlerini oluşturan ve etkileyen tüm aktörlerdir (Sarı vd., 2020: 335). İnsanların bu maddi ve manevi kültür olgularına olan merakı ile kültürel turizm oluşmuştur. Günümüzde insanlar eski medeniyetlerin ya da kültürlerin izlerini görmenin yanı sıra kendi kültürleri dışındaki yerel kültürlerle de ilgi duymaya başlamışlardır. Doğa koşullarına bağlı kalmadan turizmi tüm yıla yaymak, turizme bir dinamizm kazandırmak, ülke kültürünü yerli ve yabancılara tanıtmak, korumak, geçmişe ve geleceğe sahip çıkmak için kültürel turizmin geliştirilmesi önemli bir avantaj sağlamaktadır (Emekli, 2006:54; Kurak Açıcı vd., 2017:54).

2.2.4. İş ile İlişkisine Göre Turizm Türleri

İş turizmi veya iş seyahati, esasen iş insanlarının ikame ettikleri yerden uzakta olan iş faaliyetlerini gerçekleştirmelerinden doğan bir seyahat ve turizm türüdür. İş ile ilişkilerine göre turizm türleri; kongre ve toplantı turizmi ile fuar turizmi olarak değerlendirilebilir.

Kongre ve Toplantı Turizmi Kongre turizmi genel olarak şu şekilde tanımlanmaktadır: "Kişilerin daimi konakladıkları veya çalıştıkları yerler dışında, uzmanlık gerektiren bilimsel alanlarda veya meslek kollarında, belirli bir konuda bilgi alışverişi yapmak amacıyla biraraya gelmelerinden ortaya çıkan seyahat, konaklama olay ve ilişkilerinin tümüdür (Gamma ve Accola: 1973:3; Karasu, 1990:32). Kongre turizmi dahilinde iş insanları toplantılara, kongrelere, sempozyumlara ve sergilere katılırlar.

Fuar Turizmi Fuar turizmi iş turizminin bir alt kümesidir. Bazı bilim insanları kongre ve fuar turizmini birlikte ele alabilmektedir. Bunun nedenlerinden biri kongre ve fuar merkezleri birlikte inşa edilebilmekte ve entegre bir şekilde yapılabilmektedir. Bununla birlikte birbirinden bağımsız farklı yerlere konumlanmış kongre merkezleri ve fuar alanlarının olması, her iki alana yönelik farklı turizm tanımlamalarının yapılmasına neden olmaktadır.

2.2.5. Doğa İlişkisine Göre Turizm Türleri

Doğa ile ilişkisine göre turizm kategorileri; mevsimine, gidilen yere, avlanma tipine, macera tipine ve ekosistem ile ilişkisine göre turizm türleri olmak üzere aşağıda detaylı olarak ele alınmaktadır.

Mevsimine Göre Turizm Türleri Kış turizmi, kar yağışına bağlı olarak dağların kar alabilen yükselti kuşağında ağırlık kazanan bir turizm çeşididir (Doğaner, 2001:178; Altaş vd., 2015:346). Kayak sporunu yapmaya müsait, kar şartlarının ve eğim alanlarının uygun olduğu bölgelere yapılan seyahatler, konaklama, yeme-içme, dinlenme, eğlenme, gezme-görme gibi aktivitelerden oluşan ve yılın belli bir döneminde gerçekleştirilen faaliyetlerin tümüdür (İlban ve Kaşlı, 2008:321; Altaş vd., 2015:346).

Yaz turizmi sıcak iklimlerde gerçekleştirilen deniz ile yakından ilişkili turizm türüdür. Özellikle soğuk iklimlerde yaşayanlar yaz turizmine ilgi göstermektedir. Klasik deniz-kum-güneş turizmi olarak da belirtilebilir.

Gidilen Yere Göre Turizm Türleri Gidilen yerlere göre turizm türlerine bakıldığında ise dağ turizmi, yayla turizmi, nehir turizmi ve ormanlık alanlar için doğa yürüyüşleri örnek verilebilir. Ayrıca deniz turizmi de ayrıca bu kategoride değerlendirilebilir. Deniz turizmi; su sporları, tekne gezintisi ve benzeri çeşitli aktiviteleri ve buna bağlı ağırlama hizmetlerini içermektedir.

Avlanma Tipine Göre Turizm Türleri Av turizmi, turizmin değişik bir uygulama şekli olup, av ve yaban hayatı kaynaklarının denetim altında yerli ve yabancı avcılarının kullanımına sunulmasını, bu kaynakların rekreasyonel ve turistik yönlerden değerlendirilerek ülke turizmine ve ulusal ekonomiye katkıda bulunmasını amaçlayan etkinliklerdir (Ulusoy, 2015:75).

Macera Tipine Göre Turizm Türleri Macera tiplerine göre gerçekleştirilen turizm faaliyetlerini de kendi içlerinde havada, karada ve suda gerçekleştirilen macera turizmi faaliyetleri olarak üçe ayırmak mümkündür. Havada gerçekleştirilen kategorisinde yamaç paraşütü ve (bungee jumping) turizmi yer almakta ve her birine yönelik turlar düzenlenebilmektedir. Karada gerçekleştirilen macera turizmi türlerinde ise mağara ve kaya tırmanışı turizmi ele alınabilir. Suda gerçekleştirilen macera turizmi türleri arasında tüplü ve tüpsüz dalış, rafting ve kano yer almaktadır. Macera turizmi bazı durumlarda tehlike turizmi olarak ele alınabilmektedir.

Ekosistem ile İlişkisine Göre Turizm Türleri

Uluslararası Ekoturizm Topluluğu'na (The International Ecotourism Society – TIES) göre ekoturizm, doğal çevreyi negatif etkilerden korumakta olan, bölge halkının hayatını

varlık ve rahatlık içerisinde sürdürmesi hususunda destekte bulunan, doğal bölgelere düzenlenmekte olan sorumlu yolculuktur (Erdoğan, 2003: 109).

2.3. Ekoturizm

Daha öncesinde de bahsedildiği üzere; “Turizm” terimi Oxford İngilizce Sözlüğü’nde ilk kez 1811 yılında yer almasına karşın, “Ekoturizm” kavramı bundan ancak yüzlerce yıl sonra, yazılı metinlere geçebilmiştir. Ekoturizm terimi ilk olarak 1992 Rio Çevre Zirvesi’nde sürdürülebilir bir dünya ve çevre için kriterler ortaya koymak amacıyla açıklanmıştır. Bu kriterler, çevreye zarar vermeden, ondan yararlanma yöntemlerinin geliştirilmesi ve tüm yerli halkların kültürlerini yok etmeden, onların turizm faaliyetlerinden yararlanmalarının sağlanması şeklinde özetlenmiştir.

Ekoturizmin terim olarak ilk olarak 1992 yılında kullanıldığı da göz önüne alındığında ekoturizm turizm türleri içerisindeki yerini 1990’lı yıllardan sonra almaya ve gelişme göstermeye başlamıştır. Ekoturizmin küresel öneminin tanınması için Birleşmiş Milletler 2002 yılını ‘Uluslararası Ekoturizm Yılı’ olarak ilan etmiştir. 2011 yılı ise BM’in sürdürülebilir kalkınma ve Binyıl Kalkınma Hedefleri’ne ulaşma yolunda ormanların sürdürülebilir yönetimi ve korunmasının önemini vurgulamak, farkındalığı artırmak için ‘Uluslararası Orman Yılı’ ilan edilmiştir (BAKA, 2012:4).

Ekoturizmin ile ilgili çeşitli tanımlamalar bulunmaktadır. Bunlardan birisi Dünya Turizm Örgütü’nün tanımıdır. Dünya Turizm Örgütü ekoturizmi; Doğal bölgelere yapılan çevreyi korumayı ve yöre halkının refahını arttırmayı amaçlayan sorumlu bir seyahat olarak tarif etmektedir.

Uluslararası Doğa Koruma Birliği’nin tanımına göre ekoturizm, doğayı ve kültürel değerleri hassas bir şekilde koruyan, yerel halka sosyo-ekonomik destek sağlayan, doğallığını korumayı başarmış alanları aynı hassasiyet ve özveri ile ziyaret etmek anlamına gelmektedir (Kılıç ve Kurnaz, 2010: 43). Uluslararası Ekoturizm Derneği (TIES) (1990)’nin tanımına göre ekoturizm; çevreyi koruyan ve yerel halkın refahını geliştiren, doğal alanlara yapılan sorumlu seyahattir.

Ekoturizm, yerel halkın ekonomik kalkınmasını, çevresel, sosyal ve kültürel değerlerin korunmasını, doğal alanlara seyahatlerin yapılmasını imkân sağlayan; aynı zamanda yaban hayatı ve kuş gözlemciliği, fotoğrafçılık, yürüyüş, kampçılık, rafting vb. etkinliklerin yapılmasına teşvik eden bir turizm türü olarak tanımlanabilmektedir (Fennell, 1999: 37).

Çeşitli kaynaklarda bazen farklı, çoğu kez de benzeşen tanımlamaları yapılan ekoturizm; kaynağını doğadan ve kültürel mirastan alan, yerel halkın refahını gözeten, doğaya karşı korumacı ve saygılı, eğitsel ve sürdürülebilir bir turizm çeşididir.

2.3.1. Ekoturizm Özellikleri

Ekoturizmin özellikleri şunlardır;

- Ekoturizmin en temel kaynağı ekosistemdir. Bir başka deyişle ekoturizm doğa temellidir. Bu bağlamda en temel özelliği de doğayı korumayı ve sürdürülebilir kılmayı görev edinmesidir.
- Ekoturizmin bir diğer kaynağı da kültürel miraslardır. Temel kaynağı olan ekosistemi koruduğu gibi kültürel mirasları da korur, gelecek nesillere aktarılması için sorumludur.
- Ekoturizm faaliyetlerinin gerçekleştiği alanlarda ekoturizm mimari çevreden de sorumludur. Doğal alanlarda doğanın, kültürel mirasların bulunduğu alanlarda ise kültürün bozulmasına sebebiyet verebilecek mimari yapılardan kaçınır.
- Ekoturizmde doğa temelli kaynakların korunarak kullanılması amaçlanırken aynı zamanda yeni kaynakların kullanıma açılması yerine öncelikle kullanılmış alanları değerlendirmeyi tercih eder.
- Biyolojik çeşitliliğin korunmasına yardımcı olur.
- Doğaya karşı sorumlu, saygılı ve akılcıdır.
- Ekoturizm küçük kitleler halinde gerçekleşen bir turizm türüdür.
- Ekoturizmin gerçekleştiği bölgelerde hizmet küçük ve orta ölçekli firmalar tarafından sağlanır.
- Ekoturizm faaliyetlerinin gerçekleşmesinde hem yerel halk hem de turist sorumludur.
- Ekoturizm faaliyetleri gerçekleşirken yerel halkın menfaati düşünülür. Ekoturizmin gerçekleştiği alanda yaşam süren halk ekoturizmden ekonomik olarak da bir fayda sağlamalıdır. Ekoturizm sayesinde birçok istihdam sağlanabilmektedir. Buna örnek olarak park bekçileri, tur rehberleri, güvenlikler, pazarcılar, aşçılar verilebilir.
- Ekoturizmde yerellik, yerel halk ve aynı zamanda yerel ürünler de önem taşır. Ekoturizm faaliyetlerinin gerçekleştirildiği bölgelerde yerel ürünlerin turistlere tanıtılması ve bunların satışı için bir pazar alanının oluşturulması önemlidir. Yerel güzellik ürünleri, yerel el sanatları, yerel ev gereçleri, yerel yemekler, hediyelik eşyalar dikkat çeken ürünlerdendir. Ürünlerin satışı ile bölgenin tanıtımı daha fazla yapılmakta bu da daha fazla ekoturiste ulaşabilmek demektir.
- Ekoturizmde özellikle turistler için eğitim ve yorumlama özellikleri içerir.

2.3.2. Ekoturizm Amaçları

WTO'ya göre ekoturizmin amaçları (Özkan Yürük, 2003:2);

- Turizmin doğal ve geleneksel çevreye verdiği tahribatın en alt düzeye indirilmesi
- Turistlere ve yerel halka doğanın ve geleneksel sosyo-kültürel çevrenin korunmasına yönelik eğitim verilmesi
- Turizmin yerel halkın ihtiyaçlarının karşılayan, yerel yönetim ve halkla işbirliği içinde gelişen sorumlu bir ticaret olarak özendirilmesinin sağlanması
- Koruma kapsamındaki (doğal ve sosyokültürel) alanların yönetim için kaynak ayrılması
- Turizmin negatif etkisinin en alt düzeye indirilmesi amacıyla sosyo-kültürel ve doğal çevreye yönelik uzun vadeli takip ve değerlendirme programlarının desteklenmesi
- Turizmin yerel halkın geçimine katkıda bulunmasını sağlayacak şekilde geliştirilmesinin temini
- Turizmin gelişiminin yörenin sosyal ve çevresel kapasitesini artıracak şekilde gelişmesinin temini
- Çevreyle uyumlu, doğal ve geleneksel sosyo-kültürel yaşamla iç içe geçen, yöresel bitki örtüsünü ve yaban hayatını koruyan turizmin alt yapı yatırımlarının gerçekleştirilmesidir.

2.3.3. Ekoturizmin İlkeleri

Ekoturizm birçok kaynak tarafından sürdürülebilir turizm ile aynı turizm çeşidi olarak kabul edilmektedir. Ekoturizmi sürdürülebilir turizm ile eş görmeyen görüşler de bulunmaktadır. Bazı kaynaklara göre ekoturizm sürdürülebilir turizmin alt türü bazılarına göre ise sürdürülebilir turizm ekoturizmin alt türü olarak kabul görür. Anlaşıldığı üzere bu konuda birçok fikir ayrılığı ve hala sonuçlanmamış bir tartışma bulunmaktadır. Fakat tüm bunlara karşın ekoturizmin sürdürülebilirlik ile bağlantılı olduğu ve ortak ilkelerinin bulunduğu açıktır.

Ekoturizm; turizmin ekonomik, sosyal ve çevresel etkileriyle ilgili olan sürdürülebilir turizmin ilkelerini kabul etmektedir. Ayrıca onu daha geniş bir kavram olan sürdürülebilir gelişmeden farklı kılan aşağıdaki özel ilkeleri de kabul etmektedir (World Ecotourism Summit, 2002:19);

- Doğal ve kültürel mirasın korunmasında aktif olarak katkıda bulunur
- Planlanma, geliştirme ve işletme ile yerel halkın refahını artırmaya yönelik faaliyetlerde yerel halkı dahil eder.

- Ziyaretçilere gidecekleri yerlerin doğal ve kültürel mirası hakkında bilgi verir.
- Küçük gruplar için düzenlenmiş turlar olmasının yanı sıra, seyahat edenlerin kendilerini daha bağımsız hissetmelerine de katkıda bulunur.

Marques (2000:2)'e göre ekoturizmin; çevresel korumayı teşvik etmek, açıklayıcı eğitici deneyimleri teşvik etmek, yerel halk katılımını sağlamak ve kazançlı işletme niteliğinde olmak gibi dört temel ilkesi vardır. TIES (1990)'e göre ekoturizm aktivitesine katılanların aşağıdaki ekoturizm ilkelerini yerine getirmeleri gerekmektedir;

- Etkileri en aza indirmek
- Çevresel ve kültürel bilinç ve saygı oluşturmak
- Hem ziyaretçiler hem de ev sahipleri (yerel halk) için olumlu deneyimler sağlamak
- Koruma için doğrudan mali faydalar sağlamak
- Yerel halka mali faydalar ve yetkilendirme sağlamak
- • Ev sahibi ülkelerin politik, çevresel ve sosyal şartlarına olan duyarlılığı artırmak (Kuter ve Önal, 2009:150).

2.3.4. Ekoturizmin Turizm Ekonomisindeki Yeri

Ekoturizm, turizm ekonomisinde en hızlı büyüyen çeşitlerden birisidir. Özellikle son 10 yılda hızlı bir gelişme göstermiş ve göstermeye de devam etmektedir. Ekoturizm öncelikli olarak Avrupa, Kuzey Amerika ve Japonya'da çok popüler hale gelmiştir.

1990'lı yılların başında %20-%30 arasında yıllık büyüme oranı olan ekoturizm veya doğaya dayalı turizm, 2004 yılında tüm turizm endüstrisinden 3 kat daha hızlı büyümüştür (Kasalak, 2015:22). Yapılan tahmin ve öngörülere göre de bu büyüme devam etmektedir. Ekoturizm ekonomisinin büyümeye başladığı 1990'lı yıllarda, 43 milyon Amerikalının ekoturizm faaliyetlerine katıldığı, Yunanistan'a gelen 3 Milyon İngiliz ziyaretçinin % 19'unun ekoturist olduğu, Fransa'da 15 Milyon yürüyüşçü (trekking) olduğu belirlenmiştir (Kasalak, 2015:22).

Wight'a göre (2001) ise turizm endüstrisi içinde yıllık ortalama %10 oranında büyüyen ekoturizm, dünyadaki en hızlı büyüyen pazarlardan biridir.

Buckley'e göre (2009) ekoturizm pazarının büyüklüğü toplam turizm pazarının %1'i ile %2'si arasındadır. EBSCO (2009) verilerine göre bu oran %5 ile %7 arasındadır. Genelde istatistiki verinin sağlıklı toplanabildiği İngiltere, ABD, Kanada ve Avustralya'da yapılan çalışmalara göre; bilinçli tüketici olan ekoturist, genelde yükseköğretim mezunudur ve 35-44 yaş grubunda yer almaktadır. Orta veya yüksek gelir düzeyine sahip olanları çoğunluktadır. Cinsiyet bakımından da erkek ve kadın ekoturist sayısı neredeyse birbirine eşittir. Kalma gün

sayısı 8 ile 21 gün arasında değişir. Genelde 2 yıldızın üzerinde standarda sahip konaklamaları tercih etmektedirler (BAKA, 2020:10).

Ekoturizme olan ilginin her geçen gün arttığı görülmektedir. Doğal kaynakların tükenme riskinden kaynaklı böyle bir ihtiyaç da ortaya çıkmıştır. Devletler de doğal kaynakları korumak adına uygulamalar ve kanunlar geliştirmiştir. Bu kural ve kanunlar çerçevesinde korunan alanlar ortaya çıkmış veya ekoturizm faaliyetlerini etkileyen uygulamalar kullanılmaya başlanmıştır. Tüm bunlar ekoturizmin faaliyet alanlarının genişlemesine de sebep olurken aynı zamanda ekoturizm ekonomisini de etkilemektedir. Bu bağlamda ekoturizm ve ekoturizm ekonomisini de etkileyen en önemli sözleşmelerden biri UNESCO Dünya Kültürel ve Doğal Miraslarının Korunmasına Dair Sözleşme'dir. Program 16 Kasım 1972'de bu sözleşme ile kurulmuştur. Genel Kurul tarafından seçilen 21 UNESCO üyesi ülkenin oluşturduğu Dünya Miras Komitesi tarafından yönetilen uluslararası Dünya Mirası Programı bu listeyi güncellemektedir. Program, insanlığın ortak mirası için kültürel veya doğal öneme sahip alanları listeler, adlandırır ve korur. Listelenen alanlar, bazı koşullar altında Dünya Miras Fonu'ndan para alabilmektedir. Günümüzde 193 devlet tarafından onaylanan sözleşme, en fazla devletin taraf olduğu uluslararası belgeler arasında yer almaktadır. Sadece Lihtenştayn, Nauru, Somali ve Tuvalu sözleşmenin taraflarından biri değildir. 2021 yılı itibarıyla 167 ülkede 897'si kültürel, 218'i doğal ve 39'u karma olmak üzere listelenmiş 1.154 alan bulunmaktadır. Ülkelere göre bakıldığında İtalya sahip olduğu 58 Dünya Mirası ile bu listede ilk sırada yer almaktadır. Ardından sırasıyla Çin 56, Almanya 51, Fransa 49, İspanya 49, Hindistan 40 ve Meksika 35 Dünya Mirası ile İtalya'yı takip eder. Türkiye ise 19 Dünya Mirasına sahiptir.

Dünya Tabiat Koruma Birliği (IUCN) tarafından korumaya alınmış alanlar da yine ekoturizm için önemli bir başka uygulamadır. Dünya Tabiatı Koruma Birliği (IUCN) verilerine göre, dünya yüzeyinin % 5' inden fazlası korunan alan olarak ayrılmış olup, koruma konusunda hassas olan ülkelerde bu oran %20'lere kadar çıkmaktadır.

Bir başka önemli uygulama ise Green Key (Yeşil Anahtar)'dır. Yeşil anahtar etiketi sürdürülebilir iş uygulamalarına bağlı olarak konaklama işletmelerine verilen bir etikettir. Ekolojik oteller ekoturizm faaliyetlerine katılan turistler için önem taşımaktadır.

2.3.5. Ekoturist Profili

Ekoturist, ekoturizmin özelliklerine uygun olarak seyahat eden, risk almayı seven, eğitim seviyesi yüksek, çevre bilincine sahip olan ve ayrıca birazda maceraperest yönü ağır basan kişilerdir (Bozok, 2004:439).

Bolton (1997) ise ekoturisti; “kıymet bilirlilik, katılımcılık ve duyarlılık ruhu içinde, nispeten doğal özellikleri korunan alanları ziyaret eden kişi” olarak tanımlamıştır. Eko turist, yaban hayatını ve doğal kaynakları kullanırken tüketici bir anlayışla yaklaşmaz, yöre insanların ekonomik refahına ve alanın korunmasına, doğrudan faydalanmaya yönelik istihdam yaratması açısından da ziyaret edilen alana katkıda bulunur (Akay ve Zengin, 2012: 116).

Tanımlamalar ve yapılan araştırmaların ışığında; ekoturistler eğitim seviyesi yüksek, çevre bilincine sahip olan, doğaya karşı saygılı ve duyarlı olmayı görev edinen, macera ve eğitsel turizm faaliyetlerine ilgi duyan turist tipleri olarak açıklamak mümkündür.

Ayrıca ekotourist profilinin açıklanmasında ekoturizmin özelliklerinden de yararlanılabilir. Öncelikle turist tipi olarak doğal ve kültürel alanlara ilgili ve bu alanların değerini anlamaya ve öğrenmeye istekli oldukları söylenebilir. Yaptıkları faaliyetleri uygulama açısından ise çevreye etkisi olmayan veya en düşük etkili kaynakları kullanan turistlerdir. Turistik mekanlar olarak doğayı, kültürel çekicilikleri, milli parkları veya korunan diğer alanları tercih ederler. Yararlandıkları olanaklar çevre dostu teknolojiler ve yerel kaynaklardan ibarettir. Yerel kaynak kullanımı ekoturizmin kendi özellikleri içerisinde de değerli bir husustur. Ayrıca ekoturistler yaptıkları faaliyetler ile çevresel, sosyo-kültürel olumsuz etkileri en aza indirmeyi hedeflerken ekonomik anlamda da katkı sağlamayı hedefler.

2.3.6. Ekoturizmin Etkileri

Ekoturizm faaliyetleri gerçekleştirilirken çeşitli olumlu ve olumsuz etkileri de beraberinde getirebilmektedir. Bu etkiler çevresel, ekonomik ve sosyo-kültürel olmak üzere üç grupta toplanır.

2.3.6.1. Çevresel Etkiler

Günümüz dünyasında ekoturizme olan ilgi oldukça artmıştır. Bu ilgi artışı da beraberinde birçok olumlu etkiyi getirmiştir.

- Dünyada birçok ülkede korunan doğal alan statüsünde bulunan yerlerin sayısı artmış ve artmaya da devam etmektedir. Bu da ekoturizmin temel kaynağı demektir. Turizm için hem bu alanların kullanılması hem de bu alanların aynı zamanda korunabilmesi ve sürdürülebilir kılınması ülkeler için de büyük bir anlam ifade etmektedir. Ekoturizmin en çok geliştiği ülkeler aynı zamanda en çok korunan alanlara sahip olan ülkelerdir.
- Kültürel anlamda bir değerlendirme yapıldığında ise, ekoturizm faaliyetlerinin gerçekleştirildiği bölgelerde kültürel mirasların korunmasına ilişkin konular da önemli

olmuştur. Kültürel miraslar özelinde korunan alan sayısı da artmış ayrıca kültürel bina ve diğer yapıtların doğru restore edilmesine de ön ayak olunmaktadır.

- Bir diğer olumlu etki ise çevreyi koruyucu yasaların artmasına sebep olmasıdır. Turizm faaliyetleri gerçekleştirilirken insanın doğaya müdahalesi bulunmak zorundadır. Fakat ekoturizm insan etkisini en aza indirilmeyi hatta yok etmeyi hedefler. Ekoturizmin gelişmesi ile birlikte çevreyle ilgili koruyucu yasaların gündeme gelmesi de artmıştır. Devletler de bu konuda belirli yasalar ve kurallar koyarak çevrenin daha iyi korunmasına ve sürdürülebilirliğine destek olmuşlardır.

Ekoturizm her ne kadar çevre dostu hedeflere sahip olsa da doğru yönetilemezse olumsuz çevresel sorunlara da yol açabilir. Bunlar şu şekilde sıralanabilir;

- Ekoturizmin özelliklerinden birisi küçük gruplar halinde gerçekleştirilmesidir. Fakat ekoturizm faaliyetlerinin gerçekleştirildiği bir bölgeye aynı zamanda çok sayıda grubun ziyarette bulunması muhtemel bir durumdur. Aşırı kalabalık çevrenin taşıma kapasitesini aşabilir ve olumsuz sonuçlar doğurabilir. Ayrıca aşırı kalabalık yaban hayatında davranışsal bozukluğa da sebep olabilir.
- Ekoturistlerin bilinçli olmaması halinde veyahut ekoturizm faaliyet bölgesinde çalışan bireylerin bilinçli olmaması durumunda çöpler büyük bir sorun teşkil edebilir. Çöpler hem çevresel kirliliğe hem de zarara sebep olur.
- Bir diğer olumsuz etki ise gürültüdür. Gürültü doğal ortamı bozarken, doğal ortamındaki hayvanların davranışlarını da olumsuz yönde etkiler.
- Yine ekoturistlerin bilinçsizce turizm faaliyetleri gerçekleştirmeleri ile doğal ya da kültürel tahribat olabilir. Ki bu ekoturizmin temel ilkelerine tamamen aykırıdır.
- Aşırı yapılaşma ise doğal ya da kültürel ortamdaki estetiği bozar ve görsel kirliliğe sebebiyet verir.

2.3.6.2. Ekonomik Etkiler

Ekoturizm hem doğal güzelliklerin hem de kültürel çekiciliklerin olduğu alanlarda önemli bir ekonomik gelişme fırsatı sunar. İlkeleri doğrultusunda ekoturizm ekosistemleri korur ve bununla birlikte de ülkeler için uzun süreli ekonomik fırsatlar sağlayabilir.

Ekoturizmin ekonomik olumlu etkileri şu şekilde sıralanabilir;

- Ekoturizmde bilindiği üzere yerel halkın refahı önemlidir. Yereller için istihdam sağlaması ekoturizmin ekonomik olarak olumlu etkilerindendir.
- Yine yerel halkın yerel ürünleri pazarlamak için bir pazar alanı yaratması ekoturizmin olumlu etkilerinden bir diğeridir.

- Ekoturizm faaliyetlerinin gerçekleştirildiği bölgelerdeki restoran, kafe, alışveriş dükkanı, otel, parklara giriş ücretleri gibi gelirler ve bu vergiler hem yerel halk için hem devlet için önemlidir.

2.3.6.3. Sosyo-kültürel Etkiler

Turizm sosyal ve kültürel anlamda bir gelişme yaratır. Farklı kültürlerden insanları bir araya getirerek kültürel paylaşıma sebep olur. Ekoturizmin de bu konuda hatırı sayılır bir desteği vardır. Özellikle ekoturizmin yerelle olan bağlantısı bir kültürü tanıtmaya ya da turist için tanıma konusunda fırsat vermektedir. Ekoturizmin sosyo-kültürel etkileri genel olarak değerlendirilirse;

- Kültürel paylaşıma destek olur.
- Kültürünü tanıtmaya konusunda yerel halka olanak sağlar.
- Yeni eğlence ortamları oluşturur.
- Farklı turistik aktivitelerle bireylerin sosyalleşmesine olanak sağlar.
- Ekoturizm kırsal alanlarda yaşam standartlarını yükseltmeye yardımcı olur.

2.4. Sürdürülebilirlik ve Ekoturizm

İngilizce karşılığı “sustainability” olan sürdürülebilirlik kavramı, ilk kez 1987 yılında BM Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu (WCED) tarafından hazırlanan “Ortak Geleceğimiz” başlıklı Brundtland Raporu vesilesiyle kalkınma ile ilintili olarak “sürdürülebilir kalkınma” şeklinde günlük dilimize girmiş ve izleyen yıllarda da oldukça popüler bir hal almıştır. Söz konusu raporda sürdürülebilirlik kavramı, sürdürülebilir kalkınma ekseninde ele alınmış ve sürdürülebilir kalkınma “gelecek nesillerin ihtiyaçlarını karşılama olanaklarını tehlikeye atmadan bugünün ihtiyaçlarını karşılayan kalkınma” (WCED, 1987: 40) şeklinde tanımlanmıştır (Şen vd., 2018:3).

Sürdürülebilirlik insanların faaliyetleri ile insanların doğal, kültürel ve sosyal çevreleri arasındaki uyum ve denge durumudur. Sürdürülebilirlik ayrıca daimi olma kabiliyeti olarak da tanımlanabilir.

Brundtland Raporu’nun yayınlanmasından sonra sürdürülebilirlik birçok yaklaşıma konu olmuştur. Sürdürülebilir ekonomi, sürdürülebilir büyüme, sürdürülebilir üretim, sürdürülebilir turizm gibi. Turizm açısından sürdürülebilirlik kavramı, turizmin kaynağı olan doğal, tarihi, kültürel, sosyal ve estetik değerlerin korunup geliştirilerek çekiciliklerinin devamının sağlanmasını ifade etmektedir (Kuter ve Önal, 2009: 147).

Sürdürülebilir turizm; gelecekte yeni çevresel sorunların ortaya çıkma riskini en aza indirerek doğanın etkili ve dikkatli kullanımı şeklinde de ifade edilebilmektedir.

Ekoturizm her ne kadar kaynağını ekosistemden alsada en temel hedefi kaynağını sürdürülebilir kılmaktır. Ekoturizm; herhangi bir turizm türünde, turizmden kaynaklanan çevresel, kültürel ve sosyal olumsuz etkiler ortadan kaldırılarak yapılan turizm çeşididir.

Sürdürülebilir turizm birçok kaynağa ve araştırmacıya göre ekoturizm yerine de kullanılmaktadır. En temelde sürdürülebilir turizm ile ekoturizmin ilkeleri neredeyse aynıdır. Sürdürülebilir turizmin ilkeleri Dünya Turizm Örgütü (WTO) tarafından 1988 yılında belirlenmiş olup, sürdürülebilir turizm; “kültürel bütünlüğü, temel ekolojik süreçleri, biyolojik çeşitlilik ve yaşam destek sistemlerini korurken aynı zamanda ekonomik, sosyal ve estetik ihtiyaçları da sağlayabilecek şekilde tüm kaynakların yönetimi olarak öngörülmüştür” (Kuter ve Ünal, 2009:147). Bu bağlamda sürdürülebilir turizmin temel ilkelerine ek olarak ekoturizmde, bölge halkının menfaati de düşünülmektedir. Fakat genel çerçeveye bakıldığında sürdürülebilirlik, sürdürülebilir turizm ve ekoturizm birbirleri ile ilişkili ve ayrılmaz parçalardır.

2.5. Ekoturizm Çeşitleri

Ekoturizmin temelde belirli başlı hedeflere ve ilkelere dayanmaktadır fakat ekoturizmin aynı hedeflere ve ilkelere hizmet etmeyi amaçlayan birçok çeşidi bulunmaktadır. Bu çeşitler Tablo 2.1.’de görülmektedir.

Tablo 2.1. Ekoturizm Çeşitleri

Akarsu Turizmi (Kano-Rafting),	Foto Safari	Özel İlgi Turizmi
Antik Kentler ve Tarihi Çekim Merkezleri	Hava Sporları (Balon Turizmi, Yamaç Paraşütü, Yelken Kanat)	Sağlık Turizmi
Atlı Doğa Yürüyüşü	İnanç Turizmi	Sportif Olta Balıkçılığı,
Av Turizmi	Kamp Karavan Turizmi	Sualtı Dalış
Bisiklet Turları	İpek Yolu	Tarım Ve Çiftlik Turizmi
Dağ, Doğa Yürüyüşü (Trekking)	Kuş Gözlemciliği (Ornitoloji),	Yaban Hayatı Gözlemciliği
Botanik (Bitki İnceleme),	Mağara Turizmi	Yayla Turizmi.
Dağcılık	Milli Parklar,	

Akarsu Turizmi: Doğal kaynaklardan biri olan akarsular “akarsu turizmi “ şeklinde adlandırılabilen rafting, kano ve tekne turları gibi uygulamaları ile turizm sektörü içindeki yerlerini almışlardır.

Ülkemizdeki nehirlerin önemli bir kısmı akarsu sporları için uygun şartlara sahip olup, akarsu sporunun ilk kez uygulandığı nehir Çoruh Nehri’dir (Akova, 2014:394).

Fransa’da da akarsu turizmi için Sen Nehri önemli bir yer tutmaktadır. Özellikle tekne turları için turistler tarafından oldukça fazla tercih edilmektedir.

Antik Kentler ve Tarihi Çekim Merkezleri: Ekoturizm için kültürel mekanlar birer kaynaktır. Bu bağlamda ekoturizmin antik kentler ya da tarihi çekim merkezleri gibi alanlarda uygulanması ile “eko-kültürel turizm” terimi de doğmuştur. Eko-kültürel turizm, bir peyzajın ekolojik ve kültürel bileşenlerinin bir araya getirilerek sergilenmesi anlamını taşımaktadır (Tuna ve Erdoğan, 2013: 25). Ülkemizde çok sayıda antik kent ve tarihi çekim merkezine sahip olduğu için bu alanda önemli bir potansiyel göstermektedir.

Atlı doğa yürüyüşü: Atlı doğa yürüyüşleri genellikle patika yollarda ve kendine özgü bir şekilde atın dizginlerinden tutarak yavaş yavaş gezinme şeklinde bazı sahil ve dağlık alanların dışındaki yerlerde belirli bir yolu takip ederek yapılan bir rekreasyon faaliyetidir (Newsome vd., 2002: 52). Atlı doğa yürüyüşleri için çiftliklerde, şehirleri büyük parklarında veya bahçelerinde, ormanlık alanlarında imkan sunulduğu görülmektedir. Atlı doğa yürüyüşünün popülerleşmesi ile bu alanda kulüpler de kurulmuştur. Bu bağlamda aktivite sayıları da artış göstermiştir.

Av turizmi: Av turizmi, özel ilgi turizmi kapsamında da değerlendirilebilecek bir ekoturizm çeşididir. Av turizmi kapsamında turistler, sunulan av ve yaban hayatı kaynaklarını kullanarak avlanma faaliyetleri gerçekleştirmektedir. Tüm faaliyetler denetim altında gerçekleştirilmektedir. Av turizminin belirli ilkeleri ve kuralları da bu denetim çerçevesinde bulunmaktadır. Ayrıca avlanmanın bir turizm faaliyeti olarak görülmesi için ülke turizmine ve ekonomisine katkıda bulunmayı da hedeflemesi gerekmektedir.

Bisiklet Turları: Alternatif bir ulaşım aracı olmasının yanı sıra bisiklet; boş zaman, rekreasyon ve turizm aktivitesi olarak da yaygınlaşmaya başlamıştır. Kullanımındaki gelişmeler sayesinde bisiklet, popüler bir seyahat aracı haline gelirken, zamanla bisiklet turizmi kavramı ortaya çıkmıştır. Bisiklet turları kısa süreli turlardır ve genellikle hafta sonlarında bu turizm türüne ilgi duyan kişilerin yakın çevrelere yaptıkları, acentalar ya da topluluklar tarafından planlanmış kısa süreli etkinliklerdir (Pratte, 2006: 63). Başka bir tanıma göre ise bisiklet turizmini, ana faaliyeti bisiklet sürmek olan bir kişi ya da grubun tatil ya da

boş zamanlarında yaşadıkları yerden en az 40 km ya da 4 saat uzağa yapılan sürüşleri içeren günübirlik ya da konaklamalı etkinliklerin tümü olarak tanımlanmaktadır.

Dağ Doğa Yürüyüşü (Trekking): Trekking, zorluk derecelerine göre çeşitli özellikleri olan, doğa koşulları doğrultusunda farklı yaş gruplarına hitap eden yürüyüşlerin genel adı olarak ifade edilmektedir (Yalçın, 2007: 154). Bu ekoturizm faaliyetini turistler uzun mesafeli yürüyüş yapmak, doğa ile baş başa kalmak ya da maceralı deneyimler yaşamak için tercih ederler. Dağ ve doğa yürüyüşü için özel rotalar oluşturulmaktadır. Bu rotaların tam anlamıyla kullanılabilmesi için de yürüyüşçülerin rota üzerinde ihtiyaçlarını karşılayacak imkanlara sahip olması gerekmektedir. Rota üzerinde veya yakınlarında marketlerin, lavaboların, restoranların veya konaklama imkanlarının bulunması önemlidir. Çünkü rotalar bazen uzun olup günler sürebilmektedir. Bu bağlamda yürüyüşçülerin ihtiyaçlarını yakın noktalardan karşılamaları zorunludur.

Botanik (Bitki İnceleme): Fransızca kökenli “botanique” kelimesinden türeyen “botanik” kavramı bitki bilimi anlamına gelmektedir (TDK, 2019). Botanik turizmi genellikle günübirlik geziler şeklinde gerçekleştirilmektedir. Tabiatın flora zenginliğini, tabiatı tahrip etmeden incelemek, piknikler gerçekleştirmek, doğayı tanımak ve doğayla iç içe olmak için doğaseverler tarafından ilgi görmektedir.

Dağcılık: 2002 yılı, Birleşmiş Milletler tarafından “Dünya Dağlar Yılı” ilan edilmiştir. 2002 yılı ayrıca “Ekoturizm Yılı” olarak da kabul edilmiştir. Dağ ve ekoturizm kavramlarının bir araya getirilerek Birleşmiş Milletler tarafından aynı yıl içinde uluslararası alana taşınması, çarpıcı bir gelişmedir (Somuncu, 2004:2).

Dağcılık temelde bir tırmanma sporudur. Dağ, kaya, buz tırmanışını içerir ayrıca kayaklı dağcılık da dağcılık turizmi içerisinde değerlendirilir. Dağcılık ilk olarak Alp Dağları’nda başlamıştır. Sonrasında dağcılık ile ilgili kulüplerin kurulması ve gelişmesi ile daha popüler bir turizm faaliyeti haline gelmiştir. Avrupa’da özellikle Fransa, Almanya, İtalya’da yaygın olarak yapılmaktadır.

Foto Safari: Teknolojideki ilerlemelerle birlikte gelişmiş olan fotoğrafçılık aynı zamanda turizm için de kullanılır bir olgu haline gelmiştir. Foto safari en basit anlatımla; fotoğraf çekmek için doğal yaşam alanlarına yapılan turistik geziler olarak tanımlanabilir.

Hava sporları (balon turizmi, yamaç paraşütü, yelken kanat): Spor turizmi, sporun ve turizmin ekonomik ve sosyal bir aktivite olarak kesişmesidir (Pigeassou, 2004: 287). Spor turizmi, spor ile ilişkili aktivitelere katılmak ya da izlemek amacıyla seyahat etmeyi temsil etmektedir (Ross, 2001: 3). Hava sporları da spor turizminin içinde yer alır. Balon turizmi, yamaç paraşütü, paramotor (motorla yamaç paraşütü) veya yelken kanat gibi hava sporları

bulunmaktadır. Son yıllarda maceraperest turistlerin hava sporlarına ilgisi oldukça artmıştır. Hava sporu yapma imkanı veren turistik yerlerin sayısı da buna paralel olarak artış göstermektedir. Bu alanda kurulmuş kulüplerin de katkısı büyüktür. Ülkemizde son yıllarda popüler hale gelen söz konusu faaliyetlerden Kapadokya turizm destinasyonunda gerçekleştirilen sıcak hava balonu, Ölüdeniz turizm destinasyonunda gerçekleştirilen yamaç paraşütü faaliyetleri bu kapsamda değerlendirilebilir (Diker vd., 2016: 85).

İnanç Turizmi: İnanç turizmi, “dinlerce kutsal sayılan yerleri ziyaret etmek, dinsel toplantı ve törenlere katılmak veya bunları izlemek, hac gibi dinsel görevleri yerine getirmek, kutsal ve ünlü mabetleri görmek amacıyla yapılan ve zaman zaman çok önemli boyutlara ulaşan seyahatlerin ve konaklamaların oluşturduğu turizm olayıdır” (Usta, 2001:41). Mekke, Kudüs, Medine, Vatikan, Beytullahim, İstanbul, Varanasi gibi şehirler inanç turizmi ile öne çıkmış şehirlerdendir.

Türkiye’de oluşturulmuş olan Tarsus’tan başlayarak Hatay, Gaziantep, Şanlıurfa ve Mardin yörelerini kapsayan “inanç turizmi koridoru” inanç turizmi için önemlidir. Turistler bu rota sayesinde belirli bir güzergah ve sıra ile inanç turizmi faaliyetleri gerçekleştirebilmektedirler.

Kamp Karavan Turizmi: İnsanlar ulaşım, konaklama, belirli bir noktaya kadar yeme-içme gibi ihtiyaçlarını kendilerinin hallettiği, doğada gerçekleşen bir ekoturizm çeşididir. Barınma ihtiyacı tamamen çadır veya karavanlarla karşılanır. Diğer turizm çeşitlerine nispeten daha ucuzdur. Özellikle Avrupa ülkelerinde çok tercih edilmektedir. Kamp ve karavan turizmi yapmak için alan çeşidi de oldukça fazladır. Orman içerisinde, deniz kıyısında veya dağlık bir alanda kolaylıkla yapılabilir. Günümüzde kamp karavan turizmine olan ilginin artması ile kamp ve karavan turizmi için özel alanlar oluşturulmuştur. Bu alanlarda yeme-içmeden elektrige kadar birçok ihtiyaç karşılanmaktadır. Konaklama durumu değişmemekle birlikte ihtiyaçlara ulaşım bu alanlar sayesinde daha kolay hale getirilmiştir.

İpek Yolu Turizmi: İpek yolu Çin’den başlayarak hem Anadolu hem de Akdeniz aracılığı ile Avrupa’ya kadar uzanan 3000 yıllık tarihe sahip ünlü ticaret yoludur. Bu bağlamda İpek Yolu’nun turizm anlamında kullanılması büyük ölçüde kültürel turizm ile ilişkilidir. Türkiye’de bu rotanın ortasında bulunması nedeni ile İpek Yolu turizminde öneme sahiptir.

Kuş Gözlemciliği (Ornitoloji): Kuş gözlemciliği veya diğer adı ile ornitoloji kuşları doğal ortamlarında izleme faaliyetlerine denilir. Bu faaliyetler toplu ya da bireysel olarak gerçekleştirilebilmektedir. Gözlemler farklı yol ve tekniklerle gerçekleştirilebilir. Çıplak

gözle yapılan kuş gözlemciliği olduğu gibi dürbün ya da kara teleskobu gibi aletler yardımı ile de gözlem yapılabilir. Bazen ise gözleme sadece kuş seslerini dinlemekten ibaret de olabilir.

Mağara Turizmi: Temelde mağara turizmi karstik alanlarda, yeraltı sularının aşındırması sebebi ile oluşan ve bir insanın geçebileceği boşluğa sahip olan mağaraların turistik açıdan ziyareti olarak tanımlanabilir. Ayrıca geçmiş dönemlerde insanların barınma alanı olan mağara evler, günümüzde bölgeye gelen ziyaretçiler için butik otele dönüştürülmektedir (Ceylan, 2022:198). Mağara turizmi mağara turu şeklinde olabildiği gibi bu butik oteller sayesinde konaklama imkanı da vermektedir. Farklı turizm arayışları içerisinde olan turistler için değişik bir alternatif sunmaktadır.

Dünyada turizme açılan mağara sıralamasında ABD 229 mağara ile birinci sırada, Fransa 114 mağara ile ikinci sırada, Japonya 93 mağara ile üçüncü sıradadır. Türkiye ise 33 mağara ile onuncu sıradadır (Arpacı vd., 2012: 62).

Milli Parklar: Dünyada birçok ülkede, doğal, tarihi ve kültürel değerlerin, sahip olduğu özellikler korunarak sürdürülebilir kullanımları planlanmış, bu tür alanlar ulusal ve uluslararası çabalar sonucu “korunan alanlar” şeklinde ilan edilmiştir (Kılıç ve Kervankıran, 2019:22). Kaynak değerine sahip alanlar içerisinde, biyo-çeşitliliğin devamlılığında, nesli tehlike altında olan türlerin korunmasında doğal, kültürel ve turistik değerlere sahip alanları uzun vadede koruyabilmek ve gelecek kuşaklara aktarabilmek amacıyla “milli parklar” oluşturulmaya başlanmıştır (Yücel ve Babuş, 2005, Kılıç ve Kervankıran, 2019:22).

Milli Parklar sahip oldukları doğal güzellikleri, zengin fauna ve florası, sulak alanları, eşsiz manzarası ile günümüzde rekreasyonel faaliyetlerin en fazla yapıldığı mekanların başında gelmektedir. Dünyada ve Türkiye’de birçok insan, şehirlerin yoğun stresinden, hava kirliliğinden ve trafik yoğunluğundan kurtularak; dinlenmek, gezmek, rahatlamak ve doğal ortamda vakit geçirmek için, koruma altına alınan milli park alanlarını tercih etmektedir (Kervankıran ve Eryılmaz 2014:83). Milli parklar hem rekreasyon faaliyetleri için hem de turizm faaliyetleri için olanak sağlamaktadır.

Özel İlgi Turizmi: Özel ilgi turizmi, turistlerin ilgilerinin belirli bir alanda yoğunlaşması ve yalnızca bu ilgileri doğrultusunda turizm faaliyetleri gerçekleştirmeleri ile yaptıkları seyahatleri kapsamaktadır. Bu anlamda özel ilgi turizmi, toplam seyahat deneyimi etrafında biçimlenerek planlanan ve gelişen bir kavram olarak ele alınabilir (Read 1980: 195,Tanrısevdi, 2003:10). Özel ilgi turizmi tanımlanırken de denildiği üzere bireylerin belirli alanlara ilgileri ile alakalı olduğu için birçok alt türü barındırır. Bu türlere örnek olarak edebiyat turizmi, golf turizmi, alışveriş turizmi verilebilir.

Sağlık Turizmi: İnsanların seyahat etmek sureti ile ikamet ettiği yerin dışında konaklayarak tedavi olmayı amaçlamaları özel bir turizm çeşidi olan sağlık turizmini ortaya çıkarmıştır. Sağlık turizminin hedef kitlesi, sağlığı bozulmuş olan kişiler ile sağlığını korumaya duyarlı kişilerden oluşmaktadır (Aydın, 2012:92). Sağlık turizmi üç farklı şekilde gerçekleştirilebilir. Birincisi medikal turizm olarak, genel sağlık konularını içerir ve operasyonlar tamamen bu iş için kurulmuş büyü hastanelerde gerçekleştirilir. İkincisi ise geriatri ve engelli turizmidir. Bu turizmi gerçekleştiren bireyler özel bakım hizmetleri, çeşitli terapiler ve gezilerden faydalanır. Üçüncüsü ve en çok bilineni ise termal turizmdir. Termal turizmde, kaplıca tedavisi, balneoterapi, klimaterapi ve talassoterapi yöntemleri uygulanmaktadır.

Sportif Olta Balıkçılığı: Sportif olta balıkçılığı spor ve turizm amacıyla yapılan maddi ve ticari bir kar gütmeyen, avlanılan balıkların para karşılığı satılmadığı bir turizm faaliyetidir. Hangi turizm türü içerisinde yer aldığı hala tartışmalı olsa da özellikle yakala-bırak yaklaşımının benimsenmesi ile ekoturizmin içerisinde yer aldığı düşünülmektedir.

Su Altı Dalış: Su altı dalış turizmi; su altı dünyasının flora, fauna ve arkeolojik kültür varlıklarını görmek, fotoğraflamak, filme almak ve sportif balık avlama amaçlı olarak gerçekleştirilen tanıtım, sportif ve eğitim amaçlı dalışlar ile kıyıda verilen konaklama ve ağırlama hizmetleri içine alan bir turizm çeşididir (Yaşar, 2011: 36).

Tarım ve Çiftlik Turizmi: Ekolojik tarım turizmi, kırsal alanlarda çiftlikler aracılığı ile gerçekleştirilen ve bu çiftliklerde organik ürünler elde etmek amacıyla kurulan aynı zamanda ziyaretçilere çiftliklerde konaklama ve çiftlik içerisinde yer alan tüm faaliyetlere katılma ve doğal hayatı tecrübe edebilme şansı tanıyan bir turizm türüdür (Köroğlu vd, 2019: 27). Türkiye’de de TATUTA projesi kapsamında bu ekoturizm türü desteklenmektedir.

Yaban Hayatı Gözlemciliği: Ekoturizm içerisinde önemli bir yeri olan yaban hayatı gözlemciliği belirli bir yer ve zamanda hayvan türlerinin oluşumu ya da bolluğunun turizm amaçlı izlenmesi, fotoğraflanması, araştırılması gibi faaliyetleri içerir.

Yayla Turizmi: 28 Şubat 1998 tarihinde Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren 4342 Sayılı Mera Kanunu’nda ise yayla; çiftçilerin hayvanları ile birlikte yaz mevsimini geçirmeleri, hayvanlarını otlatmaları ve otundan yararlanmaları için tahsis edilen veya kadimden beri bu amaçla kullanılan yerdir şeklinde tanımlanmıştır. Türkiye’nin yazı sıcak geçen bölgelerinde görülen ve nüfus artışı, tarım ve sanayideki gelişmeler, gelir düzeyi ve yaşam standartlarındaki artış gibi nedenlerle günümüzde oldukça yaygınlaşan ve özellikle kentsel nüfus tarafından çıkılan yerler de bulunmaktadır. Buralara da yayla denmektedir. Ancak yazın sıcaktan kaçıp serinlemek amacıyla çıkılan bu tür yazlık yerleşim yerleri yani

sayfiye yerleri özelliğine sahip yaylalardır (Sarı, 2013:244). Yaylalar bir başka fonksiyonel değişiklik ile zamanla turizm amaçlı da kullanılmaya başlanmıştır. Ekoturizm kapsamında özellikle yaz aylarında çok tercih edilen turizm destinasyonları haline gelmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

DÜNYADA VE FRANSA'DA EKOTURİZM

3.1. Dünyada Ekoturizm

Dünya genelinde turizm alanında yapılmış çalışmalara bakıldığında bireylerin refah seviyelerinin artması ile yeni yerler görme arzusundaki artış paralellik göstermektedir. 2000'li yıllarla beraber birçok ülkede özellikle de gelişmiş ülkelerde kişi başına düşen milli gelirin artışı bu konuyla yakından ilişkilidir.

Dünyada ilk ekoturizm faaliyeti Alpler'de çiftçilerin turistlere evlerini açması ile gerçekleştirilmiştir denilebilir. Bölgeye turist çeken unsurlar ise şüphesiz Alpler'in doğal güzellikleridir. Ekoturizm Avustralya, ABD, Hindistan, İsveç, İspanya, İtalya ve Fransa gibi ülkelerde çok yaygındır.

Günümüzde en önemli ekoturizm destinasyonlarından biri olan Avustralya 1994 yılında dünyada ilk defa turistik çekiciliğe sahip doğal çevreye karşı artan uluslararası ilgi karşısında ulusal bir ekoturizm planı hazırlamıştır (Demir ve Çevirgen, 2006a: 92). Biyolojik çeşitliliğin en geniş olduğu ülkelere birisi Avustralya'dır. Aynı zamanda yaban hayatı ile de ekoturizm açısından büyük bir potansiyele sahiptir. UNESCO'nun Dünya Mirasları Listesi'nde de birçok yapı ile yer alması yine ekoturizm açısından değerlidir. Ülke içerisinde devasa büyüklüklerde milli parklar bulunmaktadır. Örnek olarak Avustralya'da bulunan, 345.950 km²'lik alanı kaplayan Dünya Mirasları Listesi'ndeki Great Barrier Reef Marine Park'ı 1,6 milyon turist ziyaret etmekte ve sadece bu turistlerden 1 Milyar Avustralya Doları (988 Milyon ABD Doları) gelir elde edilmektedir (Kasalak, 2015:23).

Amerika Birleşik Devletleri turistler için genel itibari ile oldukça çekicidir. Ekoturizm açısından da gerek kültürel alanlar olsun gerekse milli parklar açısından olsun birçok imkan sağlamaktadır. Örneğin Amerika'nın en çok turist ağırlayan eyaleti olan New York'ta bulunan Özgürlük Anıtı kültürel anlamda, Niagara Şelaleleri ise doğal güzellik anlamında ekoturizmin önemli noktalarındandır. Yellowstone Milli Parkı ise Amerika için bir diğer önemli ekoturizm alanıdır. Her yıl milyonlarca turiste ev sahipliği yapmaktadır. Pek çok farklı kültürün ev sahipliği yaptığı kozmopolit bir şehir olan Washington, Beyaz Saray, Capitol Binası, Washington Anıtı ve Lincoln Anıtı gibi pek çok simgesel yapı ile tanınmaktadır. Bu anıtların çoğunun tamamı National Mall olarak bilinen güzel peyzajlı park alanında yer almaktadır.

İsveç ekoturizmin öncü ülkelerindendir. Ekolojik yaşam konusunda da oldukça hassas devlet politikalarına sahiptir. Özellikle atık çöpler ve geri dönüştürme konusunda önemli çalışmaları bulunmaktadır. Nefes kesen yeşil alanları ve çok kültürlü yapısı ile dikkat çeker.

Ekoturizm faaliyetleri de kalite standartları ile değerlendirilmektedir. Kuzey ışıklarını (Auroralar) izlemek için seçilebilecek en iyi ülkeler arasında yer alır. Bu anlamda manzara turizmi açısından önemlidir. Ülkenin batısında Norveç sınırına yakın kesimde bulunan adaları en çok turist çeken yerlerindendir. Bu adalar bisiklet turları ve doğa aktiviteleri ile ünlüdür.

Turizm gelirleri ülke ekonomisi için oldukça önemli yer tutan Hindistan'da ekoturizm dernekleri de yok olmaya yüz tutmuş doğal alanlar için büyük bir savaş vermektedir. Çok farklı din ve kültüre ev sahipliği yapması açısından oldukça renkli bir ülke olduğu söylenebilir. Hindistan'da yapılan doğa gezileri turistler için oldukça çekici turistik faaliyetlerden birisidir. UNESCO Dünya Miras Listesi'nde yer alan Tac Mahal ve Kutup Minar, Altın Tapınak, Meenakshi Amman Tapınağı, Hümayun Türbesi gibi turistik yerler ekoturizmin alt dallarından olan hem kültürel turizm hem inanç turizmi anlamında önemlilerdir.

İtalya ekoturizmin birçok türünde turistler tarafından tercih edilen bir ülkedir. İtalya'da çiftlik ve tarım turizmi 1980'lerden sonra oldukça ivme kazanmıştır. Özellikle yetişkin bireylerin ilgisi bulunmaktadır. 1986 yılında tarımsal turizm, 55.000 yatak kapasitesine sahipti ve bu turizm türüyle ilgili 6.000 çiftçiden 2.000'i, ikinci etkinlik olarak turizmi sürdürmüşlerdir. Bugün tatil çiftliklerinin sayısı 13500, yatak sayısı ise 150 bindir (Yeniçare, 2012:7).

İtalya bilindiği üzere kültürel açıdan da zengin bir ülkedir. Başta Pisa Kulesi, Pompei Antik Kenti, Leonardo Da Vinci Müzesi, Koleyum gibi kültürel mekanlar ülkenin ekoturizm potansiyelini oldukça güçlendirmiştir.

Venedik tamamı ile UNESCO Dünya Mirasları Listesi'nde yer alan bir şehir olarak akarsu turizmi açısından hem ülkenin hem dünyanın en çok turist çeken yerlerinden birisidir.

Bu kadar çok potansiyele sahip gelişmiş bir ülke olarak İtalya'da sürdürülebilirlik ve ekoturizm adına yapılan faaliyetler sırasında amacı İtalya'da ekoturizmi geliştirmek olan, 2002 yılının Aralık ayında Roma'da kurulan "Ekkoturismo Italia" örgütünün kurulmasıdır. Bu örgüt bütün paydaşları bir araya toplayarak, tur operatörleri ve seyahat acenteleri arasında koordinasyonu sağlayarak onlara teknik destek vermektir.

İspanya'da ekoturizme 1990 yıllarında organik çiftçilik, sulak alanlarda kuşçuluk, Andalusia'nın beyaz kasabalarında bisiklet turlarıyla başlanılmıştır (İsayeva ve Kasalak, 2015: 189).

Madrid Avrupa 'da sayısız park ve bahçeleri, büyük yeşil alanları olan şehir olarak tanınmaktadır. İspanyada çok sayıda çevre dostu oteller, çiftlik evleri mevcuttur. Barselona'da Urbany olarak tanınan bir otelde misafirin kullandığı suyun %50i yağmur suyuyla birlikte

harmanda kullanılmaktadır. Bundan başka turistlere çok sayıda doğa turizmi programlarında, örneğin üzüm bağlarında ve ya çiftlik sahalarda çalışma fırsatları sunulmaktadır

Ekoturizm açısından diğer önemli bölge Almeria ilidir. Bu bölgenin ekonomisi balıkçılık, çiftçilik ve madencilığe dayanmaktadır. 1960 yıllarından başlayarak turizm büyüyen ekonomik faaliyet olmuştur. Bölgede turistler için bisiklet aktiviteleri, dağa tırmanma, yelken ve rüzgâr sörfü sunulmaktadır. Yazın açık hava aktiviteleri, özellikle de İspanya plajları için çok uygundur. Buradaki Cabo de Gata –Nijar Milli Parkı 30 kilometrelik uzun sahil şeridi, manzara ve doğasıyla Kuzey Afrika'yı hatırlatmaktadır. Alan 1987 yılında UNESCO'nun koruma listesine dâhil edilmiştir. Bunun nedeni 38,000 hektar toprak ve 12,000 hektar deniz rezervi ve yaban hayatı olağanüstü zenginlikle alanda çok nadir ve endemik nesli tükenmekte olan bitkilerin korunması ve aşırı avlanmanın önüne geçilmesidir. Burada kayda alınan bitki türü 1,000, kuş türü ise 1,100'tür (Hose, 2007:270-271; İsayeva ve Kasalak, 2015: 190).

Türkiye oldukça büyük bir turizm potansiyeli bulunan bir ülke niteliğindedir. Zira ülkenin doğal ve kültürel kaynakları son derece zengin olup, ülkede dört mevsim yaşanabilmektedir. Ayrıca ülkenin üç tarafı denizlerle çevrilidir ve 8.000 km civarında kıyı uzunluğu mevcuttur (Kahraman ve Türkay, 2012: 50). Bu bağlamda Türkiye yıllar boyunca klasik deniz – kum – güneş turizmi ile öne çıkmıştır. Fakat günümüzde tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de turizm aktiviteleri çeşitlenmiş ve sürdürülebilirlik turizmde önemli bir yer edinmiştir. Ekoturizm konusu ülkemizde ilk kez Dalyan-İztuzu'nda 1987'de bir otel temelinin atılması ile gündeme gelmiştir. Otel inşaatı İztuzu kumsalını yuva yapma alanı olarak seçen Caretta Caretta cinsi deniz kaplumbağalarına zarar vereceği için, ekolojistler otel inşaatına yoğun tepki göstermiş ve inşaat iptal edilmiştir. Bu doğrultuda, Köyceğiz-Dalyan yöresi de "Özel Çevre Koruma Bölgesi" şeklinde ilan edilmiştir (Polat, 2006: 39).

Ülkedeki akarsular, yaylalar, mağaralar, dağlar, göller, denizler, termal kaynaklar, orman alanları vb. değerlendirildiğinde, Türkiye'nin ekoturizm açısından da ciddi bir potansiyele sahip olduğu şüphesizdir. Ayrıca Türkiye kültürel miraslar açısından da oldukça zengin bir ülkedir. UNESCO Dünya Mirasları Listesi'nde de 19 tane yer bulunmaktadır. Ayrıca Türkiye'nin sahibi bulunduğu doğal değerler farklı şekillerde de koruma altına alınmıştır. Bunlar milli parklar, tabiat alanları, tabiatı koruma alanları, tabiat anıtları, yaban hayatı koruma ve geliştirme sahaları, tabiat parkları, doğal ve arkeolojik sit alanları, tohum ve gen bahçeleri, Ramsar alanları olarak sıralanabilir ve artırılabilir. Tarım ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü'nün (2020) verileri doğrultusunda ülkemizde 44 adet Milli Park, 247 adet Tabiat Parkı, 30 adet Tabiatı Koruma Alanı, 116 adet

Tabiat Anıtı, 82 adet Yaban Hayatı Geliştirme Sahası mevcuttur. Toplam korunan alan sayısı ise 1.632'dir.

Kültür ve Turizm Bakanlığı 2007 yılında "Türkiye Turizm Stratejisi 2023" adlı bir belge hazırlamıştır. Bu belgede ekoturizme ilişkin temel hedefler kısaca şu şekilde belirtilmiştir;

- Kırsal alanlarda tarım dışı istihdam sağlamak,
- Bölgeler arası eşitsizliği azaltmak,
- Milli değerlerin korunması ve tanıtımı,
- Üretim çeşitliliği artırılarak ekonomik istikrar sağlamak,
- Bölgedeki nitelikli veya niteliksiz işgücüne çalışma fırsatlarının oluşturulması,
- Bölgedeki küçük ve orta ölçekli işletmelerin geliştirilmesi,
- Yerel düzeyde sanayi ve ticari altyapı yatırımlarının artırılması,
- Toplumun eğitim ile yerel düzeyde modernize olma sürecinin sağlanması,
- Yerel halk ve turistler tarafından kullanılacak rekreasyonel ve turistik olanakların sağlanması,
- Yerel düzeyde ekolojik bir imajın oluşması ve halkın çevreyi koruma ve geliştirme bilincinin artırılması.

Dünya genelinde ekoturizm pastasından önemli paylar alan ülkelerin başarısına baktığımızda Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı (2012) de belirtildiği gibi:

- Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Yellowstone Milli Parkı'nı 2010 yılında 3.640.184 kişi ziyaret etmiştir ve 2012 yılında 3.710.000 kişinin ziyaret etmesi beklenmektedir. Amerika'daki milli parklara ziyaretler aracılığıyla turizm ile ilişkili en az 300.000 iş desteklenmiştir.
- Florida Keys Bölgesi'nde yapılan dalışlar yıllık 75 Milyon ABD Doları gelir sağlamaktadır.
- Karayip Adaları'nda büyük ölçüde ekoturizmden oluşan turizm endüstrisi 2008 yılında 27,1 Milyar ABD Doları hacme ulaşmıştır. Karayip Adaları'nda sadece resif ziyaretlerinden km² başına tahmini olarak 100.000-600.000 ABD Dolar gelir sağlanmaktadır.
- Ürdün 2010 yılında Wadi Rum dışındaki bölgelerde yapılan ekoturizm faaliyetlerinden 2,1 Milyon ABD gelir elde etmiştir. (Royal Society for the Conservation of Nature) Örgüt ülkeye gelen ekoturist sayısı arttıkça ekoturizm faaliyetleri gerçekleştirilen bölgelerde yerel nüfusun arttığını ve ters göçün yaşandığını da saptamıştır.

- Hollanda Antilleri'nde skuba diving yapan turistlerden 25 ABD Doları ücret alınmaktadır. Ada sadece skuba divingden yıllık 30 Milyon ABD Doları gelir sağlamaktadır.
- Belize'ye gelen turistlerin %49,4'ü Mayan alanlarını ziyaret ederken %12,8'i parkları ve koruma alanlarını ziyaret etmiştir. Turistler Belize'ye manzaranın güzelliğini izleme, doğal bir alanda bulunma ve vahşi hayatı gözlemlemek amacı ile geldiklerini ifade etmektedir. Cayes ve Barrier kayalıkları, ziyaretçilerin %87'si tarafından ziyaret edilmiştir.
- Avustralya'da bulunan, 345.950 km²'lik alanı kaplayan Dünya Mirasları Listesi'ndeki Great Barrier Reef Marine Park'ı 1,6 milyon turist ziyaret etmekte ve sadece bu turistlerden 1 Milyar Avustralya Doları (988 Milyon ABD Doları) gelir elde edilmektedir.
- Peru'yu ziyaret eden turistlerin tahmini olarak %10,3'ü doğal alanlarda kuş gözlemciliğini tercih ediyorlar. Yapılan bir çalışmaya göre turistlerin %47'si doğal alanları ziyaret etmektedir.
- Kenya Vahşi Hayat Servisi, Kenya turizminin % 80'inin vahşi hayat sayesinde geliştiğini ve turizm endüstrisinin ülkenin döviz kazancının üçte birini oluşturduğunu tahmin etmektedir.
- Annapurna alanı, Nepal'deki en popüler trekking alanıdır. Her yıl 25.000'den fazla ekoturist tarafından yürünmekte ve buradan elde edilen gelir 40.000 yerlinin geçimini sağlamaktadır.'

3.2. Fransa'da Ekoturizm

Fransa dünyanın en çok turist çeken ülkelerinin arasında başı çekmektedir. Ülkeye 2017 yılında 86,9 milyon ulualarası turist gelmiştir (WTO,2018). Ülke kaynakları birçok turizm çeşidine imkan sağlamaktadır. Ekoturizm konusunda da Fransa çok tercih edilen ülkeler arasında yer alır. Çevre Performansı Endeksi Listesi ülkelerin çevresel performansını ortaya koymak için hazırlanan bir listedir. Fransa ise yıllara göre hazırlanan bu listelerde her zaman ilk sıralarda yer almaktadır. Bu durum da ekoturizm konusunda neden çok tercih edilen bir ülke olduğunu açıklar.

Ekolojik yaşama verilen önemin artması ile birçok yeni uygulama ortaya çıkmıştır. Bu uygulamaların genel adı eko – etikettir. Kıyı turizminde plajlar için eko-etiketlemenin ilk örneği olan Mavi Bayrak (Blue Flag) 1985 yılında Fransa'da geliştirilmiştir (Ceylan, 2019:68). Fransa 385 plajla üçüncü sırada yer almaktadır (Mavibayrak, 2019).

Green Key (Yeşil Anahtar), bağımsız bir kuruluş olan FEE tarafından hazırlanmış, kar amacı gütmeyen, hükümet dışı, bağımsız bir eko etiketleme programıdır. 1994 yılında Danimarka’da başlamış ve 1988 yılında Fransa Yeşil Anahtar Programı ile birleşerek, 20 ülkeye yayılmış ve günümüzde de gelişimini sürdürmektedir (Greenkey, 2019). Green Key yani Yeşil Anahtar etiketi ile otellerin doğa ile uyumlu oldukları simgelenir. Fransa Yeşil Anahtar’lı birçok otele sahiptir.

Fransa’daki ekoturizm çeşitlerine göre bir değerlendirme yapılırsa öncelikle ünlü yürüyüş rotalarına değinmek gerekir. Çünkü Fransa’da ortalama olarak her yıl 15 milyon kişi trekking yapmaktadır. Mont Blanc 4807 metre ile Avrupa kıtasının ve Avrupa Alpleri’nin en yüksek dağıdır (Gümüş ve Güçlü, 20105: 123). Bu dağın Fransa sınırlarındaki 2600 metre yükseklikte yer alan 177 km’lik yürüyüş rotası, doğa yürüyüşü sevenler için oldukça ilgi çekicidir. Rota bir hafta ya da 10 gün sürmektedir fakat daha kısa doğa yürüyüşü yapmak isteyenler için kısaltılmış rotası da bulunmaktadır. Bir diğer rota ise Fransa’nın Le Puy kasabasından, İspanya sınırındaki St Jean Pied Limanına uzanan bir yolu kapsar. Güzergahın popüleritesi nedeniyle rota üzerinde çok sayıda konaklama imkanı bulunmaktadır. Loire Vadisi’nde bulunan yürüyüş rotası ise 13 km’lik bir rotadır. Fransa’ya bağlı Korsika Adası’nda ise yine muhteşem bir doğa yürüyüşü rotası bulunmakta. Temmuz ve Ağustos bu rota için en çok tercih edilen aylar. Trekking yapan turistler konaklama için kampı çok tercih etmekte. Nietzsche Yolu ve Haute Yolu da doğa yürüyüşü için tercih edilen diğer popüler rotalardandır.

Fransa’da ekolojik akarsu turizmi açısından en önemli nehir Sen Nehri’dir. Tekne turları özellikle Paris’te oldukça yoğun ilgi görmektedir. Rhône ve Loire Nehirleri de Fransa’nın önemli diğer akarsularıdır.

Fransa’da turizm en temelde kültürel miraslardan kaynağını alır. Fransa’da her sokak zaten bir dönem filmini anımsatır. Bu bağlamda kültürel anlamda çok fazla sayıda çeikiciliği bulunmaktadır. Başta Eyfel Kulesi, Louvre Müzesi, Versay Sarayı, Orsay Müzesi, Notre-Dame Katedrali ve Marsilya Katedrali olmak üzere çok sayıda kültürel mekana ev sahipliği yapar.

Fransa ayrıca muhteşem peyzaj düzenlemelerine sahip bahçeleri ile de oldukça ünlüdür. Lüksemburg Bahçesi (Jardin des Luxemburg), Nantes Botanik Bahçesi, Tuileres Bahçesi (Jardin des Tuileries), Fransız Bahçesi, Bitki Bahçesi (Jardin des Plantes) bu bahçelerden en ünlü olanlarıdır. Ayrıca her doğal alanın kültürle birleştirilmiş olması da oldukça dikkat çekicidir. Örneğin Lüksemburg Bahçesi Lüksemburg Sarayı ile, Tuileres Bahçesi Louvre Müzesi ile birlikte yer alır. Ek olarak her bahçe içerisinde kültürü yansıtacak

bir bina, heykel vs. bulunmaktadır. Bahçeler içerisinde bitki inceleme açısından da bir fırsat sunuluyor denilebilir. Çünkü bahçelerde genel olarak bitkiler isimlendirilmiş ve kısa bilgiler ile detaylandırılmıştır. Bu da botanik konusunda ilgili ekoturistlerin dikkatini çekmektedir.

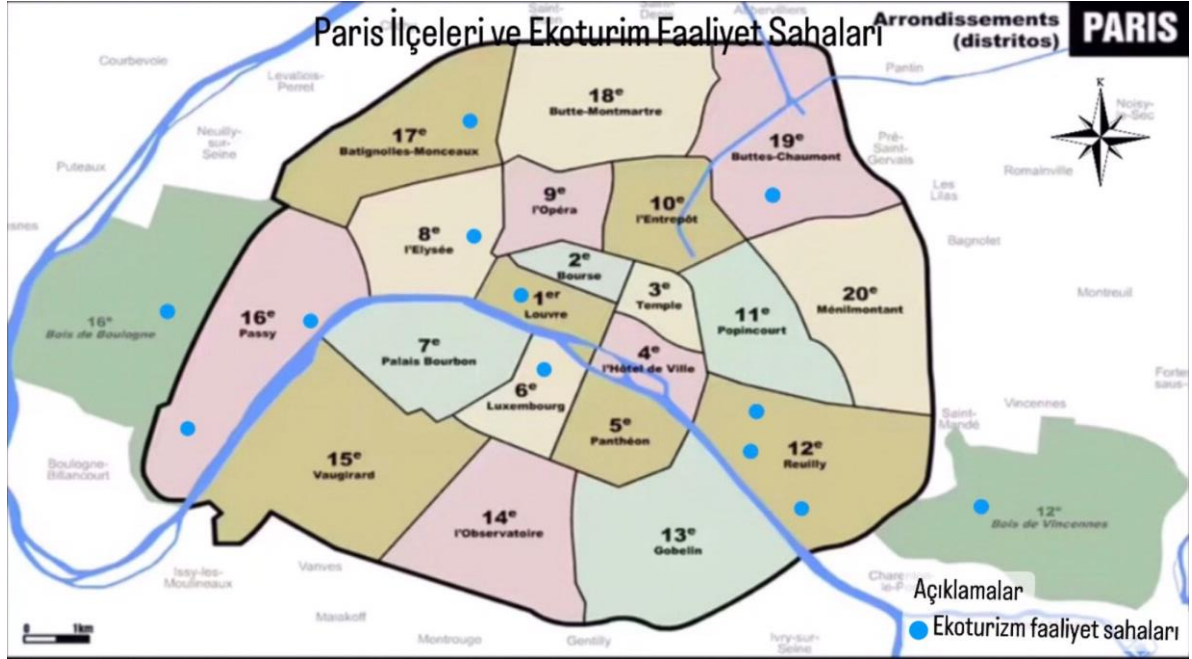
Korsika, Akdeniz'de bulunan ve Fransa'nın on sekiz bölgesinden biri olan orta büyüklükte bir adadır (Manigault 2019:5). Ekoturizm açısından da önemli bir Fransız adasıdır. Korsika'ya yılda yaklaşık 3 milyon turist geliyor. Turist katılımı, Fransız turistlerin %73'ü ve yabancıların %27'si ile Mayıs-Eylül ayları arasında %72'dir. Fransızca'da "l'Ile de Beauté" (Güzellik Adası) olarak adlandırılan Korsika, çoğunlukla ormanlardan (adanın %46'sı), dağlık manzaralardan ve plajlardan oluşan güzel doğal manzaralarla dolu bir adadır. Ayrıca ada zengin bir faunaya ve korunması gereken ender ve çeşitlendirilmiş bir flora sahiptir. (INSEE, 2018). Adada toplamda yaklaşık olarak 1500 km'lik olan yürüyüş parkurları bulunmaktadır. Bu da doğa yürüyüşü yapmak isteyen ekoturistler için önem taşımaktadır. Ayrıca ada birçok ekolojik otele de sahiptir.

Fransa'da kırsal turizmin 1950'li yıllardan itibaren bir ekonomik etkinlik olarak desteklenmeye başlamasıyla, özellikle 1960'lardan sonra kırsal dünya ve tarım için yeni bir şans kapısı açılmıştır. Fransa'da ilk kez köy evleri, 1951 yılında Alpes de-Haute Provence bölgesinde turiste açılmış, yazın iki ayı boyunca köylülerin turistleri ağırlaması sağlanarak, kırsal turizm gerçek anlamda başlamıştır (Aydın, 2012: 41). Fransa'da 94500 kırsal otel yatağı, 50 bin kırsal konut, 30 bin misafir evi, 37 bin tatil köyü, 28 bin turizm evi, 308 bin çadır yeri, kırsal turizme hizmet vermektedir (Kasalak, 2015:24).

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR

4.1. Paris Ekoturizm Faaliyet Sahaları

Harita 4.1. Paris İlçeleri ve Ekoturizm Faaliyet Sahaları

4.1.1. Cité des Fleurs (Çiçekler Şehri)

Cité des Fleurs Paris'in 17. İlçesi olan Batignolles-Monceau'da, Epinettes semtinde yer alan 1847'de kurulmuş bir emlak sitesidir. Tarihi 19. yüzyıla inen Çiçekler Şehri (Cité des Fleurs) anlamına gelen bir caddedir ve Paris'in eşsiz yeşil vahalarından biridir (Saha Çalışmaları: 2022). Sitede yüzyıllık ağaçlar pastoral bir ortam sunmaktadır. 320 m. uzunluğunda Avenue de Clichy'yi Rue de la Jonquièr'e bağlayan bu yaya yolu şehrin kalabalığından bir anda sakın bir köy ortamına geçiş sağlaması ile oldukça dikkat çekicidir (Saha Çalışmaları: 2022). Ekoturizmin çeşitlerinden birisi olan doğa yürüyüşü diğer adıyla trekking için imkan sağlamaktadır (bkz: Fotoğraf 4.1). Sitenin konumu itibari ile ulaşım sağlamak oldukça kolaydır.

Fotoğraf 4.1. Cité des Fleurs'daki mimari yapılara örnekler ve yürüyüş rotasının bir kesiti

Fotoğraf Çekim Tarihi: 24.01.22

Site farklı mimari tarzlara sahip villalarla bezenmiştir (bkz: Fotoğraf 4.2). Bu villalar merkez yolun her iki tarafına yerleştirilmiş çitler ve serbest taş sütunların varlığı ile uyumludur. Villaların yapımı için kat sayısı ve duvar yüksekliği gibi kriterleri bulunmaktadır. Bu kriterler sözleşme ile de güvence altına alınmıştır (Saha Çalışmaları: 2022). Site içerisindeki villaların kat sayısı ve duvar yüksekliği gibi kriterlerinin olması ile birlikte estetik açıdan da korunmasına önem verilmektedir. Mimari yapıların kriterlerinin sözleşme ile güvence altına alınması site içerisinde Paris'in kendine özgü kültürel yapısının korunmasına da yardımcı olmuştur.

Fotoğraf 4.2. Cité des Fleurs'daki sözleşme ile mimari özellikleri güvence altına alınmış villalardan biri

Fotoğraf Çekim Tarihi: 24.01.22

Empresyonist ressam Alfred Sisley gibi birçok sanatçı da Cité des Fleurs'a yerleşmiş ya da orada doğmuş. Cité des Fleurs'da bir klinikte dünyaya gelen oyuncu Catherine Deneuve ve merhum kız kardeşi oyuncu Françoise Dorléac da bu sanatçılardan bazılarıdır (Saha Çalışmaları: 2022). Site ünlü kişilere ev sahipliği yapmış olması ile birlikte popülerliğini de artırmıştır.

Özel yol olduğu için trafiğe kapalıdır. Ayrıca caddeye köpeklerle birlikte girişi yasaktır. Köpekleri ile birlikte yürüyüş yapmak isteyen ziyaretçiler için uygun değildir. Cadde yürüyüş için hafta içi 07:00-19:00 saatleri arasında Pazar günleri ve resmi tatillerde ise 07:00-13:00 saatleri arasında açıktır. Site içerisinde bir adet de okul bulunmaktadır (Saha Çalışmaları: 2022).

4.1.2. Coulée Verte Rene Dumont / Promenade Plantée (Yeşil Gezinti Kuşağı)

Coulée Verte ya da diğer adıyla Promenade Plantée Paris'in 12. İlçesi olan Reuilly'de yer almaktadır. Coulée Verte, eski Vincennes demiryolu hattını takip eden geniş bir yeşil kuşaktır. Opéra Bastille'in hemen doğusundan yükselen Viaduc des Arts ile başlayarak, doğuya doğru 4,7 km'lik bir yol izlemektedir ve bu Périphérique bulvarına giden döner bir merdivenle bitmektedir. Bastille yakınlarındaki batı ucunda, park yolu çevredeki alanın 10 m. yukarısında yükselmektedir ve özel zanaatkarların eserlerinin sergilendiği bir dizi mağazanın üzerinde Viaduc des Arts'ı oluşturmaktadır. Dükkanlar, eski yükseltilmiş demiryolu viyadükünün kemerlerinde yer almaktadır. Park yolu viyadük üzerinde desteklenmektedir. Park yolunun bu kısmı, Daumesnil caddesine paralel uzanmaktadır. Park yolu, Montgallet rue yakınında Jardin de Reuilly ile kesişir ve sokak seviyesine inmektedir. Bu noktada, çimenli bir alışveriş merkezi haline gelmektedir ve daha sonra birkaç tünelden geçerek, sokak seviyesinin altında doğuya doğru eski demiryolu yönünü takip etmektedir. Rue du Sahel'e ulaştığında, bir kısmı çevre yoluna devam ederken, diğeri bir zamanlar Petite Ceinture demiryoluna bağlanan bir kol hattının eski yolu boyunca Charles-Péguy meydanında sona ererek ayrılmaktadır (Saha Çalışmalar: 2022).

Fotoğraf 4.3. Coulée Verte'nin girişinde bulunan, bu doğa yürüyüşü rotasının tarihçesi ve peyzaj düzenlemesi ile ilgili bilgilendirici pano

Fotoğraf Çekim Tarihi: 01.02.22

Yeşil Gezinti Kuşağı olarak anlamına gelen Coulée Verte ismine ek olarak saygılarını sunmak amacıyla agronomist ve ekolojik öncü olan Rene Dumont'un ismi eklenmiştir. Coulee Verte 1853-1969 yıllarında Place de la Bastille – La Verenne Saint Mour arasında ticari amaçlı kullanılan bir demiryoludur. Şehrin başka alanlarındaki demiryollarının gelişmesi ile işlevselliğini kaybeden demiryolu trafiğe kapatılmıştır. Trafiğe kapatılmasından sonra Philippe Mathleux ve Jacques Vergely tarafından tasarlanan demiryolu setlerine özgü vahşi bitki örtüsü ve modern çevre düzenlemesini birleştiren bir tasarım ile sağlık, spor amaçlı 4,5 km'lik bir ekolojik yürüyüş rotası halini almıştır (Saha Çalışmaları: 2022). Rotadaki zengin bitki örtüsü çeşitliliği de dikkat çekmektedir. Bitki çeşitlerine göre küçük alanlar oluşturularak peyzaj düzenlemesi yapılmıştır.

Rota yer yer viyadüklerin üzerinden, meydanlardan, piknik alanlarından yer yer is tünellerden geçmektedir. Yürüyüş yaparken aynı zamanda Paris caddeleri manzaralarını da sunmaktadır.

Bu rotanın eski bir demiryolundan dönüştürülmüş olması oldukça önemlidir. Daha öncesinde farklı bir amaca hizmet edip daha sonrasında işlevselliğini kaybetmiş sahalar hemen hemen her şehirde bulunmaktadır. Bu sahaların ekolojik bir rotaya veya ekolojik faaliyetlerin uygulanabileceği herhangi bir alana dönüştürülmesi hem ekosistem için hem de turizm ekonomisi için oldukça değerlidir. Coulée Verte'nin bir doğa yürüyüşü rotası olması ile birlikte alan peyzaj anlamında oldukça gelişmiş, turistler ve yerel halk için doğa yürüyüşü anlamında bir alternatif sağlamıştır.

Fotoğraf 4.4. Coulée Verte'nin zengin bitki örtüsü ve ağaçlarıyla bezenmiş doğa yürüyüş rotasından bir görünüm

Fotoğraf Çekim Tarihi: 01.02.22

Coulée Verte doğa yürüyüşü rotasında ziyaretçilerin dinlenmesi, mola vermesi veya oturup Paris caddelerini izleyebilmeleri için sıkça konumlandırılmış banklar bulunmaktadır. Bu bankların arka planlarındaki duvarlarda renkli resim çalışmalarına yer verilerek saha daha dikkat çekici hale getirilmiştir (bknz: Fotoğraf 4.5).

Fotoğraf 4.5 Coulée Verte’de ziyaretçilerin dinlenmesi, mola vermesi veya Paris caddelerini izlemesi için sıkça konumlandırılmış banklardan biri.

Fotoğraf Çekim Tarihi: 01.02.22

Coulée Verte ekolojik yürüyüş rotası içerisinde bir alanda bir adet Reuilly – Paul Pernin Bahçesi adında park bulunmaktadır. İsmi 1963-1989 yılları arasında belediye başkanlığı yapmış Paul Pernin'den almaktadır. İçerisinde kadın figürlerinin işlendiği heykeller Paris’in kültürel yönünü yansıtmaktadır (bkz: Fotoğraf 4.6). Büyük yeşil alan içerisinde yayılan bu bahçede aynı zamanda ortaokul çocukları için coğrafya dersi kapsamında etkinliklere de ev sahipliği yaptığı gözlemlenmiştir. Harita becerilerini geliştirmek amacıyla

haritada belirlenen noktaların öğrenciler tarafından araştırıp bulunması istenen bir saha çalışması olduğu gözlemlenmiştir (bknz: Fotoğraf 4.6).

Fotoğraf 4.6. Coulée Verte doğa yürüyüş rotası içerisinde yer alan Reuilly – Paul Pernin Bahçesi’ndeki kadın figürlerinin işlendiği heykellerden biri ve arka tarafta coğrafya dersi kapsamında saha çalışması yapan öğrenciler

Fotoğraf Çekim Tarihi: 01.02.22

4.1.3. Parc Floral de Paris

Parc floral de Paris , Paris'in 12. İlçesinde, Bois de Vincennes içinde bulunan halka açık bir park ve botanik bahçesidir. Park 3. Uluslararası Paris Çiçekleri vesilesiyle 1969 yılında açılmıştır.

Fotoğraf 4.7. Parc Floral de Paris'in girişinde bulunan park isminin yazılı olduğu alandan ve çeşitli ağaçlardan bir görüntü

Fotoğraf Çekim Tarihi: 03.02.22

Bois de Vincennes'in bir parçası olan Parc Floral, aslen bir kraliyet parkının ve avlanma alanının parçasıymış. Park, 12. yüzyılda Kral Philippe-Auguste tarafından bir duvarla çevrilmiş ve komşu şato, Fransa Kralı Charles V tarafından inşa edilmiş. Kral Louis XV parkı yeniden ağaçlandırmış, patikalar ve gezinti yolları ve Parc Floral'in hemen dışında, Polygone rotası ile rota Royale de Beauté'nin kesiştiği yerde hala görülebilen bir piramidi 1831 yılında inşa etmiştir (Saha Çalışmaları: 2022).

Fransız Devrimi'nden sonra Napolyon Bonapart, Bois de Vincennes'i askerleri için bir eğitim alanına dönüştürmüştür. 1840 ve 1843 yılları arasında Parc Floral'in işgal ettiği topraklar çoğunlukla ormansızlaştırılmış ve piyadelerin manevra yaptığı 166 hektarlık devasa bir alana dönüşmüştür. Napolyon'un İkinci İmparatorluğu sırasında, Bois de Vincennes'in büyük bir kısmı halka açık bir parka dönüştürülmüştür ancak gelecekteki Parc Floral alanı,

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra askeri kontrol altında kalmıştır. Alan büyük ölçüde düz imiş. Sergi alanı olarak kullanılabilecek birkaç binası varmış. Ekolojik anlamda en umut verici varlıkları bir meşe korusu ve bir çam korusuymuş (Saha Çalışmaları: 2022).

Parc Floral Paris'in ekolojik etkinliklere ücretsiz ev sahipliği yapan en büyük iki parkından birisidir. Aynı zamanda Paris şehrinin botanik bahçelerinden dördünden de birisidir. 31 hektarlık alanda yayılış gösteren park peyzaj mimarı olan Daniel Colin tarafından tasarlanmıştır. Park içerisinde 8 binden fazla bitki türü bulunmaktadır (Saha Çalışmaları: 2022). Bitki türlerinin Latince isimleri ve bitki türleri hakkında bilgiler bitkilerin yanlarında mini panolarda yazmaktadır (bknz: Fotoğraf 4.8). Ayrıca parkta bitki çeşitlerine göre bahçeler oluşturulmuştur. Bu bahçeler parkın her tarafına dağılmış durumdadır. Açelya çeşitlerini göstermek için bir bahçe, ormangülü gösteren geniş bir bahçe, eğrelti otları bahçesi, süsen ve yıldız çiçekleri için bahçeler, şifalı bitkiler ve şifalı otlar için bir bahçe ve köşk, kaktüs çeşitleri için bir bahçe, Akdeniz bölgelerinden bir bitki bahçesi ve Japon bonsai bitkilerini sergilemek için büyük bir bahçe bulunmaktadır. Ayrıca yıl boyunca çiçeklerin açtığı Jardin des Quatres-Saisons (Mevsimlerin Bahçesi) adında bir bahçe vardır.

Fotoğraf 4.8. Parc Floral de Paris’te bitkilerin isimlerinin, bitki yanlarındaki mini panolara yazılmasına bir örnek

Fotoğraf Çekim Tarihi: 03.02.22

Park birçok böcek çeşidi ve arılara da ev sahipliği yapmaktadır. Bununla ilgili bilgilerde yine bitkilerde olduğu gibi park içerisinde böceklerin besin kaynağı olan bitkilerin yanlarına iliştirilmiştir.

Park içerisinde eventler ve etkinliklerin düzenlenebildiği bir salon yer almaktadır. Bu salon ekolojik etkinlikler için de kullanılmaktadır. Etkinlikler arasında sergiler, yaz konserleri, rekreasyon aktiviteleri bulunmaktadır. Ayrıca park içerisinde mini golf alanı, tiyatro salonu, oyun alanları ve alışveriş dükkanları da bulunmaktadır. Parkın sunduğu bir diğer olanak ise ekoturizm çeşitlerinden birisi olan atlı doğa yürüyüşüne olanak sağlıyor olmasıdır.

Park ördekler ve tavus kuşları için de yaşam alanı sunaktadır. Ördekler için yapay göller de inşa edilmiştir (bknz: Fotoğraf 4.9).

Fotoğraf 4.9. Parc Floral de Paris'te ördekler için oluşturulmuş gölet

Fotoğraf Çekim Tarihi: 03.02.22

Renkler dünyadaki varlıklarla eşleştirilerek simgeleşmiştir. Örnek olarak mavi renk denizleri, okyanusları simgelerken yeşil renk ise doğayı, ağaçları, bitkileri simgelemektedir. Park içerisinde dikkat çeken olgu ise ekolojik dengeye dikkat çeken boşluğa açılan yeşil kapılardır (bknz: Fotoğraf 4.10). Buna ek olarak parkın birçok alanında ekolojik denge ve biyoçeşitlilik konusuna dikkat çeken afişler de bulunmaktadır.

Fotoğraf 4.10. Parc Floral de Paris'teki ekolojik dengeye dikkat çekmek amacıyla konumlandırılmış boşluğa açılan temsili yeşil kapı

Fotoğraf Çekim Tarihi: 03.02.22

4.1.4. Parc de Bagatelle

Parc de Bagatelle, Paris'in 16. Bölgesi olan Passy'de, Bois de Boulogne'daki Bagatelle'in çimlerinin kenarında bulunan bir parktır. Park ve " Folie d' Artois " olarak da adlandırılan Château de Bagatelle 1 , 1775'te Marie-Antoinette ile Comte d'Artois arasındaki bir bahsin ardından sadece altmış dört günde inşa edildi. Dokuz yüzden fazla işçinin çalışması ile ortaya çıkmıştır. Park Thomas Blaikie tarafından Anglo-Çin tarzında tasarlanmıştır. Bu moda, Çin'den pagoda resimlerinin Avrupa'ya gelişi ile bağlantılıdır. Ancak aynı zamanda Fransız bahçelerinin titizliğine bir tepkiyi de yansıtır (Saha Çalışmaları: 2022). 1835 yılında mülk İngiliz aristokrat olan Lord Seymour tarafından satın alınmıştır. Daha sonrasında 10 hektar büyütülmüştür ve park İngiliz tipik tarzında yeniden tasarlanmıştır (Saha Çalışmaları: 2022). Paris şehri 1905'te mülkü satın almıştır ve parkın rehabilitasyonunu Bois de Boulogne'un koruyucusu Jean Claude Nicolas Forestier'e emanet etmiştir (Saha Çalışmaları: 2022).

Parc de Bagatelle içesisindeki Château de Bagatelle mimari ve kültürel açıdan Paris'i önemli eserlerindendir. Şatonun girişindeki aslan heykelleri de oldukça dikkat çekicidir (bknz: Fotoğraf 4.11).

Fotoğraf 4.11. Parc de Bagatelle'deki Château de Bagatelle'in girişinden ve aslan heykellerinden bir görüntü

Fotoğraf Çekim Tarihi: 04.02.22

Parc de Bagatelle, Parc Floral’la birçok ortak özelliğe sahiptir. Öncelikle Parc de Bagatelle de Parc Floral gibi yeşil etkinliklere ücretsiz olarak ev sahipliği yapmaktadır. Yine ekolojik denge ve biyolojik çeşitliliğe dikkat çeken afişler park içerisinde yer alır. Bitkiler Parc Floral’da olduğu gibi isimleri ve açıklamaları ile birlikte sergilenmektedir. Park içerisinde bitkiler çeşitlerine göre kendi bahçelerini oluşturmaktadır. Örneğin soğanlı bitkiler bahçesi, akdeniz bahçesi, nilüfer havzası gibi. Bu anlamda ekoturizm çeşitlerinden olan bitki inceleme ya da diğer adı ile botanik turizm için olanak sağlamaktadır. Tavus kuşları ve ördeklere ev sahipliği yapması açısından da Parc Floral’la ortak özellik göstermektedir.

Park içerisinde bulunan heykeller ise Paris’in kültürel yönüne dikkat çekmektedir. Kültürün, tarihin ve doğanın birleşimini yansıtmaktadır (bkz: Fotoğraf 4.13).

Fotoğraf 4.13. Parc de Bagatelle’deki Paris’in kültürel yanını yansıtan heykeller

Fotoğraf Çekim Tarihi: 04.02.22

Park içerisinde alışveriş dükkanı, piknik alanı, oyun alanı gibi yerlerle de turizm ve rekreasyonel aktiviteler için ekolojik mekanlar sağlamaktadır.

4.1.5. Sen Nehri – Rives de Seine Parkı

Sen Nehri hem Fransa'nın hem de Paris'in en önemli akarsuyudur. Turizm anlamında da oldukça değerlidir. Ekoturizmin çeşitlerinden olan akarsu turizmi açısından Sen Nehri önemli potansiyele sahiptir. Sen Nehri'nde su sporlarına ek olarak tekne turları oldukça popülerdir. Paris'e giden turistler de bu tekne turlarına oldukça ilgi duymaktadır.

Fotoğraf 4.14. Sen Nehri ve Rives de Seine Parkı'ndaki spor amaçlı oluşturulmuş bölümden bir görüntü

Fotoğraf Çekim Tarihi: 08.02.22

Rives de Seine Parkı Sen Nehri, adalar ve Eyfel Kulesi manzarasına ek olarak hem bir yürüyüş ve bisiklet rotası; hem de içerdiği sahalar ve spor aletleri ile sportif anlamda imkan sağlamaktadır (bkz: Fotoğraf 4.14). Tüm bu özellikleri değerlendirildiğinde parkın ekoturizm anlamında çeşitli türlerle varlık gösterdiği söylenebilir. Park 2017 yılında tekrar tasarlanıp düzenlenmesi ile daha çok rağbet görmeye başlamıştır.

Park içerisinde ekolojik denge ve biyoçeşitliliğe dikkat çeken afişlere de yer verilmiştir (bkz: Fotoğraf 4.15).

Fotoğraf 4.15. Rives de Seine Parkında ekolojik denge ve biyolojik çeşitliğe dikkat çeken afiş
Fotoğraf Çekim Tarihi: 08.02.22

4.1.6. Parc Monceau

Parc Monceau, Boulevard de Courcelles, Rue de Prony ve Rue Georges Berger'in kavşağında, Paris, Fransa'nın 8. İlçesinde, Élysée'de yer alan halka açık bir parktır. Parkın ana girişinde bir rotunda vardır. Park 8,2 hektarlık bir alanı kaplamaktadır (Saha Çalışmaları: 2022).

Fotoğraf 4.16. Parc Monceau'nun girişindeki parkın tarihçesi ve genel özellikleri hakkındaki bilgilendirici pano

Fotoğraf Çekim Tarihi: 11.02.22

Parkın tarihine bakıldığında ise, 1769 yılında Chartles Dükü “Charltles Çılgınlığı “nı inşa ettiği bu araziyi satın aldı. Ressam Carmantelle bu bahçe alanında bir dizi fabrika kurmuş ve bu bahçeye egzotik bir hava kazandırmıştır. 1852 yılında ise Alphand parkı İngiliz tarzında yeniden tasarlamıştır. 1861 yılında ise bahçe Napolyon III taraşından açılmıştır (Saha Çalışmaları: 2022).

Bahçe içerisinde çocuklara yönelik aktiviteler yoğunluk göstermektedir. Bahçenin bir kışı “Şirinler “ çizgi filminden esinlenerek tasarlanmıştır (bkz: Fotoğraf 4.17). Ayrıca birçok lunapark oyuncacı da bulunmaktadır.

Fotoğraf 4.17. Parc Monceau’da çocuklar için oluşturulmuş olan bölüm

Fotoğraf Çekim Tarihi: 11.02.22

Parc Monceau yerel halk tarafından yürüyüş ve koşu amacıyla da çok tercih edilmektedir. Ayrıca rekreasyon aktiviteleri için de Paris’in uğrak noktalarından birisidir.

Bahçenin doğal görünümünü korumasına özen gösterilmektedir. Bu doğal görünümün yanında heykellerle birlikte kültür de ön plana çıkarılmıştır.

4.1.7. Jardin des Tuileries

Paris'in 1. İlçesi olan Louvre'da 25 hektarlık park olan Tuileries Bahçesi, elbette ki Paris'in görülesi en önemli turistik yerlerinden biridir. Batısında Concorde Meydanı güneyinde Seine Nehri ve Orsay Müzesi, doğusunda Louvre Müzesi bulunan Tuileries Bahçesi'nin kuzey kısmındaki yapıların hemen arkasında Place Vendôme bulunuyor (Saha Çalışmaları: 2022).

Catherine de 'Medici tarafından 1564'te Tuileries Sarayı'nın bahçesi olarak yaratılan, sonunda 1667'de halka açılmış ve Fransız Devrimi'nden sonra halka açık bir park haline gelmiştir (Saha Çalışmaları: 2022). Bahçenin ana girişinin sağında bulunan Orangerie Müzesi – Musée de l'Orangerie ve solunda bulunan Jeu de Paume ekoturizmin çeşitlerinden olan kültürel turizm anlamında değerli yerlerdir. Tuileries Bahçesi'ni ziyaret eden turistlerin müzeleri de ziyaret etme oranlarının yüksek olduğu gözlemlenmiştir.

Fotoğraf 4.18. Jardin des Tuileries'deki Paris'in kültürel yanını yansıtan heykellere örnekler ve bahçenin genel görünümü

Fotoğraf Çekim Tarihi: 14.02.22

Bahçeye ilk girildiğinde büyük bir havuz ve havuzu çevreleyen sandalyeler görülmektedir. Ayrıca bu havuz birçok ördeğe de ev sahipliği yapıyor. Louvre Müzesi'ne çıkan, özenli peyzaj düzenlemesi ile konumlandırılmış ağaçlarla çevrili yürüyüş yolunda hem sağ tarafta hem de sol tarafta kafeler bulunmaktadır. Ayrıca Bahçe içerisinde çocuklar için oyun alanları bulunmaktadır. Bahçeye konumlandırılmış birçok heykel de Paris'in kültürel yapısını yansıtmaktadır (bkz: Fotoğraf 4.19).

Fotoğraf 4.19. Jardin des Tuileries'teki heykellerden biri

Fotoğraf Çekim Tarihi: 14.02.22

Bahçedeki bitkiler isimlendirilmiş ve açıklamaları ile birlikte ziyaretçilere sunulmuştur. Ünlü kozmetik markası olan DIOR parfümlerinin yapımında kullanılan gül ve diğer çiçekler için de bahçede ayrı bir alan oluşturulmuştur (bkz: Fotoğraf 4.20).

Fotoğraf 4.20. Jardin des Tuilerie'te yetiştirilen güller hakkında bilgi veren afiş

Fotoğraf Çekim Tarihi: 14.02.22

4.1.8. Parc de Bercy

Parc de Bercy, Paris'in 12. İlçesinde Reuilly'de bulunmaktadır. Rive Droite boyunca yer alan bir parktır. Park üç bölümden oluşmaktadır. Geniş Çimler, Yitzhak Robin ve Romantik Bahçe bölümlerin isimleridir. Parkın bir bölümde de bitkiler aromatik bitkiler, kültür bitkileri veya kuraklığa dayanıklı bitkiler olarak gruplara ayrılmış şekilde bulunmaktadır (bknz: Fotoğraf 4.21).

Fotoğraf 4.21. Parc de Bercy'de “kuraklığa dayanıklı bitkiler” için oluşturulmuş bölümden bir görüntü

Fotoğraf Çekim Tarihi: 15.02.22

Park alanı Bercy'nin on adet şarap deposunun bulunduğu alanı kapsamaktadır. 19. yüzyılda dünyanın en büyük şarap ticaret merkezinin faaliyetinde katkısı olan bir alan olması da parkın tarihi için önemlidir. Parka dikilmiş olan asmalar da bunun hatırasını taşımaktadır.

Fotoğraf 4.22. Parc de Bercy'deki peyzaj düzenlemesine bir örnek

Fotoğraf Çekim Tarihi: 15.02.22

Park içerisinde bahçe evi ve spor aletlerinin bulunduğu bölümler de yer almaktadır. Bu alanlar da ziyaretçiler için farklı aktivite şansı vermektedir. Fakat park içerisine köpek ya da bisiklet ile giriş yapmak yasaktır.

4.1.9. Jardin du Luxembourg – Palace Luxembourg

Lüksemburg Sarayı ve Bahçesi Paris'in 6. ve kendisiyle aynı ismi taşıyan Luxembourg İlçesinde yer almaktadır. Lüksemburg Bahçesi'nin oluşturulması 1612 yılında Kral IV. Henry'nin Marie de' Médici'nin Lüksemburg Sarayı'nı yeni konutu olarak inşa etmesiyle başlamıştır. Bugün bahçe Fransız Senatosu'na aittir. Senato düzenli olarak yenileyerek hem değerli bitki mirasını korumayı hem de Fransa'nın en önemli bahçelerinden olan bu bahçenin sürdürülebilirliğini korumayı amaçlamaktadır (Saha Çalışmaları: 2022).

Fotoğraf 4.23. Jardin du Luxembourg ve Palace Luxembourg'dan genel görünüm

Fotoğraf Çekim Tarihi: 16.02.22

Bahçenin özenli peyzajı dikkat çekmektedir (bkz: Fotoğraf 4.25). Peyzaj düzenlemesi 13. yüzyıla dayanan bahçecilik geleneği ile yapılmıştır. Médici Çeşmesi turistlerin bahçede en çok ilgilendikleri alandır (bkz: Fotoğraf 4.24). Çeşme yakınına konumlandırılmış çınar ağaçları 19. yüzyıldan kalmadır (Saha Çalışmaları: 2022).

Fotoğraf 4.24. Jardin du Luxembourg'da yer alan turistlerin yoğun ilgi gösterdiği Médici Çeşmesi

Fotoğraf Çekim Tarihi: 16.02.22

Fotoğraf 4.25. Jardin du Luxembourg'un özenli peyzaj çalışmasından bir görüntü

Fotoğraf Çekim Tarihi: 16.02.22

Bahçe içerisinde büfeler, çocuklar için oyun alanları, tenis kortu, tiyatro bulunmaktadır. Ayrıca bahçe içerisinde ekoturizmin çeşitlerinden biri olan atlı doğa yürüyüşü için bir alan da oluşturulmuştur.

4.1.10. Bois de Vincennes

Paris'in doğu ucunda bulunan Bois de Vincennes, şehrin en büyük halka açık parkıdır. Paris'in 12. İlçesinde bulunur. 1855-1866 yılları arasında İmparator Napolyon III tarafından yaratılmıştır. Park, Fransa Krallarının eski bir ikametgahı olan Château de Vincennes'in yanındadır (Saha Çalışmaları: 2022).

Fotoğraf 4.26. Bois de Vincennes'deki yapay göl ve üzerindeki köprüden bir görüntü

Fotoğraf Çekim Tarihi: 17.02.22

Ayrıca ekoturizm etkinliklerinin ücretsiz olarak yapıldığı Parc Floral’la da çok yakın noktada bulunmaktadır. Park içerisinde kampçılık yaygın olarak yapılmaktadır. Bu bağlamda ekoturizmin bir türü olan kamp ve karavan turizmi için önemli bir parktır. Ayrıca bisiklet sürme, doğa yürüyüşü için de çok tercih edilen bir parktır. Yapılan gözlemlere göre spor amaçlı ve köpek sahibi olan bireyler için köpekleri ile birlikte yürüyüş amaçlı fazlaca tercih edilmektedir.

Fotoğraf 4.27. Bois de Vincennes’deki doğa yürüyüşü rotasından bir görüntü

Fotoğraf Çekim Tarihi: 17.02.22

4.1.11. Parc de la Vilette

Parc de la Vilette, Fransa’nın başkenti Paris’in dış kısmındaki 19. ve Buttes-Chaumont olarak adlandırılan bir ilçede yer alan bir parktır. 35 hektarı yeşil alan olmak üzere toplam 55 hektarlık bir alana yayılmış olan park, kapsadığı bu alan ile Paris şehrindeki en geniş peyzaj planlaması yapılmış parktır. Park 1984-1987 yılları arasında inşa edilmiştir. Parkın inşa edilmesinden önce bölge kasapların ve et marketlerinin yer aldığı bir alandı. Mezbahalar olarak adlandırılan bu bölgedeki mezbahalar III. Napolyon’un emri ile inşa

edilmiştir. Şehrin yeniden kalkınması projesi kapsamında ise bölge parka çevrilirken mezbahalar başka yerlere taşınmıştır (Saha Çalışmaları: 2022).

Fotoğraf 4.28. Parc de la Vilette’deki temalı bahçelerden biri

Fotoğraf Çekim Tarihi: 21.02.22

1982-1983 yılları arasında bu bölgenin peyzaj düzenlemesi için yarışma açılmıştır. Kazanan İsviçre kökenli mimar Bernard Tschumi’dir ve parkın tüm tasarımı kendisine aittir. Bernard’ın kazanma sebebi ise alışlagelmiş doğa baskınlığının, peyzaj baskınlığının olmadığı bir mekan yaratmasıdır. Bernard doğal ve yapayın sürekli olarak yeniden yapılanma ve keşif durumunda olduğu bir tür çağdaş konsepte sahip kültür alanı olarak parkın tasarımını yapmıştır (Saha Çalışmaları: 2022).

Park içerisinde 10 adet temalı bahçe bulunmaktadır (bkz: Fotoğraf 4.28). Bernard bu temalı bahçeleri tasarlariken ziyaretçilerin bu bahçeleri derin düşünceye dalma, oyun ve sakinleşme alanı olarak kullanmasını amaçladığını belirtmiştir (Saha Çalışmaları: 2022).

Fotoğraf 4.29. Parc de la Vilette'deki temalı bahçelerden biri ve çevresi

Fotoğraf Çekim Tarihi: 21.02.22

Parkın Saint- Denis Kanalı kenarında bulunuyor olması bir diğer turistik çekiciliğidir. Hem akarsu turizmi hem doğa yürüyüşü hem de botanik inceleme imkanını bir arada sunan bir park olması nedeniyle Paris için de önem taşımaktadır.

4.2. Paris ve Green Key (Yeşil Anahtar)

Yeşil Anahtar ödülü, turizm endüstrisinde çevresel sorumluluk ve sürdürülebilir operasyon alanında mükemmellik için önde gelen standarttır. Bu prestijli eko-etiket, işletmelerin, tesislerinin Çevre Eğitimi Vakfı tarafından belirlenen katı kriterlere bağlı olduğuna dair bir taahhüdünü temsil etmektedir. Yeşil Anahtar, konuklarına Yeşil Anahtar kuruluşunda kalmayı tercih ederek çevresel düzeyde bir fark yaratmaya yardımcı oldukları vaadini temsil eder. Bu kuruluşlardan beklenen yüksek çevre standartları, titiz dokümantasyon ve sık denetimler yoluyla korunur. Yeşil Anahtar oteller, pansiyonlar, küçük konaklama yerleri, kamp alanları, tatil parkları, konferans merkezleri, restoranlar ve turistik yerler için uygundur. Green Key (Yeşil Anahtar) 65 ülkede 3.200'den fazla otel ve diğer kuruluşa verilen gönüllü bir eko-etikettir (Green Key).

Fransa da Green Key uygulamasının yapıldığı ülkelerden birisidir. Çalışma sahası olan Paris'te ise 23 otel ve 1 küçük konaklamanın eko etikete sahip olduğu görülmektedir. Bu işletmeler Tablo 4.1'de görülmektedir.

Tablo 4.1. Paris'te Yer Alan Green Key (Yeşil Anahtar) Etiketli Oteller

HI Paris Yves Robert	Hôtel Prince de Galles
AC by Marriott Paris Porte Maillot	Le Dokhan's
hotel NAPOLEON	Le Metropolitan
Radisson Blu Hotel Champs-Élysées	HOTEL LE PAVILLON
MIJE Fauconnier	Nadaud Hôtel
ZAZIE HOTEL	HI Paris le d'Artagnan
Hôtel BALDI	Hôtel THE WESTIN PARIS – VENDÔME
Hôtel de la Tour	Renaissance Paris Vendôme
Solar Hôtel	HOTEL BEL AMI
InterContinental Paris - Le Grand	Grand Hôtel du Palais Royal
HOTEL DE LA PORTE DOREE	Hôtel Renaissance Paris République
HOTEL DU PRINTEMPS	La Ferme de la Bécassotte

Kaynak: Green Key, 2022

4.3. Paris'teki Ekolojik Turlar ve Ekolojik Uygulamalar

Turistik turlar turistler için hem ilgi çekici hem de faydalıdır. Bu turlar bisikletle, yürüyerek, elektrikli araçlarla veya otobüslerle gerçekleştirilebilir. Turistler turlar sayesinde seyahat ettikleri ülkelerin ya da şehirlerin kültürünü, doğasını veya şehir yapısı yakından inceleme ve bilgi edinme fırsatını yakalarlar.

Paris'te de birçok farklı alanda çeşitli turlar bulunmaktadır. Özellikle şehrin tarihi öneminden ve kültürel miras bakımından zenginliğinden kaynaklı kültür turlarının sayısı oldukça fazladır. Çalışma kapsamında Paris'teki turların ekolojik olanları değerlendirilmiştir.

Bu turlar şu şekildedir;

Tuk Tuk Ride Paris: Tuk Tuk Ride birçok ülke ve şehirde aktif olan bir turdur. Tuk Tuk Ride araçları taksi olarak değerlendirenlerde bulunmakla birlikte özellikle Paris'te şehir turu yapmak için turistler tarafından tercih edilmektedir. Ulaşım aracı olarak elektrikli araçlar kullanan Tuk Tuk Ride'ın başlangıç noktası Paris'te Louvre Müzesi'dir (Saha Çalışmaları, 2022).

Beer Bike Paris: turistler için oldukça ilgi çekici olan bir diğer uygulama Beer Bike Paris'tir. Bisiklet turu, şehir turu ve manzara turu bir bütün olarak sunulmaktadır. Gruplar halinde katılım sağlayarak her bir birey pedal çevirerek şehri gezme imkanı buluyor. Çalışanların sunduğu bir diğer hizmet ise içecek servisedir. Bisiklet turu yaparken aynı anda kafe ya barda bulunabilmenin ilginç yolu denilebilir. Özellikle Paris'in önemli simgelerini görmek isteyen turistler bu ilginç turu çok tercih ettikleri gözlemlenmiştir (Saha Çalışmaları, 2022).

Chrystal - Paris tour guide: Chrystal isimli girişimci bir kadının oluşturduğu Paris turudur. Öncelikle Chrystal'ın asıl eğitimi psikoloji üzerine olup sonrasında kendisini ekoturizm- sürdürülebilir turizm alanına dahil etmiş bir girişimcidir. Oluşturduğu bu turlarla amacı turistlerin Paris'i yeşil vegan bir yerel gibi keşfedebilmesidir.

Aéromate: .Aéromate bir kentsel tarım şirkettir. Temel amacı Paris çevresini ekolojik anlamda iyileştirmektir. Bunun için başkentin her yerinde aromatik otlar, sebzeler ve yenilebilir çiçekler üreten farklı tesisleri bulunmaktadır. Ürünleri kısa devre olarak satılmaktadır ve 12. bölgede bulunan ana üretim tesisine ziyaretler organize etmektedir.

Paris parkların botanik zenginliğini tanıtmak amaçlı bisiklet ve yaya turları düzenleniyor. Turlar 2-3 saat sürmekte ve İngilizce dili ve işaret dili seçenekleri bulunuyor.

Ekolojik dengeye dikkat çekmek için ise ülkelerin ve şehirlerin bazı özel günleri, kutlamaları veya etkinlikleri bulunmaktadır. Paris'tekiler ise şu şekildedir;

Rendez vous aux jardins: Bu etkinlik Fransa'nın Kültü ve İletişim Bakanlığı'na düzenlenmektedir. Etkinlik ile 2300'den fazla bahçe halka açılmaktadır. Tarihi, çağdaş, egzotik, kentsel ve sebze bahçelerinin yanı sıra sayısız arazi de keşfedilebilmektedir. Yüzlerce aktivite (sergiler, konferanslar, konserler vb.) de sunulmaktadır. Bahçe tutkunları olan botanikçiler, peyzajcılar ve bahçıvanların oldukça ilgisini çekmektedir. 2022 senesinin etkinliği ise 3-4-5 Haziran tarihlerinde gerçekleştirilecektir. Etkinlik Fransa'nın farklı birçok ilini kapsasa da en çok ilgi gören şehir Paris olmaktadır (Paris Tourist Office, 2022).

Paris House Nature'daki Paris Biyolojik Çeşitlilik Gözlemevi ile birlikte doğayı keşfetmek için imkan sağlıyor. Bu etkinlik ile Paris'teki flora ve fauna zenginliğinin keşfi yapılmaktadır (Saha Çalışmaları, 2022).

Natureparif doğa ve biyolojik çeşitlilik üzerine etkinlikler düzenleyen bir kurum iken şu an kalıcı olarak kapatılmıştır (Saha Çalışmaları, 2022).

Journée Sans Voiture – Paris'te Otomobilsiz Gün etkinliği ile her yıl eylül ayında büyük caddeler araçlar trafiğine kapatılmaktadır. Uygulama ilk kez 2015 yılında küçük bir alanda denenmiş sonrasında ise kapsamı genişletilmiştir. Karbon ayak izini azaltmalaya dikkat çeken eğlenceli etkinlikler de bu kapsamda düzenlenmektedir (Saha Çalışmaları: 2022).

Paris Respire – Paris Nefes Alıyor isimli Mayıs 2016'da başlayan ve belirli bölgelerin veya mahallelerin pazar günleri ve resmi tatillerde 10:00 ile 18:00 saatleri arasında motorlu trafiğe kapatıldığı bir etkinliktir. Bazı semtler her Pazar kapalıdır. Kapatılan yollar arasında Seine Nehri, Marais, Canal Saint Martin, Montmartre ve şehrin başka yerlerindeki yollar yer almaktadır (Saha Çalışmaları, 2022).

4.4. Anket Bulguları

4.4.1. Paris'te Yaşayan Yerel Halka Yönelik Bulgular

Çalışma kapsamında Paris halkına uygulanan anket 17 sorudan oluşmaktadır. İlk 4 soru demografik bilgiler için hazırlanmışken diğer sorular Paris'teki ekoturizme ilişkin halk tutumlarını analiz etmek üzerine kurgulanmıştır. Anket Fransızca, İngilizce ve Türkçe olmak üzere üç dilde uygulanmıştır.

Paris'te Yaşayan Yerel Halkın Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Çalışmada kullanılan anketin ilk bölümünü katılımcıların demografik özellikleri oluşturmaktadır. Demografik özelliklerin tespit edilmesi katılımcı profilini belirlemek adına önem taşımaktadır.

Tablo 4.2. Ankete katılan vatandaşların cinsiyet durumu ve dağılımı

Cinsiyet	Frekans	Yüzde (%)
Kadın	51	47,2
Erkek	57	52,8
Toplam	108	%100

Tablo 4.2’de görüldüğü üzere çalışma kapsamında Paris vatandaşlarına yapılan ankete 51 kadın, 57 erkek katılımcı katılmıştır. Kadın katılımcıların yüzdesel olarak oranı 47,2 iken, erkek katılımcıların yüzdesel olarak oranı 52,8’dir. Erkek katılımcıların daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 4.3. Ankete katılan vatandaşların yaş durumu ve dağılımı

Yaş Aralığı	Frekans	Yüzde (%)
17 ve altı	14	13,0
18-24	31	28,7
25-34	23	21,3
35-44	23	21,3
45-54	11	10,2
55-64	2	1,9
65 ve üstü	4	3,7
Toplam	108	%100

Tablo 4.3’de katılımcıların yaş durumu görülmektedir. 17 yaş ve altı katılımcı sayısı 14, 18-24 yaş arası katılımcı sayısı 31, 25-34 yaş arası katılımcı sayısı 23, 35-44 yaş arası katılımcı sayısı 23, 45-45 yaş arası katılımcı sayısı 11, 55-64 yaş arası katılımcı sayısı 2 ve 65 yaş ve üzeri katılımcı sayısı ise 4’dür. En yüksek katılım 18-24 yaş arasındaki katılımcılar tarafından sağlanırken, en düşük katılım 55-64 yaş arasındaki katılımcılar tarafından sağlanmıştır (Tablo 4.3).

Katılımcıların %13’ü 17 yaş ve altında, %28,7’si 18-24 yaş arasında, %21,3’ü 25-34 yaş arasında, %21,3’ü 35-44 yaş arasında, %10,2’si 45-54 yaş arasında, %1,9’u 55-64 yaş arasında ve %3,7’si 65 yaş ve üzerinde bulunmaktadır (Tablo 4.3).

Tablo 4.4. Ankete katılan vatandaşların eğitim durumu ve dağılımı

Eğitim durumu	Frekans	Yüzde (%)
İlkokul	0	0
Ortaokul	19	17,6
Lise	27	25,0
Üniversite	38	35,2
Lisansüstü	24	22,2
Toplam	108	%100

Katılımcıların eğitim durumuna bakıldığında ise; 19'u ortaokul, 27'si lise, 38'i üniversite ve 24'ü lisansüstü seviyede eğitim görmüşlerdir. İlkokul seviyesinde eğitim hayatını tamamlamış ve bitirmiş katılımcı bulunmamaktadır (Tablo 4.4).

Katılımcıların %17,6'sı ortaokul, %25'i lise, %32,2'si üniversite ve %22,2'si lisansüstü mezunudur (Tablo 4.4).

Katılımcıların eğitim seviyesinin genel anlamda yüksek olduğu görülmektedir. Bu durum katılımcıların ekoturizme ilişkin bilgi ve bilinç düzeylerini de olumlu yönde etkilemiştir.

Tablo 4.5. Ankete katılan vatandaşların gelir seviyesi durumu

Gelir Seviyesi	Frekans	Yüzde (%)
Alt seviye	14	13,0
Orta Seviye	57	52,8
Yüksek Seviye	37	34,3
Toplam	108	%100

Tablo 4.5'de çalışma kapsamında yapılan ankete katılan Paris vatandaşlarının gelir seviyesi durumu görülmektedir. Gelir seviyesine göre alt seviyede bulunduğunu beyan eden katılımcı sayısı 14, orta seviyede bulunduğunu beyan eden katılımcı sayısı 57 ve üst seviyede bulunduğunu beyan eden katılımcı sayısı 37'dir (Tablo 4.5).

Katılımcıların gelir seviyesine göre yüzdesel dağılımına bakıldığında ise; katılımcıların %13'ü alt seviyede, %52,8'i orta seviyede, %34,3'ü ise yüksek seviyede bulunmaktadır (Tablo 4.5).

Paris'te Yaşayan Yerel Halkın Paris'teki Ekoturizme İlişkin Tutumları

Tablo 4.6. Paris'teki ekolojik turizmin geliştiğini düşünüyorum.

Yanıt	Frekans	Yüzde /(%)
Katılıyorum	89	82,4
Kararsızım	14	13,0
Katılmıyorum	5	4,6
Toplam	108	%100

“Paris'teki ekolojik turizmin geliştiğini düşünüyorum” yargısına katılımcıların 89'u katılıyorum, 14'ü kararsızım ve 5'i katılmıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Tablo 4.6).

“Paris'teki ekolojik turizmin geliştiğini düşünüyorum” yargısına katılımcıların cevaplarının yüzdesel olarak değeri ise %82,4 oranında katılıyorum, %13 kararsızım ve %4,6 katılmıyorum olmuştur (Tablo 4.6).

Katılımcıların; çok yüksek oranda, Paris'te ekoturizmin geliştiğini düşündükleri görülmektedir. Bu bağlamda katılımcıların Paris'teki ekolojik turizme olan tutumlarının da yüksek oranda olumlu olduğunun göstergesidir.

Tablo 4.7. Yaşadığım şehri, Paris'i ekolojik turizm için tavsiye ederim.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	70	64,8
Kararsızım	33	30,6
Katılmıyorum	5	4,6
Toplam	108	%100

“Yaşadığım şehri, Paris'i ekolojik turizm için tavsiye ederim” yargısına katılımcıların 70'i katılıyorum, 33'ü kararsızım ve 5'i katılmıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Tablo 4.7).

“Yaşadığım şehri, Paris'i ekolojik turizm için tavsiye ederim” sorusuna katılımcıların %64,8'i katılıyorum, %30,6'sı kararsızım derken %4,6'sı ise katılmıyorum olarak yanıtlamışlardır (Tablo 4.7).

Paris'teki ekoturizmin gelişmişliği konusunda olumlu tutum sergileyen katılımcıların, Paris'i ekolojik turizm için tavsiye etmeleri konusunda da aynı tutumu sergiledikleri görülmektedir.

Tablo 4.8. Paris'teki ekolojik turizmin, hem Paris'te yaşayan vatandaşlar için hem de sürdürülebilir kalkınma için yararlı olduğunu düşünüyorum.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	90	83,3
Kararsızım	18	19,7
Katılmıyorum	0	0
Toplam	108	%100

“Paris'teki ekolojik turizmin, hem Paris'te yaşayan vatandaşlar için hem de sürdürülebilir kalkınma için yararlı olduğunu düşünüyorum” sorusuna katılımcılardan 90'ı katılıyorum, 18'i kararsızım yanıtını vermiştir (Tablo 4.8). Bu soruya katılmıyorum yanıtı veren hiçbir katılımcı bulunmamaktadır (Tablo 11).

“Paris'teki ekolojik turizmin, hem Paris'te yaşayan vatandaşlar için hem de sürdürülebilir kalkınma için yararlı olduğunu düşünüyorum” sorusuna verilen yanıtların yüzdesel değerleri ise %83,3 katılıyorum, %19,7 kararsızım %0 katılmıyorum olmuştur (Tablo 4.8).

Ekolojik turizm sürdürülebilir kalkınma için yararlı olurken, yerel halkın refahını da gözeten bir turizm çeşididir. Bu bağlamda yerel halkın ekoturizmi kendileri için faydalı görmeleri önem taşır. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara bakıldığında Paris'te yaşayan yerel halkın Paris'teki ekoturizmi kendileri adına faydalı buldukları görülmektedir.

Tablo 4.9. Paris'te ekoturizm ile ilgili etkinlik sayısının yeterli olduğunu düşünüyorum.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	31	28,7
Kararsızım	65	60,2
Katılmıyorum	12	11,1
Toplam	108	%100

“Paris'te ekoturizm ile ilgili etkinlik sayısının yeterli olduğunu düşünüyorum” sorusuna katılımcılardan 31'i katılıyorum, 65'i kararsızım ve %12'si katılmıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Tablo 4.9).

“Paris'te ekoturizm ile ilgili etkinlik sayısının yeterli olduğunu düşünüyorum” sorusuna katılımcılardan %28,7 oranda katılıyorum, %60,2 oranda kararsızım, %11,1 oranda katılmıyorum yanıtları alınmıştır (Tablo 4.9).

Paris'teki ekoturizm üzerine yerel halk genel olarak olumlu bir tutum sergilerken, ekoturizm etkinlik sayısı konusunda daha çok kararsız oldukları görülmektedir. Paris'teki ekoturizmi geliştirmek adına etkinlik sayıları ve çeşitleri üzerine çalışmalar yapılabilir.

Tablo 4.10. Paris'teki ekolojik otellerin şehir için yeterli ve yararlı olduğunu düşünüyorum.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	31	28,7
Kararsızım	51	42,2
Katılmıyorum	26	24,1
Toplam	108	%100

“Paris'teki ekolojik otellerin şehir için yeterli ve yararlı olduğunu düşünüyorum” yargısına gelen cevaplar Tablo 13'de görüldüğü üzere; 31 katılımcı ile katılıyorum, 51 katılımcı ile kararsızım, 26 katılımcı ile katılmıyorum şeklinde olmuştur (Tablo 4.10).

Katılımcıların %28,7'si katılıyorum, %42,2'si kararsızım ve %24,1'i katılmıyorum diyerek “Paris'teki ekolojik otellerin şehir için yeterli ve yararlı olduğunu düşünüyorum” sorusunu yanıtlamışlardır (Tablo 4.10).

Paris'te Green Key (Yeşil Anahtar) sahibi 24 konaklama tesisi bulunmaktadır. Green Key'e benzer başka ekolojik etiketli konaklama tesisleri de bulunmaktadır. Yerel halkın ekolojik otellere ilişkin tutumlarının yüksek oranda kararsızlık olduğu tespit edilmiştir. Bu durum ekolojik otellerin sayısı ve ekolojik uygulamaları ile ilişkilidir. Bu bağlamda ekolojik otellerin sayısı artırılabilir ve ekolojik uygulamalar çeşitlenirilebilir.

Tablo 4.11. Paris'teki eko-yumuşak toplu ulaşımın ekolojik denge için yararlı olduğunu düşünüyorum.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	55	50,9
Kararsızım	24	22,2
Katılmıyorum	29	26,9
Toplam	108	%100

“Paris'teki eko-yumuşak toplu ulaşımın ekolojik denge için yararlı olduğunu düşünüyorum” sorusuna katılımcıların 55'i katılıyorum, 24'ü kararsızım, 29'u ise katılmıyorum cevabını vermişlerdir (Tablo 4.11).

“Paris'teki eko-yumuşak toplu ulaşımın ekolojik denge için yararlı olduğunu düşünüyorum” sorusunun cevapların yüzdesel olarak dağılımı ise %50,9 katılıyorum, %22,2

kararsızım, %26,9 katılmıyorum şeklinde olmuştur (Tablo 4.11). Yerel halkın bu konuda görüşlerinin yine yüksek oranda olumlu olduğu görülmektedir.

Tablo 4.12. Naturéparif isimli doğa ve biyoçeşitlilik üzerine çalışan ve etkinlikler düzenleyen kurum hakkında bilgi sahibiyim.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	36	33,3
Kararsızım	40	37,0
Katılmıyorum	32	29,6
Toplam	108	%100

“Naturéparif isimli doğa ve biyoçeşitlilik üzerine çalışan ve etkinlikler düzenleyen kurum hakkında bilgi sahibiyim” sorusuna gelen cevaplar 36 katılımcı ile katılıyorum, 40 katılımcı ile kararsızım, 32 katılımcı ile katılmıyorum şeklinde olmuştur (Tablo 4.12).

“Naturéparif isimli doğa ve biyoçeşitlilik üzerine çalışan ve etkinlikler düzenleyen kurum hakkında bilgi sahibiyim” sorusuna %33,3 oranda katılıyorum, %37 oranda kararsızım, %29,6 oranda katılmıyorum cevabı alınmıştır (Tablo 4.12).

Naturéparif Paris’te doğa ve biyoçeşitlilik üzerine etkinlikler düzenleyen bir kurum iken şu an kalıcı olarak kapatılmıştır. Bu bağlamda özellikle genç katılımcıların kurum ve ekolojik etkinlikleri hakkında fazla bilgiye sahip olmamaları doğaldır. Anket bulgularına bakıldığında da bu durum görülmektedir.

Tablo 4.13. Parc de Bagatelle ve Parc Floral gibi düzenli olarak yeşil etkinliklere ev sahipliği yapan parkları ziyaret ettim.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	93	86,1
Kararsızım	4	3,7
Katılmıyorum	11	10,1
Toplam	108	%100

“Parc de Bagatelle ve Parc Floral gibi düzenli olarak yeşil etkinliklere ev sahipliği yapan parkları ziyaret ettim” sorusuna 93 katılımcı katılıyorum, 4 katılımcı kararsızım, 11 katılımcı katılmıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Tablo 4.13).

“Parc de Bagatelle ve Parc Floral gibi düzenli olarak yeşil etkinliklere ev sahipliği yapan parkları ziyaret ettim” sorusuna %86,1 oranla katılıyorum, %3,7 oranla kararsızım ve %10,1 oranda katılmıyorum yanıtı alınmıştır (Tablo 4.13).

Paris'teki Parc de Bagatelle ve Parc Floral ekolojik turizm için en önemli olan iki parktır. Bu parklar şehirdeki yeşil etkinliklere ücretsiz olarak ev sahipliği yaparken, ekolojik turizm adına çeşitli aktivite imkanı da sunmaktadır. Bu aktiviteler bitki inceleme, atlı doğa yürüyüşü, spor turizmi, trekking, ekolojik festival ve özel ilgi turizmine ilişkin aktiviteler olarak sıralanabilir. Bireylerin ilgi alanlarına göre seçebilecekleri çeşitli seçenekler mevcuttur. Bu bağlamda yerel halkın bu parkı ziyaret etmesi ve etkinliklere katılması önem taşır. Anket bulgularına bakıldığında yerel halkın çok yüksek oranda bu parkları ziyaret ettikleri tespit edilmiştir.

Tablo 4.14. En az bir kere Paris'te düzenlenen ekolojik bir tura (bisiklet, manzara, yürüyüş vs.) katıldım.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	84	77,8
Kararsızım	6	5,6
Katılmıyorum	18	16,7
Toplam	108	%100

“En az bir kere Paris'te düzenlenen ekolojik bir tura (bisiklet, manzara, yürüyüş vs.) katıldım” sorusuna 84 katılımcı katılıyorum, 6 katılımcı kararsızım, 18 katılımcı ise katılmıyorum yanıtını vermiştir (Tablo 4.14).

“En az bir kere Paris'te düzenlenen ekolojik bir tura (bisiklet, manzara, yürüyüş vs.) katıldım” sorusuna %77,8 oranında katılıyorum, %5,6 oranda kararsızım yanıtı alınırken %16,7 oranında katılmıyorum yanıtı alınmıştır (Tablo 4.14).

Paris'te bisiklet ve yürüyüş turları oldukça popülerdir. Araştırma kapsamında yapılan saha çalışmalarına bakıldığında da ekoturizm faaliyet sahaları içerisinde en büyük yeri doğa yürüyüşü rotaları ve bisiklet turları rotaları oluşturmaktadır. Doğa yürüşü ve bisiklet turları genel olarak manzara turları ile bir bütün olarak gerçekleştirilmektedir. Eyfel Kulesi ve çevresine yapılan turlar ise en popüler olanlarıdır. Yerel halkın yaşadıkları şehri gözlemlemek ve rekreasyonel bir aktivite yapmak amacıyla bu turlara ilgi gösterdikleri görülmektedir.

Tablo 4.15. Çiçekler Şehri (Cité des Fleurs) olarak adlandırılan Paris'in popüler ekolojik caddesini ziyaret ettim.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	57	52,8
Kararsızım	14	13,0
Katılmıyorum	37	34,3
Toplam	108	%100

“Çiçekler Şehri (Cité des Fleurs) olarak adlandırılan Paris’in popüler ekolojik caddesini ziyaret ettim” sorusuna katılımcıların 57’si katılıyorum, 14’ü kararsızım ve 37’si katılmıyorum cevabını vermiştir (Tablo 4.15).

“Çiçekler Şehri (Cité des Fleurs) olarak adlandırılan Paris’in popüler ekolojik caddesini ziyaret ettim” sorusuna katılımcıların %52,8’i katılıyorum, %13’ü kararsızım, %34,3’ü ise katılmıyorum yanıtını vermişlerdir (Tablo 4.15).

Cité des Fleurs Paris’teki ünlü bir emlak sitesidir. Sitede birçok ünlünün doğup büyümüş olması siteyi daha popüler hale getirmiştir. Site içerisindeki çeşitli ağaçlar ve çiçekler pastoral bir ortam oluşturarak doğa yürüyüşüne olanak sağlamaktadır. Ayrıca site içerisindeki villalar mimari ve kültürel açıdan değerlidir. Özellikle siteye yakın bir konumda ikamet eden yerel halkın bu site içerisinde yürüyüş yapmayı tercih ettikleri gözlemlenmiştir.

Tablo 4.16. Yeşil Gezinti Kuşağı (Coulée Verte/ Promenade Plantee) adlı Paris’teki popüler doğa yürüyüş rotasında yürüyüş yaptım.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	77	71,3
Kararsızım	6	5,6
Katılmıyorum	25	23,1
Toplam	108	%100

“Yeşil Gezinti Kuşağı (Coulée Verte/ Promenade Plantee) adlı Paris’teki popüler doğa yürüyüş rotasında yürüyüş yaptım” sorusuna 77 katılımcı katılıyorum, 6 katılımcı kararsızım, 25 katılımcı ise katılmıyorum yanıtını vermiştir (Tablo 4.16).

“Yeşil Gezinti Kuşağı (Coulée Verte/ Promenade Plantee) adlı Paris’teki popüler doğa yürüyüş rotasında yürüyüş yaptım” sorusuna %71,3 oranında katılıyorum, %5,6 oranında kararsızım, %23,1 oranında katılmıyorum yanıtı alınmıştır (Tablo 4.16).

Coulée Verte’nin işlevselliğini yitirmiş eski bir demiryolundan ekolojik doğa yürüyüşü rotasına dönüştürülmesi büyük önem taşımaktadır. Ayrıca önemli bir örnektir. Hem kullanılmayan bir saha yeşillendirilip ekosisteme katkı sağlarken hem de ekoturizm için bir faaliyet sahası oluşturularak sürdürülebilir kalkınmaya da katkı sağlamaktadır. Bu rota viyadüklerin, piknik alanlarının ve tünellerin üzerinden geçer. Rotanın altında ise çeşitli yerel ürünlerin satıldığı mağazaların olması rotayı daha çekici hale getirmiştir. Yerel halkın bu rotayı doğa yürüyüşü, sağlık ve spor amaçlı aktiviteler, çeşitli rekreasyon aktiviteleri ve manzara turu yapmak amacıyla ziyaret ettikleri gözlemlenmiştir. Anket bulguları değerlendirildiğinde de yerel halkın bu rotayı çeşitli amaçlarla kullanma oranlarının yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.17. Paris’te her eylül ayında düzenlenen büyük caddelerin trafiğe kapatıldığı ve eko etkinlikler ve festivallerin düzenlendiği Arabasız Gün (La Journee Sans Voiture) isimli uygulama hakkında bilgi sahibiyim.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	102	94,4
Kararsızım	2	1,9
Katılmıyorum	4	3,7
Toplam	108	%100

“Paris’te her eylül ayında düzenlenen büyük caddelerin trafiğe kapatıldığı ve eko etkinlikler ve festivallerin düzenlendiği Arabasız Gün (La Journee Sans Voiture) isimli uygulama hakkında bilgi sahibiyim” sorusuna 102 katılımcı katılıyorum, 2 katılımcı kararsızım ve 4 katılımcı katılmıyorum yanıtını vermiştir (Tablo 4.17).

“Paris’te her eylül ayında düzenlenen büyük caddelerin trafiğe kapatıldığı ve eko etkinlikler ve festivallerin düzenlendiği Arabasız Gün (La Journee Sans Voiture) isimli uygulama hakkında bilgi sahibiyim” sorusuna gelen yanıtlar yüzdesel oranla değerlendirildiğinde ise %94,4 katılıyorum, %1,9 kararsızım ve %3,7 katılmıyorum cevabının alındığı tespit edilmiştir (Tablo 4.17). Katılımcıların uygulama konusunda bilgi düzeylerinin oldukça yüksek olduğu görülmektedir.

Paris’te ekolojik dengeye dikkat çekmek amacıyla uygulanan uygulamalardan birisi de Arabasız Gün’dür. Bu uygulama eylül ayında gerçekleştirilmektedir. Büyük caddeler trafiğe kapatılmakta ve ekolojik bazı etkinlik ve festivaller düzenlenmektedir. Karbon ayak izi ölçümü gibi etkinlikler de bu uygulama içerisinde yer almaktadır. Paris’teki yerel halkın da bu konuda bilgi sahibi olup etkinliklere katılma oranlarının yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.18. Paris Nefes Alıyor (Paris Respire) isimli hafta sonu ve resmi tatillerde araç trafiğine kapatılan, yalnızca eko-yumuşak ulaşımın ve yayaların şehri keşfetmesine izin veren bölgeler hakkında bilgi sahibiyim.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	96	88,9
Kararsızım	5	4,6
Katılmıyorum	7	6,5
Toplam	108	%100

“Paris Nefes Alıyor (Paris Respire) isimli hafta sonu ve resmi tatillerde araç trafiğine kapatılan, yalnızca eko-yumuşak ulaşımın ve yayaların şehri keşfetmesine izin veren bölgeler

hakkında bilgi sahibiyim” sorusuna katılımcıların 96’sı katılıyorum, 5’i kararsızım ve 7’si katılmıyorum yanıtını vermişlerdir (Tablo 4.18).

“Paris Nefes Alıyor (Paris Respire) isimli hafta sonu ve resmi tatillerde araç trafiğine kapatılan, yalnızca eko-yumuşak ulaşımın ve yayaların şehri keşfetmesine izin veren bölgeler hakkında bilgi sahibiyim” sorusuna gelen yanıtlar yüzdesel oranla değerlendirildiğinde ise %88,9 katılıyorum, %4,6 kararsızım ve %6,5 katılmıyorum cevabının alındığı tespit edilmiştir (Tablo 4.18).

Arabasız Gün uygulamasına benzer bir diğer uygulamada Paris Nefes Alıyor isimli uygulamadır. Hafta sonu ve resmi tatillerde Paris’in büyük caddeleri özel araç trafiğine kapatılmaktadır. Paris caddelerini yürüyerek rahat bir şekilde keşfetmek isteyen turistler için de güzel bir uygulama olmaktadır. Yerel halkın da Arabasız Gün uygulamasında olduğu gibi Paris Nefes Alıyor uygulamasında da yüksek derecede bilgili ve bilinçli oldukları görülmektedir.

Paris Halkına Uygulanan Anketin Bağımsız Örneklem T Testi Analiz Bulguları

H0. Cinsiyet ile ekolojik bir tura katılma arasında anlamlı bir farklılık yoktur

H1. Cinsiyet ile ekolojik bir tura katılma arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Yapılan bağımsız örneklem T-Testi analizi sonucunda p değeri 0,128 olarak bulunmuştur. Bu varyansların eşit olduğunu göstermektedir ($p>0,05$). Varyansların eşit olduğu durumdaki “Equal variances assumed” bölümündeki p değeri 0,424 olarak bulunmuştur ($p<0,05$). Bu bağlamda H0 hipotezi kabul edilir. Yani cinsiyet ile ekolojik bir tura katılma arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H0: Cinsiyet ile Paris’in ekoturizm için önemli olan parklarından olan Parc Floral de Paris’i ve Parc de Bagatelle’i ziyaret etme arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

H1. Cinsiyet ile Paris’in ekoturizm için önemli olan parklarından olan Parc Floral de Paris’i ve Parc de Bagatelle’i ziyaret etme arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Yapılan bağımsız örneklem T-Testi analizi sonucunda p değeri 0,000 çıkmıştır ve bu bağlamda varsayımlar eşit değildir ($p>0,05$). “Equal variances not assumed” bölümündeki p değerine bakıldığında ise sonuç 0,001’dir ($p<0,05$). Bu durumda H1 hipotezi kabul edilir. Cinsiyet ile Paris’in ekoturizm için önemli olan parklarından olan Parc Floral de Paris’i ve Parc de Bagatelle’i ziyaret etme arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Paris Halkına Uygulanan Anketin One Way ANOVA Testi Bulguları

1. Hipotez: Katılımcıların gelir seviyesi ile ekolojik bir tura katılmaları arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Yapılan analiz sonucunda p değeri 0,133 olarak bulunmuştur ($p < 0,05$). Bu durumda gruplar arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır. Bir diğer ifade ile Katılımcıların gelir seviyesi ile ekolojik bir tura katılmaları arasında anlamlı bir farklılık yoktur.

2. Hipotez: Katılımcıların yaş grubu ile ekolojik bir tura katılmaları arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Yapılan analiz sonucunda p değeri 0,000 olarak bulunmuştur ($p < 0,05$). Bu durumda gruplar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Bu bağlamda yapılan Tukey Post Hoc testine göre bu farklılıklar şu şekildedir;

17 yaş ve altı yaş grubu 18-24 yaş grubundan anlamlı ve pozitif yönde farklılaşmaktadır.

18-24 yaş grubu ise 17 yaş ve altı yaş grubu ve 45-54 yaş grubundan negatif yönde farklılaşmaktadır. Bu bağlamda 18-24 yaş grubunun 17 yaş ve altı ve 4-54 yaş grubuna oranla daha az tura katılmaları ile farklılaştığı görülmektedir.

25-34 yaş grubu ise yine 45-54 yaş grubundan negatif yönde farklılaşmaktadır. 25-34 yaş grubu katılımcılar 45-54 yaş grubu katılımcılara oranla tura katılmayı daha az tercih etmektedirler. 45-54 yaş grubu hem 18-24 yaş grubundan hem de 25-34 yaş grubundan daha fazla ekolojik bir tura katılım sağladığı tespit edilmiştir.

3. Hipotez: Katılımcıların eğitim durumları ile ekolojik bir tura katılmaları arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Yapılan analiz sonucunda p değeri 0,000 olarak bulunmuştur ($p < 0,05$). Grupların ortalamaları arasında anlamlı bir farklılık vardır. Bu bağlamda yapılan Tukey Post Hoc testine göre bu farklılıklar şu şekildedir;

Ortaokul mezunu katılımcılar lise mezunu katılımcılardan farklılaşmaktadır. Ortaokul mezunu bireyler lise mezunlarına göre turlara katılmayı daha çok tercih etmektedir. Üniversite ve lisansüstü mezunları da lise mezunlarına göre farklılaşmaktadır. Ortaokul mezunu katılımcıların turlara katılma ortalaması en yüksekken, lise mezunu katılımcılar onları takip eder.

4.4.2. Paris'teki Ekoturistlere Yönelik Bulgular

Paris'e tatile gelen ekoturistlere uygulanan anket 23 sorudan oluşmaktadır. Anketin ilk 5 sorusu demografik sorulardan oluşurken diğer sorular Paris'teki ekoturizm üzerine tutumlarını ölçen sorulardır. Bu sorularda 3'lü Likert Ölçeği kullanılmıştır. Anket Fransızca, İngilizce ve Türkçe olmak üzere üç dilde uygulanmıştır.

Paris'teki Ekoturistlerin Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Çalışmada kullanılan anketin ilk bölümünü katılımcıların demografik özellikleri oluşturmaktadır. Demografik özelliklerin tespit edilmesi katılımcı profilini belirlemek adına önem taşımaktadır.

Tablo 4.19. Ankete katılan ekoturistlerin cinsiyet durumu ve dağılımı

Cinsiyet	Frekans	Yüzde (%)
Kadın	28	45,2
Erkek	34	54,8
Toplam	62	%100

Çalışma kapsamında Paris'e gelen ekoturistler ile yapılan ankete 28 kadın, 34 erkek katılımcı katılmıştır. Erkeklerin tüm katılımcılardaki oranı %54,8 iken, kadınların oranı 45,2'dir (Tablo 4.19).

Çalışma kapsamında uygulanan ankete erkek katılımcıların daha yüksek oranda katılım sağladıkları görülmektedir.

Tablo 4.20. Ankete katılan ekoturistlerin yaş aralığı durumu ve dağılımı

Yaş Aralığı	Frekans	Yüzde (%)
17 ve altı	8	12,9
18-24	10	16,1
25-34	26	41,9
35-44	11	17,7
45-54	5	8,1
55-64	0	0
65 ve üstü	2	3,2
Toplam	62	%100

Ankete katılan ekoturistlerin 8'i 17 yaş ve altında, 10'u 18-24 yaş arasında, 26'sı 25-34 yaş arasında, 11'i 35-44 yaş arasında, 5'i 45-54 yaş arasında ve 2'si 65 yaş ve üzeri grupta yer almaktadır (Tablo 4.20).

Yaş gruplarına göre yüzdesel dağılıma bakıldığında ise 17 yaş ve altı %12,9, 18-24 yaş arası %16,1, 25-34 yaş arası %41,9, 35-44 yaş arası %17,7, 45-54 yaş arası %8,1, 65 yaş ve üzeri %3,2'lik orana sahiptir (Tablo 4.20).

25-34 yaş arası katılımcıların en yüksek katılım oranına sahip olduğu görülmektedir. En düşük katılım ise 55-64 yaş arası katılımcılardır.

Tablo 4.21. Ankete katılan ekoturistlerin eğitim durumu ve dağılımı

Eğitim durumu	Frekans	Yüzde (%)
İlkokul	0	0
Ortaokul	0	0
Lise	16	25,8
Üniversite	32	51,6
Lisansüstü	14	22,6
Toplam	62	%100

Ankete katılan 62 turistten ilkokul ve ortaokul mezunu olan katılımcı bulunmamaktadır. Katılımcıların 16'sı lise, 32'si üniversite ve 14'ü lisansüstü eğitim mezunudur (Tablo 4.21).

Lise mezunu olan katılımcıların yüzdesel olarak oranı %25,8, üniversite mezunu olan katılımcıların oranı %51,6 ve lisansüstü eğitim mezunu olan katılımcıların oranı ise %22,6'dır (Tablo 4.21).

Ankete katılan ekoturistlerin eğitim düzeylerinin oldukça yüksek olduğu dikkat çekmektedir. Üniversite mezunu katılımcıların oranı en yüksek orandır. Tüm katılımcılarından da yarısından fazlasına denk düşmektedir. Üniversite mezunu katılımcıları lise mezunu katılımcılar takip ederken sonrasında ise lisansüstü mezunu katılımcılar gelmektedir.

Tablo 4.22. Ankete katılan ekoturistlerin gelir seviyesi durumu ve dağılımı

Gelir seviyesi	Frekans	Yüzde (%)
Alt seviye	2	3,2
Orta Seviye	41	66,1
Yüksek Seviye	19	30,6
Toplam	62	%100

Gelir seviyesi sorusuna 2 ekoturist alt seviye, 41 ekoturist orta seviye derken, 19 ekoturist ise yüksek seviye olarak yanıt vermişlerdir (Tablo 4.22).

Gelir seviyesine göre alt seviyede yer alan ekoturistler %3,2'lik, orta seviyede yer alan ekoturistler %66,1'lik, yüksek seviyede yer alan ekoturistler ise %30,6'lık orana sahipler (Tablo 4.22).

Katılımcıların gelir durumlarının yüksek oranda orta seviye olması dikkat çeken sonuçlardandır. Gelir durumu alt seviyede olan katılımcı sayısı ise oldukça düşüktür.

Tablo 4.23. Ankete katılan ekoturistlerin katıldıkları ülkeler ve dağılımı

Ülkeler	Frekans	Yüzde
Fransa	41	66,1
Almanya	6	9,7
İtalya	6	9,7
Hollanda	3	4,8
Belçika	2	3,2
İngiltere	2	3,2
Rusya	2	3,2
Toplam	62	%100

Tablo 4.23’de görüldüğü üzere turistlerin Fransa’nın başka şehirlerinden Paris’e tatile geldikleri görülmektedir. 62 katılımcının 41’i Fransa’dan, 6’sı Almanya’dan, 6’sı İtalya’dan, 3’ü Hollanda’dan, 2’si Belçika’dan, 2’si İngiltere’den ve 2’si de Rusya’dan gelmektedir (Tablo 26). Fransa’dan gelenlerin oranı %66,1, Almanya ve İtalya’dan gelenlerin oranları %9,7, Hollanda’da gelenlerin oranı %4,8, Belçika, İngiltere ve Rusya’dan gelenlerin oranları ise %3,2’dir (Tablo 4.23).

Katılımcıların Paris’e geldikleri ülkelere bakıldığında çok yüksek oranda Fransa olduğu görülmektedir. Bu da iç turizmin aktifliğinin bir göstergesidir. Katılımcıların geldikleri diğer ülkelere bakıldığında ise Avrupa ülkeleri ve Fransa’ya konum olarak yakın olan ülkeler yoğunluktadır.

Paris’teki Ekoturistlerin Paris’teki Ekoturizme İlişkin Tutumları

Tablo 4.24. Ekoturizm aktivitelerine yılda kaç defa katılıyorsunuz?

Aktivitelere Katılma Sayısı	Frekans	Yüzde (%)
1	34	54,8
2	22	35,5
3	4	6,5
4	2	3,2
Toplam	62	%100

“Ekoturizm aktivitelerine yılda kaç defa katılıyorsunuz?” sorusuna katılımcılardan 34’ü bir defa, 22’si iki defa, 4’ü üç defa ve 2’si dört defa yanıtını vermiştir (Tablo 4.24).

“Ekoturizm aktivitelerine yılda kaç defa katılıyorsunuz?” sorusuna verilen cevapların yüzdesel olarak karşılığı ise; %54,8 ile bir defa, %35,5 ile iki defa, %6,5 ile üç defa, %3,2 ile dört defa şeklinde olmuştur (Tablo 4.24).

Ekoturistlerin bir yıl içerisinde ekoturizm aktivitelerine kaç defa katıldıkları da önem taşımaktadır. Yüksek oranda yılda bir defa cevabı alınırken, ikinci sırada yılda iki defa cevabı bunu takip etmektedir. Bireylerin çalışma ve tatil durumları göz önüne alındığında bu sonuç doğaldır.

Tablo 4.25. Bir yıl içerisinde ekoturizm için ne kadar harcama yapıyorsunuz?

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
0-500 Euro	1	1,6
500-1000 Euro	24	38,7
1000-1500 Euro	27	43,5
1500 Euro ve üstü	10	16,1
Toplam	62	%100

“Bir yıl içerisinde ekoturizm için ne kadar harcama yapıyorsunuz?” sorusuna katılımcılardan 1’i 0-500 Euro, 24’ü 500-1000 Euro, 27’si 1000-1500 Euro, 10’u 1500 Euro ve üstü yanıtlarını vermişlerdir (Tablo 4.25).

“Bir yıl içerisinde ekoturizm için ne kadar harcama yapıyorsunuz?” sorusuna verilen yanıtların oranları ise; %1,6 ile 0-500 Euro, %38,7 ile 500-1000 Euro, %43,5 ile 1000-1500 Euro, %16,1 ile 1500 Euro ve üstü olarak tespit edilmiştir (Tablo 4.25).

Ekoturistlerin ekoturizm için yıllık harcamaları değerlendirildiğinde en yüksek oranın 1000-1500 Euro olduğu görülmektedir. Sonrasında ise 500-1000 Euro yıllık harcama gelmektedir.

Tablo 4.26. Paris’te ekoturizmin gelişmiş olduğunu düşünüyorum.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	52	83,9
Kararsızım	8	12,9
Katılmıyorum	2	3,2
Toplam	62	%100

“Paris’te ekoturizmin gelişmiş olduğunu düşünüyorum” sorusuna katılımcıların 52’si katılıyorum, 8’i kararsızım ve 2’si katılmıyorum yanıtlarını vermişlerdir (Tablo 4.26).

“Paris’te ekoturizmin gelişmiş olduğunu düşünüyorum” sorusuna verilen yanıtların %83,9’u katılıyorum, %12,9’u kararsızım, %3,2’si katılmıyorum şeklinde olmuştur (Tablo 4.26).

Paris’i ekoturizm için tercih eden ekoturistlerin, Paris’teki ekoturizmin gelişmişliği konusundaki tutumları oldukça önemlidir. Ekoturistlerin Paris’teki ekoturizmin gelişmişliği konusunda oldukça yüksek oranda olumlu tutum sergiledikleri görülmektedir. Bu durumun yerel halk anketinde sorulan aynı soruya ilişkin alınmış olumlu tutumla benzerlik göstermesi açısından da önemlidir.

Tablo 4.27. Paris’te ekoturizm ile ilgili etkinlik sayısının yeterli olduğunu düşünüyorum.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	43	69,4
Kararsızım	17	27,4
Katılmıyorum	2	3,2
Toplam	62	%100

Tablo 4.27’de görüldüğü üzere “Paris’te ekoturizm ile ilgili etkinlik sayısının yeterli olduğunu düşünüyorum” sorusuna katılımcıların 43’ü katılıyorum, 17’si kararsızım, 2’si ise katılmıyorum yanıtlarını vermişlerdir.

“Paris’te ekoturizm ile ilgili etkinlik sayısının yeterli olduğunu düşünüyorum” sorusu katılımcılar tarafından %69,4 oranda katılıyorum, %27,4 oranda kararsızım, %3,2 oranda katılmıyorum şeklinde yanıtlanmıştır (Tablo 4.27).

Paris’teki ekoturizm ile ilgili etkinlik sayısının yeterliliği konusunda da ekoturistlerin olumlu tutum sergiledikleri görülmektedir. Benzer bir soru yerel halka uygulanan ankette de bulunmaktadır (bkz: Tablo 4.9). Yerel halkın tutumunun ise daha çok kararsız olduğu görülmektedir. Yerel halkın ve ekoturistlerin bu konuya ilişkin tutumları farklılaşmaktadır.

Tablo 4.28. Paris’e özgü yerel ürünleri araştırıp satın aldım.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	43	69,4
Kararsızım	15	24,2
Katılmıyorum	4	6,5
Toplam	62	%100

“Paris’e özgü yerel ürünleri araştırıp satın aldım” sorusuna 43 katılımcı katılıyorum, 15 katılımcı kararsızım, 4 katılımcı ise katılmıyorum yanıtını vermiştir (Tablo 4.28).

“Paris’e özgü yerel ürünleri araştırıp satın aldım” sorusuna %69,4 oranında katılıyorum, 24,2 oranında kararsızım, %6,5 oranında katılmıyorum yanıtı alınmıştır (Tablo 4.28).

Ekoturizmde yerel ürünlerin satılması hem bulunuan şehri tanıtmak hem de yerel halkın refah seviyesini yükseltmek adına önemlidir. Paris’e özgü yerel ürünler Eyfel Kulesi ve Louve Müzesi gibi turistik yerlerin minyatür objeleri, giyim eşyaları ve Fransa’ya özgü yiyecekler olarak öne çıkmaktadır. Bu ürünlerin satıldığı mağazalar hemen hemen her yerde bulunabilmektedir. Turistlerin bir hatıra veya hediye olarak bu ürünleri satın aldıkları gözlemlenmiştir. Ekoturistlerin de Paris’teki yerel ürünlere ilgili olma ve satın alma oranlarının yüksek olduğu görülmektedir.

Tablo 4.29. Paris’teki eko-yumuşak toplu ulaşımın ekolojik denge için yararlı olduğunu düşünüyorum.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	10	16,1
Kararsızım	23	37,1
Katılmıyorum	29	46,8
Toplam	62	%100

“Paris’teki eko-yumuşak toplu ulaşımın ekolojik denge için yararlı olduğunu düşünüyorum” sorusuna katılımcıların 10’u katılıyorum, 23’ü kararsızım, 29’u ise katılmıyorum yanıtını vermiştir (Tablo 4.29).

“Paris’teki eko-yumuşak toplu ulaşımın ekolojik denge için yararlı olduğunu düşünüyorum” sorusuna verilen yanıtların oranları ise; %16,1 ile katılıyorum seçeneği, %37,1 ile kararsızım seçeneği, %46,8 ile katılmıyorum seçeneği şeklinde olmuştur (Tablo 4.29).

Paris’teki toplu ulaşım araçları doğa dostu yakıtlar kullanmaktadır. Bu sebeple eko-yumuşak toplu ulaşım olarak isimlendirilmiştir. Paris’teki ekoturistlerin bu konuda yüksek oranla olumsuz tutum sergiledikleri görülmektedir. Bu durum yerel halk ile farklılık göstermektedir (bkz: Tablo 4.11).

Tablo 4.30. Naturéparif isimli doğa ve biyoçeşitlilik üzerine çalışan ve etkinlikler düzenleyen kurum hakkında bilgi sahibiyim.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	9	14,5
Kararsızım	8	12,9
Katılmıyorum	45	72,6
Toplam	108	%100

“Naturéparif isimli doğa ve biyoçeşitlilik üzerine çalışan ve etkinlikler düzenleyen kurum hakkında bilgi sahibiyim” sorusuna gelen yanıtlar ise 9 katılımcı ile katılıyorum, 8 katılımcı ile kararsızım 45 katılımcı ile katılmıyorum şeklinde olmuştur (Tablo 4.30).

“Naturéparif isimli doğa ve biyoçeşitlilik üzerine çalışan ve etkinlikler düzenleyen kurum hakkında bilgi sahibiyim” sorusuna verilen yanıtların oranları ise; %14,5 ile katılıyorum, %12,9 ile kararsızım, %72,6 ile katılmıyorum şeklinde olmuştur (Tablo 4.30).

Naturéparif Paris’te doğa ve biyoçeşitlilik üzerine çalışmalar yapan ve etkinlikler düzenleyen oldukça aktif bir kurum iken şu an kalıcı olarak kapatılmıştır. Bu bağlamda ekoturistlerin bu konuda bilgi sahibi olma durumları da sınırlıdır. Yapılan anket sonucunda da oldukça yüksek oranda bilgi sahibi olmadıkları tespit edilmiştir.

Tablo 4.31. Ekolojik doğa yürüyüş rotalarında sık sık yürüyüş yaparım.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	51	82,3
Kararsızım	11	17,7
Katılmıyorum	0	0
Toplam	62	%100

“Ekolojik doğa yürüyüş rotalarında sık sık yürüyüş yaparım” sorusuna 51 katılımcı katılıyorum, 11 katılımcı kararsızım demiştir hiçbir katılımcı katılmıyorum yanıtını vermemiştir (Tablo 4.31).

“Ekolojik doğa yürüyüş rotalarında sık sık yürüyüş yaparım” sorusuna verilen yanıtların oransal dağılımı ise %82,3 ile katılıyorum, %17,7 ile kararsızım şeklinde tespit edilmiştir (Tablo 4.31).

Paris ekolojik doğa yürüş rotaları açısından oldukça zengin bir şehirdir. Paris’e gelen ekoturistlerin de ekolojik doğa yürüyüşü rotalarında sıklıkla yürüyüş yapma oranlarının %82,3 ile oldukça yüksek olduğu görülmektedir (Tablo 4.31).

Tablo 4.32. Parc de Bagatelle ve Parc Floral gibi düzenli olarak yeşil etkinliklere ev sahipliği yapan parkları ziyaret ettim.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	56	90,3
Kararsızım	4	6,5
Katılmıyorum	2	3,2
Toplam	62	%100

“Parc de Bagatelle ve Parc Floral gibi düzenli olarak yeşil etkinliklere ev sahipliği yapan parkları ziyaret ettim” sorusuna verilen yanıtlara bakıldığında 56 katılımcı katılıyorum, 4 katılımcı kararsızım, 2 katılımcı ise katılmıyorum olarak belirtmiştir (Tablo 4.32).

“Parc de Bagatelle ve Parc Floral gibi düzenli olarak yeşil etkinliklere ev sahipliği yapan parkları ziyaret ettim” sorusuna verilen yanıtların %90,3’ü katılıyorum, %6,5’i kararsızım, %3,2’si katılmıyorum olmuştur (Tablo 4.32).

Paris’te bulunan Parc de Bagatelle ve Parc Floral ekolojik turizm için şehirdeki en önemli iki parktır. Bu parklar şehirdeki yeşil etkinliklere ücretsiz olarak ev sahipliği yaparken, ekolojik turizm adına çeşitli aktivite imkanları da sunmaktadır. Bu aktiviteler bitki inceleme (botanik turizm), atlı doğa yürüyüşü, spor turizmi, trekking (doğa yürüyüşü), ekolojik festival ve özel ilgi turizmine ilişkin aktiviteler olarak sıralanabilir. Bireylerin ilgi alanlarına göre seçebilecekleri çeşitli aktiviteler mevcuttur. Bu bağlamda yerel halkın bu parkı ziyaret etmesi ve etkinliklere katılma oranlarının yüksek olduğu yapılan anket sonucunda tespit edilmiştir (bkz: Tablo 16). Bu parklar ekoturistlerin de Paris’te ekolojik bir aktivite yapmak amacı ile tercih edebilecekleri en uygun sahalardandır. Yapılan anket sonucunda elde edilen bulgular da bu durumu doğrulamaktadır. Ekoturistlerin %90,3 gibi yüksek bir oranla Parc de Bagatelle ve Parc Floral’ı ziyaret etmiş olmaları çalışmanın önemli bulgularından biridir.

Tablo 4.33. Çiçekler Şehri (Cité des Fleurs) olarak adlandırılan Paris’in popüler ekolojik caddesini ziyaret ettim.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	16	25,8
Kararsızım	0	0
Katılmıyorum	46	74,2
Toplam	62	%100

“Çiçekler Şehri (Cité des Fleurs) olarak adlandırılan Paris’in popüler ekolojik caddesini ziyaret ettim” sorusuna 16 katılımcı katılıyorum, 46 katılımcı ise katılmıyorum yanıtını vermiştir (Tablo 4.33).

“Çiçekler Şehri (Cité des Fleurs) olarak adlandırılan Paris’in popüler ekolojik caddesini ziyaret ettim” sorusuna verilen katılıyorum yanıtının oranı %25,8 iken, katılmıyorum yanıtının oranı %74,2’dir (Tablo 4.33).

Cité des Fleurs Paris’teki popüler caddelerden biridir. Aslında bir emlak sitesi olan Cité des Fleurs barındırdığı önemli bitki örtüsü ile Paris’in eşsiz vahalarından birisidir. Ayrıca site içerisindeki villalar mimari ve kültürel açıdan da önem taşımaktadır. Yerel halkın bu caddede yürüyüş yapma oranlarının %52,8 ile yüksek olduğu görülmektedir (Tablo 4.15). Ekoturistlerin ise %74,2 oranla bu caddeyi ziyaret etmedikleri görülmektedir (Tablo 4.33). Bu bağlamda yerel halk ile farklılaştıkları görülmektedir.

Tablo 4.34. Yeşil Gezinti Kuşağı (Coulée Verte/ Promenade Plantee) adlı Paris'teki popüler doğa yürüyüş rotasında yürüyüş yaptım.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	42	67,7
Kararsızım	0	0
Katılmıyorum	20	32,3
Toplam	62	%100

“Yeşil Gezinti Kuşağı (Coulée Verte/ Promenade Plantee) adlı Paris'teki popüler doğa yürüyüş rotasında yürüyüş yaptım” sorusuna 42 katılımcı katılıyorum, 20 katılımcı katılmıyorum yanıtını vermiştir (Tablo 4.34).

“Yeşil Gezinti Kuşağı (Coulée Verte/ Promenade Plantee) adlı Paris'teki popüler doğa yürüyüş rotasında yürüyüş yaptım” sorusuna %67,7 oranında katılıyorum, %32,3 oranında katılmıyorum yanıtı verilmiştir (Tablo 4.34).

Coulée Verte eski bir demiryolu iken doğa yürüyüşü rotasına çevrilmiştir. Farklı demiryolu ağlarının kurulması ise zamanla işlevselliğini kaybetmiş ve kapatılmıştır. Sahanın terk edilmiş bir şekilde kalmasındansa yeşillendirilip doğa yürüyüşü rotasına çevrilmesi ekoturizm için güzel bir örnek teşkil etmektedir. Bu rotanın viyadüklerin, piknik alanlarının ve tünellerin üzerinden geçmesi üzerinde yürüyüş yaparken Paris manzarası izleme fırsatı da sunmaktadır. Yapılan saha çalışmaları sırasında bu rotayı ziyaret edenlerin sadece manzara izlemek veya fotoğraf çekimi için geldikleri de gözlemlenmiştir. Ekoturistlerin bu rotayı ziyaret etme durumlarına bakıldığında da oranın oldukça yüksek olduğu dikkat çekmektedir.

Tablo 4.35. Paris'te her eylül ayında düzenlenen büyük caddelerin trafiğe kapatıldığı ve eko etkinlikler ve festivallerin düzenlendiği Arabasız Gün (La Journée Sans Voiture) isimli uygulama hakkında bilgi sahibiyim.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	54	87,1
Kararsızım	4	6,5
Katılmıyorum	4	6,5
Toplam	62	%100

“Paris'te her eylül ayında düzenlenen büyük caddelerin trafiğe kapatıldığı ve eko etkinlikler ve festivallerin düzenlendiği Arabasız Gün (La Journée Sans Voiture) isimli

uygulama hakkında bilgi sahibiyim” sorusuna 54 katılımcı katılıyorum derken 4 katılımcı kararsızım, 4 katılımcı da katılmıyorum demiştir (Tablo 4.35).

“Paris’te her eylül ayında düzenlenen büyük caddelerin trafiğe kapatıldığı ve eko etkinlikler ve festivallerin düzenlendiği Arabasız Gün (La Journée Sans Voiture) isimli uygulama hakkında bilgi sahibiyim” sorusuna verilen katılıyorum yanıtının oranı %87,1 iken, hem kararsızım hem katılmıyorum yanıtlarının oranları %6,5 olarak görülmektedir (Tablo 4.35).

Arabasız Gün (La Journee Sans Voiture) Paris’te ekolojik dengeye destek olmak amacı ile tasarlanmış bir uygulamadır. Her yılın Eylül ayında gerçekleştirilen bu uygulama ile Paris’in büyükcaddeleri trafiğe kapatılmakta ve ekolojik etkinlikler düzenlenmektedir. Yapılan anket sonucunda uygulamanın ekoturistler tarafından da ilgi çekici olduğu tespit edilmiştir. Ekoturistlerin %87,1 oranında bu uygulama hakkında bilgi sahibi oldukları ve olumlu tutum sergiledikleri görülmektedir (Tablo 4.35).

Tablo 4.36. Paris Nefes Alıyor (Paris Respire) isimli hafta sonu ve resmi tatillerde araç trafiğine kapatılan, yalnızca eko-yumuşak ulaşımın ve yayaların şehri keşfetmesine izin veren bölgeler hakkında bilgi sahibiyim.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	55	88,7
Kararsızım	2	3,2
Katılmıyorum	5	8,1
Toplam	62	%100

“Paris Nefes Alıyor (Paris Respire) isimli hafta sonu ve resmi tatillerde araç trafiğine kapatılan, yalnızca eko-yumuşak ulaşımın ve yayaların şehri keşfetmesine izin veren bölgeler hakkında bilgi sahibiyim” sorusuna 55 katılımcı katılıyorum, 2 katılımcı kararsızım, 5 katılımcı ise katılmıyorum demiştir (Tablo 4.36).

“Paris Nefes Alıyor (Paris Respire) isimli hafta sonu ve resmi tatillerde araç trafiğine kapatılan, yalnızca eko-yumuşak ulaşımın ve yayaların şehri keşfetmesine izin veren bölgeler hakkında bilgi sahibiyim” sorusuna verilen katılıyorum yanıtı %88,7, kararsızım yanıtı %3,2, katılmıyorum yanıtı %8,1 paya sahiptir (Tablo 4.36).

Paris Nefes Alıyor (Paris Respire) isimli uygulama Arabasız Gün uygulamasına benzer bir uygulamadır. Paris’te bazı bölgeler hafta sonu ve resmi tatillerde araç trafiğine kapatılmakta yalnızca yaya ve eko-yumuşak toplu ulaşım araçlarına geçit izni verilmektedir. Ekoturistlerin de bu konuda oldukça yüksek oranda bilgi sahibi oldukları ve olumlu tutum sergiledikleri görülmektedir.

Tablo 4.37. Paris’i ekoturizm için tekrardan tercih ederim.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	51	82,3
Kararsızım	9	14,5
Katılmıyorum	2	3,2
Toplam	62	%100

“Paris’i ekoturizm için tekrardan tercih ederim” sorusuna 51 katılımcı katılıyorum, 9 katılımcı kararsızım, 2 katılımcı ise katılmıyorum yanıtını vermiştir (Tablo 4.37).

“Paris’i ekoturizm için tekrardan tercih ederim” sorusun verilen katılıyorum yanıtı %82,3, kararsızım yanıtı %14,5, katılmıyorum yanıtı ise %3,2 oranındadır (Tablo 4.37).

Paris’i ekoturizm için tercih eden ekoturistlerin, şehri tekrardan aynı amaçla tercih etmeleri memnuniyet derecelerini göstermektedir. Katılımcıların %82,3 oranında tekrar tercih edeceklerini belirtmeleri şehirdeki ekoturizm hakkında oldukça olumlu tutum sergilediklerinin göstergesidir (Tablo 4.37).

Tablo 4.38. Ekolojik festivallere katılım.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	26	41,9
Kararsızım	8	12,9
Katılmıyorum	28	45,2
Toplam	62	%100

“Ekolojik festivallere katılım” sorusuna 26 katılımcı katılıyorum, 8 katılımcı kararsızım, 28 katılımcı ise katılmıyorum yanıtını vermiştir (Tablo 4.38).

“Ekolojik festivallere katılım” sorusuna verilen katılıyorum yanıtı %41,9, katılmıyorum yanıtı %45,2, kararsızım yanıtı ise %12,9 orana sahiptir (Tablo 4.38).

Ekolojik festivallerin temel amacı dünyadaki ekolojik dengeye dikkat çekerken eğlenceli etkinlikler sunmaktır. Ekolojik festivaller dünyanın her yerinde sıklıkla yapılan etkinliklerden biri değildir. Paris’teki ekolojik festivaller de belirli zaman ve mekanlarla sınırlıdır. Daha önce bahsedildiği üzere Arabasız Gün uygulamasının yaptığı her yılın eylül ayında ve ekolojik festivallere ücretsiz ev sahipliği yapan Parc Floral ve Parc de Bagatelle gibi parklarda belirli zamanlarda yapılmaktadır. Katılımcıların verdikleri yanıtlar

doğrultusunda %45,2 oranla ekolojik festivallere katılmadıkları fakat %41,9 oranında da katıldıkları görülmektedir. Ekolojik festivallerin kolay bulunabilir ve erişilebilir olmadıkları göz önüne alındığında katılma oranlarının çok düşük olmadığı söylenebilir.

Tablo 4.39. Bir otelde kalacağında o otelin ekolojik otel olmasına dikkat ederim.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	6	9,7
Kararsızım	50	80,6
Katılmıyorum	6	9,7
Toplam	62	%100

“Bir otelde kalacağında o otelin ekolojik otel olmasına dikkat ederim” sorusuna 6 katılımcı katılıyorum, 50 katılımcı kararsızım, 6 katılımcı katılmıyorum yanıtını vermiştir (Tablo 4.39).

“Bir otelde kalacağında o otelin ekolojik otel olmasına dikkat ederim” sorusuna verilen katılıyorum yanıtı %9,7, kararsızım yanıtı birinci sırada yer alarak %80,6, katılmıyorum yanıtı ise %9,7 orana sahiptir (Tablo 4.39).

Günümüzde ekolojik otellerin sayısı artmış ve artmaya da devam etmektedir. Uluslararası Çevre Eğitim Vakfı’nın (Foundation For Environmental Educatio – FEE) verdiği Green Key (Yeşil Anahtar) ödülü, bir otelin ekolojik olduğunu temsil eden önemli göstergelerin başında gelmektedir. Paris’te de Green Key ödülüne sahip 24 konaklama tesisi bulunmaktadır (bknz: Tablo 4.1). Paris’teki ekoturistlerin ekolojik otellerde konaklama tercihleri de önem taşımaktadır. Yapılan anket sonunda elde edilen bulgulara göre ekoturistler %80,6 oranında konu hakkında kararsız olduklarını belirtmişlerdir (Tablo 4.39). Kaldıkları otelin ekolojik olmasını tercih eden ve etmeyenlerin oranının aynı olması da çalışmanın ilgi çekici sonuçlarından biridir.

Tablo 4.40. Ekolojik bisiklet ve manzara turlarına katılırim.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	42	67,7
Kararsızım	0	0
Katılmıyorum	20	32,3
Toplam	62	%100

“Ekolojik bisiklet ve manzara turlarına katılırim” sorusuna 42 katılımcı turist katılıyorum, 20 katılımcı turist ise katılmıyorum yanıtını vermiştir. Kararsızım diyen katılımcı bulunmamaktadır (Tablo 4.40).

“Ekolojik bisiklet ve manzara turlarına katılıyorum” sorusuna verilen katılıyorum yanıtı %67,7’lik bir orana sahipken, katılmıyorum yanıtı %32,3’lük bir orana sahiptir (Tablo 4.40).

Ekolojik bisiklet ve manzara turları Paris’te oldukça popülerdir. Bu anlamda oldukça çok seçenek de mevcuttur. Katılımcıların da %67,7 gibi yüksek bir oranla bu tür turlara katıldıklarını beyan etmeleri duruma paralellik göstermektedir (Tablo 4.40).

Tablo 4.41. Ekolojik turizmin alt çeşitlerine ait (ekolojik akarsu turizmi, ekolojik dağ turizmi vs.) diğer turistik aktiviteler yaparım.

Yanıt	Frekans	Yüzde (%)
Katılıyorum	57	91,9
Kararsızım	0	0
Katılmıyorum	5	8,1
Toplam	62	%100

“Ekolojik turizmin alt çeşitlerine ait (ekolojik akarsu turizmi, ekolojik dağ turizmi vs.) diğer turistik aktiviteler yaparım” sorusuna 57 turist katılıyorum, 5 turist ise katılmıyorum demiştir. Kararsızım diyen katılımcı bulunmamaktadır (Tablo 4.41).

“Ekolojik turizmin alt çeşitlerine ait (ekolojik akarsu turizmi, ekolojik dağ turizmi vs.) diğer turistik aktiviteler yaparım” sorusuna verilen katılıyorum yanıtı %91,9’luk yüksek bir orana sahipken, katılmıyorum yanıtı %8,1’lik bir orana sahiptir (Tablo 4.41).

Ekolojik turizmin 23 tane alt çeşidi bulunmaktadır (bkz: Tablo 2.1). Bu sayı oldukça yüksektir. Katılımcıların ekoturizmin alt çeşitlerine ilişkin turistik aktiviteler katılma oranlarının da çok yüksek olduğu dikkat çekmektedir.

Paris’e Tatile Gelen Ekoturistlere Uygulanan Anketin Bağımsız Örneklem T Testi Bulguları

H0: Cinsiyet ile ekolojik aktiviteler katılma sayısı arasında fark yoktur.

H1: Cinsiyet ile ekolojik aktiviteler katılma sayısı arasında farklılık vardır.

Yapılan bağımsız örneklem T-Testi analizi sonucunda p değeri 0,012 bulunmuştur ($p>0,05$). Bu bağlamda “Equal variances not assumed” bölümünün p değeri dikkate alınacaktır. Buradaki p değeri 0,010 olup cinsiyet ve ekolojik aktiviteler katılma arasında bir fark olduğunu göstermektedir ($p<0,05$). Yani H1 kabul edilmektedir.

H0: Cinsiyet ile yıllık ekoturizm harcaması arasında fark yoktur.

H1: Cinsiyet ile yıllık ekoturizm harcaması arasında fark vardır.

Yapılan bağımsız örneklem T-Testi analizi sonucunda p değeri 0,845 bulunmuştur ($p>0,05$). Varyansların eşitliği durumunda “Equal variances assumed” isimli bölümdeki p

değeri dikkate alınıyor. Bu bölümdeki p değeri 0,084 olarak bulunmuştur ($p < 0,05$). Bu bağlamda H_0 kabul edilir ve cinsiyet ile yıllık ekoturizm harcaması arasında bir fark yoktur.

H_0 : Cinsiyet ile doğa yürüyüşüne katılma arasında fark yoktur.

H_1 : Cinsiyet ile doğa yürüyüşüne katılma arasında fark vardır.

Yapılan bağımsız örneklem T-Testi analizi sonucunda p değeri 0,966 bulunmuştur ($p > 0,05$). Varyansların eşitliği durumunda “Equal variances assumed” bölümünün p değeri dikkate alınacaktır. Bu bölümdeki p değeri 0,983 olduğu için H_0 kabul edilir. ($p < 0,05$). Yani başka bir deyişle cinsiyet ile doğa yürüyüşüne katılma arasında fark yoktur.

H_0 : Cinsiyet ile ekolojik festivallere katılma arasında fark yoktur.

H_1 : Cinsiyet ile ekolojik festivallere katılma arasında farklılık vardır.

Yapılan bağımsız örneklem T-Testi analizi sonucunda p değeri 0,031 bulunmuştur ve varyans eşitliği yoktur ($p > 0,05$). Bu durumda “Equal variances not assumed” bölümünün p değeri dikkate alınacaktır ve bu bölümdeki p değeri 0,169 bulunarak H_0 kabul edilmiştir ($p < 0,05$). Cinsiyet ile ekolojik festivallere katılma arasında bir farklılık yoktur.

H_0 : Cinsiyet ile ekolojik bisiklet ve manzara turlarına katılma arasında fark yoktur.

H_1 : Cinsiyet ile ekolojik bisiklet ve manzara turlarına katılma arasında farklılık vardır.

Yapılan bağımsız örneklem T-Testi analizi sonucunda p değeri 0,050 bulunmuştur ve varyans eşitliğinin olduğu tespit edilmiştir. Bu durumda “Equal variances assumed” bölümünün p değeri dikkate alınacaktır ve bu bölümdeki p değeri 0,290 bulunarak H_0 kabul edilmiştir ($p < 0,05$). Bu bağlamda cinsiyet ile ekolojik bisiklet ve manzara turlarına katılma arasında bir ilişki bulunmamaktadır.

H_0 : Cinsiyet ile ekoturizmin çeşitlerine ait turistik faaliyetlere katılma arasında fark yoktur.

H_1 : Cinsiyet ile ekoturizmin çeşitlerine ait turistik faaliyetlere katılma arasında farklılık vardır.

Yapılan bağımsız örneklem T-Testi analizi sonucunda p değeri 0,635 bulunmuştur ve varyans eşitliğinin olduğu tespit edilmiştir ($p > 0,05$). Bu durumda “Equal variances not assumed” bölümünün p değeri dikkate alınacaktır ve bu bölümdeki p değeri 0,811 bulunarak H_0 kabul edilmiştir ($p < 0,05$). Bu bağlamda cinsiyet ile ekoturizmin çeşitlerine ait turistik aktivitelere katılma arasında bir ilişki bulunmamaktadır.

Paris'e Tatile Gelen Ekoturistlere Uygulanan Anketin One Way ANOVA Analizi Bulguları

1. Hipotez: Katılımcıların yaş grubu ile ekolojik aktivitelere katılma sayıları arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Yapılan analiz sonucunda p değeri 0,084 olarak bulunmuştur ($p < 0,05$). Bu durumda gruplar arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

2. Hipotez: Katılımcıların yaş grubu ile doğa yürüyüşü yapma sıklıkları arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Yapılan analiz sonucunda p değeri 0,000 olarak tespit edilmiştir ($p < 0,05$). Bu bağlamda grupların aritmetik ortalamalarına göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir. 18-24 yaş grubu ile 25-34 yaş grubu 65 yaş ve üzeri gruba göre farklılaşmaktadır. 65 yaş ve üzeri grubun doğa yürüyüşüne katılma sıklıkları ortalaması bu iki gruba göre daha yüksektir.

3. Hipotez: katılımcıların yaş grubu ile ekolojik festivallere katılmaları arasında anlamlı bir ilişki vardır.

Yapılan analiz sonucunda p değeri 0,001 olarak bulunmuştur ($p < 0,05$). Bu bağlamda grupların aritmetik ortalamalarına göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir. 18-24 yaş grubu ile 25-34 yaş grubu 65 yaş ve üzeri gruba göre farklılaşmaktadır. 65 yaş ve üzeri grubunun ekolojik festivallere katılma ortalaması bu iki gruba göre daha yüksektir.

4. Hipotez: Katılımcıların yaş grubu ile ekolojik bisiklet ve manzara turlarına katılma arasında anlamlı bir ilişki bulunmaktadır.

Yapılan analiz sonucunda p değeri 0,004 olarak bulunmuştur ($p < 0,05$). Bu bağlamda grupların aritmetik ortalamalarına göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir. 65 yaş ve üzeri olan yaş grubu 25-34 ve 35-44 yaş grubuna göre farklılaşmaktadır. 25-34 yaş grubu ile 35-44 yaş grubunun ekolojik bisiklet ve manzara turlarına katılma ortalaması 65 yaş ve üzeri gruptan daha yüksektir.

5. Hipotez: Katılımcıların yaş grubu ile ekoturizmin çeşitlerine ait turistik faaliyetlere katılmaları arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Yapılan analiz sonucunda p değeri 0,000 olarak bulunmuştur ($p < 0,05$). Bu bağlamda grupların aritmetik ortalamalarına göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir. Farklılaşan gruplar 65 yaş ve üzeri ile 25-34 yaş grubudur. 65 yaş ve üzeri katılımcıların ekoturizmin çeşitlerine ilişkin turistik faaliyetlere katılma ortalaması daha yüksektir.

6. Hipotez: Katılımcıların gelir seviyesi ile ekolojik aktivitelere katılma sıklıkları arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.

Yapılan analiz sonucunda p değeri 0,003 olarak bulunmuştur ($p<0,05$). Bu bağlamda grupların aritmetik ortalamalarına göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir. Düşük gelir seviyesi grubu orta gelir seviyesi grubu ve yüksek gelir seviyesi grubuna göre farklılaşmaktadır. Düşük gelir seviyesi grubunun ekolojik aktivitelere katılma sıklığı ortalaması diğer gruplara göre daha düşüktür. Orta gelir seviyesi grubunun ekolojik aktivitelere katılma ortalamasının da yüksek gelir grubuna oranla daha düşük olduğu tespit edilmiştir.

7. Hipotez: Katılımcıların gelir seviyesi ile ekoturizm için yıllık yapıları harcamalar arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.

Yapılan analiz sonucunda p değeri 0,096 olarak bulunmuştur ($p<0,05$). Bu bağlamda grupların aritmetik ortalamalarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı tespit edilmiştir. Başka bir ifade ile katılımcıların gelir seviyesi ile ekoturizm için yıllık yapıları harcamalar arasında anlamlı bir farklılık bulunmamaktadır.

8. Hipotez: Katılımcıların gelir seviyesi ile ekolojik festivallere katılmaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.

Yapılan analiz sonucunda p değeri 0,015 olarak bulunmuştur ($p<0,05$). Bu bağlamda grupların aritmetik ortalamalarına göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir. Orta gelir seviyesi grubu yüksek gelir seviyesi grubuna göre negatif anlamda farklılaşmaktadır. Yüksek gelir seviyesi grubunun ekolojik aktivitelere katılma ortalaması orta gelir seviyesi grubunun ekolojik festivallere katılma ortalamasından daha yüksektir.

9. Hipotez: Katılımcıların gelir seviyesi ile ekolojik bisiklet ve manzara turlarına katılmaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.

Yapılan analiz sonucunda p değeri 0,000 olarak bulunmuştur ($p<0,05$). Bu bağlamda grupların aritmetik ortalamalarına göre anlamlı bir şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir. Düşük gelir seviyesi grubunun ekolojik aktivitelere katılma ortalaması orta gelir seviyesi grubundan daha yüksektir. Orta gelir seviyesi grubunun ekolojik aktivitelere katılma ortalaması da yüksek gelir seviyesi grubundan daha yüksektir.

10. Hipotez: Katılımcıların gelir seviyesi ile ekoturizmin çeşitlerine ilişkin turizm aktivitelerine katılmaları arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.

Yapılan analiz sonucunda p değeri 0,258 olarak bulunmuştur ($p<0,05$). Bu bağlamda grupların aritmetik ortalamalarına göre anlamlı bir şekilde farklılaşmadığı tespit edilmiştir.

SONUÇ

Fransa dünyanın en çok turist çeken ülkelerinin başında gelmektedir. Paris ise Fransa'nın başkenti ve önemli bir turizm merkezi olarak Fransa'ya gelen turistlerin en çok yoğunlaştığı şehirdir. Paris birçok turizm çeşidine olanak sağlayan bir şehirdir. Bu araştırmada ise Paris şehri ekoturizm açısından değerlendirilmiştir. Paris şehrinin ekoturizm potansiyeli, ekoturizm faaliyet sahaları, Paris'in yerel halkı ve Paris'e seyahat eden ekoturistlerin Paris ekoturizmi üzerine tutumları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Paris'teki ekoturizm faaliyetlerinin gerçekleştirildiği ve gerçekleştirilebileceği alanlar saha çalışması ile incelenmiştir. Paris'te ekoturizm için uygun çeşitli yerlerin olduğu tespit edilmiştir. Mekânsal anlamda şehrin her bir köşesinde ekoturizm için uygun turistik yerlere sahip olduğu görülmektedir. Öncelikle şehir park ve bahçeler açısından oldukça zengindir. Parc de Bagatelle, Parc Floral de Paris, Jardin du Luxembourg, Jardin des Tuileries, Parc de Bercy, Parc Monceau en çok ziyaret edilenlerdendir. Park ve bahçelerdeki oldukça özenli ve düzenli olan peyzaj tasarımları dikkat çekmektedir. Park ve bahçelerde birçok farklı aktivite yapabilmek de mümkündür. Örneğin Parc Floral'de golf sahası ve at binmek için imkan bulunmaktadır. Botanik alanına ilgili olanlar için parklarda ve bahçelerde bulunan bitkiler, bitkilere dair açıklamalar ile birlikte bulunması sebebiyle bitki inceleme imkanı sağlamaktadır. Çocuklar ve yetişkinler için spor ve oyun alanları bulunmakta ayrıca park ve bahçelerde ilkbahar ve yaz aylarında çeşitli etkinlikler düzenlenmektedir. Parc Floral de Paris ve Parc de Bagatelle ekolojik etkinliklere, festivallere, konserlere ve sergilere ücretsiz olarak da ev sahipliği yapmaktadır.

Ayrıca park ve bahçelerde dikkat çeken bir diğer durum ise doğa ve kültürün sürekli iç içe olmasıdır. Her park ve bahçede heykel, anıt, saray, müze gibi unsurlar bulunmaktadır. Paris temelde kültürü, tarihi, mimarisi ile tanınan bir turizm şehridir. Şehrin kültürel miras ve sembolleri şehri turizm için önemli kılmıştır. Eyfel Kulesi, Louvre Müzesi, Zafer Takı, Versay Sarayı, Lüksemburg Sarayı bunların başında gelir.

Şehirdeki bahsi geçen ünlü park ve bahçelerde doğa yürüyüşü yapmak oldukça popülerdir. Bunun yanında şehir doğa yürüyüşü için çeşitli rotalara sahip olması sebebi ile de ekoturizm açısından önem taşır. Coulée Verte (Yeşil Gezinti Kuşağı), Cité des Fleurs (Çiçekler Şehri) doğa yürüyüşü için çok tercih edilen şehir içerisindeki rotalardandır. Özellikle yerel halk sağlık ve spor amaçlı bu rotaları sıklıkla kullanmaktadır. Yapılan saha çalışmaları sonucunda Bois de Vincennes gibi orman alanlarının da doğa yürüyüşü için

oldukça fazla tercih edildiği görülmektedir. Ayrıca Bois de Vincennes gibi orman alanlarında kamp ve karavan turizmi de yapılabilmektedir. Şehrin içerisinde bulunan bu yürüyüş alanları şehrin kalabalığından ve gürültüsünden bir anda doğal bir ortama geçiş sağlaması ile oldukça ilgi çekicidir.

Genel anlamda Paris'teki park ve bahçelerde gerçekleştirilen ekoturizm faaliyetleri incelendiğinde, ekoturizmin alt çeşitlerinden hangilerine olanak sundukları görülmektedir. Bunlar doğa yürüyüşü, atlı doğa yürüyüşü, bitki inceleme, kamp-karavan turizmi, tarihi çekim merkezleri, bisiklet turları ve özel ilgi turizmidir.

Ekoturizmin çeşitlerinden olan akarsu turizmi alanında Sen Nehri, Paris için oldukça önemli yer tutmaktadır. Tekne turları turistlerin ilgisini oldukça çekmektedir. Ayrıca nehir kıyısında oluşturulan park ve yürüyüş rotaları da halk için önemli rekreasyon alanlarıdır.

Paris'te bisiklet çok tercih edilen bir ulaşım aracı iken, bisiklet turları da oldukça tercih edilmektedir. Paris'teki turistik yerlerde bisiklet turları yaygın bulunmakta ve bu turlar rehberler eşliğinde gerçekleştirilmektedir. Bisiklet turlarının rotaları genellikle Paris'in önemli kültürel ve tarihi çekim noktalarından olan Eyfel Kulesi ve Louvre Müzesi çevresinde olmaktadır.

Paris'te ekolojik denge ve biyoçeşitliliğe dikkat çeken uygulamalar da yapılmaktadır. Bu bağlamda şehirde etkinlikler de düzenlenirken, eko-yumuşak olarak toplu ulaşım araçlarının kullanımı, Arabasız Gün (La Journée Sans Voiture) ve Paris Nefes Alıyor (Paris Respire) isimli uygulamalar büyük önem taşımaktadır. Paris'te bazı ulaşım araçları doğa dostu yakıtlar kullanmaktadır. Bu toplu ulaşım araçlarına da “eko-yumuşak ulaşım” adı verilmiştir. Arabasız Gün uygulaması kapsamında her yılın eylül ayında büyük caddeler araç trafiğine kapatılmakta sadece yayaların kullanımına izin verilmektedir. Ayrıca ekolojik bir festival düzenlenmektedir. Bu festival kapsamında “Karbon Ayak İzinizi Azaltın” gibi ücretsiz eğlenceli aktivite imkanı sunulmaktadır. Festival büyük bir piknik ile de sona ermektedir. Paris Nefes Alıyor isimli uygulama ise hafta sonu ve resmi tatillerde gerçekleştirilmektedir. Bazı bölgeler araç trafiğine kapatılmaktadır ve yalnızca eko-yumuşak toplu ulaşım araçları ile yayalara izin verilmektedir. Bununla birlikte yayaların özellikle de turistlerin şehri sakin bir şekilde keşfetmesine izin verildiği düşünülmektedir.

Çalışma kapsamında Paris'in yerel halkıyla ve Paris'e gelen ekoturistlerle, Paris'teki ekoturizm üzerine kurgulanmış anket çalışmaları yapılmıştır. İlk olarak yerel halk ile yapılan anketlere bakılacak olursa öncelikle vatandaşların eğitim seviyesinin yüksek olması dikkat çekmektedir. En yüksek orana üniversite mezunu katılımcılar sahiptir ve bu oran %35,2'dir. İlkokul mezunu hiçbir katılımcı bulunmaması da oldukça dikkat çekici bir diğer sonuçtur.

Katılımcıların Paris'te ekoturizmin gelişmiş olduğunu düşünmeleri önem taşımaktadır. %82,4 oranında katılımcı Paris'te ekoturizmin gelişmiş olduğu düşüncesine katıldıklarını beyan etmişlerdir. Oldukça yüksek olan bu oran hem halkın Paris'teki ekoturizm aktivitelerinden haberdar olduğunu hem de bundan memnun olduklarını da göstermektedir. Buna ilaveten katılımcıların Paris'i ekoturizm için tavsiye etme oranları da %64,8 olarak bu sonucu doğrular niteliktedir. Bilindiği üzere ekoturizm yerel halkın refahını da düşünen bir turizm çeşididir. Bu bağlamda katılımcı olan halkın, ekoturizmin kendileri için ve sürdürülebilir kalkınma için yararlı olduğunu düşünmesi ekoturizmin o şehirde doğru uygulandığını kanıtlar. Ankete katılan katılımcılar %83,3 oranında bu görüşe katılarak Paris şehrinde gerçekleştirilen ekoturizm faaliyetlerinin halkın refahını da düşündüğünü ispatlar niteliktedir. Yerel halkın ekolojik otellerin yeterliliği konusunda %42,2 oranında, ekolojik aktivite sayısının yeterliliği konusunda ise %60,2 oranında “kararsızım” cevabını vermeleri konular hakkında olumlu ya da olumsuz bir tutum sergilemediklerini göstermektedir. Aynı zamanda bu durum Paris'teki eko-yumuşak olarak adlandırılan toplu ulaşım araçları için de geçerlidir. Ekoturizm konusunda genel anlamda bilinçli ve Paris şehrindeki ekoturizm faaliyetleri konusunda olumlu olan halkın %86,1'inin Paris'in ekoturizm için en önemli iki parkı olan Parc de Bagatelle ve Parc Floral'ı ziyaret etmiş olması hiç de şaşırtıcı değildir. Ayrıca halkın ekolojik turlara katılma yüzdesi de oldukça yüksektir. Arabasız Gün veya Paris Nefes Alıyor isimli ekolojik uygulamaları hakkında yüksek oranda bilgi sahibi olmaları halkın genel olarak ekolojik anlamda da bilgili ve bilinçli olduğunu göstermektedir.

Kadın ve erkeklerin ekolojik turları ilgi çekici bulup bulmama, katılıp katılmama durumları değişebilir. Fakat Paris halkına uygulanan anket verilerinin analizi sonucunda bu durumun cinsiyete göre bir farklılık göstermediği sonucuna varılmıştır. Yine cinsiyete bağlı olarak ekoturizm için önemli olan parkları ziyaret edip etmeme durumu değişebilir. Ekolojik turlara katılmanın aksine bu parkları ziyaret etmede cinsiyete göre bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Ekolojik bir tura katılmak; gelir seviyesine, yaş grubuna ve eğitim durumuna göre de farklılık gösterebilir. Yapılan analizlerin sonuçlarına göre gelir seviyesine göre farklılık göstermezken, yaş grubuna ve eğitim durumuna göre farklılık göstermektedir.

Ekoturistlere uygulanan anket sonuçlarında ise halkta olduğu gibi eğitim seviyesinin yüksekliği dikkat çekicidir. Üniversite mezunu katılımcıların oranı %51,6 iken, lisansüstü mezun katılımcıların oranı %22,6'dır. İlkokul ya da ortaokul mezunu katılımcı da bulunmamaktadır. Gelir seviyesi olarak %66,1 oranında katılımcı orta seviyede olduğunu belirtirken, yaptıkları yıllık ekoturizm harcaması da orta düzeyde %43,5 oranında 1000-1500 Euro olarak uyumluluk göstermektedir.

Paris'teki ekoturistlerin büyük bir çoğunluğu da Paris halkı gibi, Paris'te ekoturizmin geliştiğini düşünmektedir. Bu da neden Paris'i tercih ettiklerini açıklamaktadır. Ayrıca katılımcıların yine büyük bir çoğunluğu Paris'i ekoturizm için tekrar tercih edeceklerini belirterek memnuniyet derecelerini de göstermektedir. Paris'teki ekolojik etkinliklerin sayısı ve Paris'in yerel ürünlerine olan olumlu bakış açıları da önemli sonuçlar arasındadır.

Bir ekoturistin en kolay ulaşabileceği ekoturizm aktivitesi doğa yürüyüşüdür. Bu bağlamda anket çalışmasına katılan Paris'teki ekoturistlerin de doğa yürüyüşüne ilgili oldukları tespit edilmiştir. Verilere bakıldığında %82,3 oranında katılımcının sık sık doğa yürüyüşü yaptığı görülmektedir. Ayrıca anket uygulaması yapılırken birçok ekoturistin o an doğa yürüyüşünde olması bunu kanıtlar niteliktedir. Fakat Coulée Verte (Yeşil Gezinti Kuşağı) ve Cite des Fleurs (Çiçekler Şehri) isimli yürüyüş rotaları ekoturistlerin bu kadar ilgisini çekmemiştir. Coulée Vertée'de yürüyüş yapmış olan katılımcıların oranı %67,7 iken, Cité des Fleurs'da yürüyüş yapmış olan katılımcıların oranı ise %25,8'dir. Ekoturistlerin, ekoturizmin Paris'teki önemli faaliyet alanlarından olan Parc Floral ve Parc de Bagatelle'i %90,3 oranında ziyaret etmiş olması da büyük önem taşımaktadır.

Çalışmada dikkat çeken bir diğer sonuç ise ekoturistlerin tatile çıkacakları zaman otel arayışında eko otel olmasına çok da dikkat etmiyor olmalarıdır. Anket verilerine bakıldığında "Bir otelde kalacağımda o otelin ekolojik otel olmasına dikkat ederim" sorusuna 62 katılımcıdan sadece 6'sı katılıyorum yanıtını vermiştir. 50 katılımcı ise kararsızım yanıtını işaretlemiştir. Bir ekoturist turizm faaliyetlerini seçerken, etkinliklere katılırken, ulaşım aracı seçerken ekolojik olanı bulmaya ve tercih etmeye çalışıyor ise otel konusunda da aynı hassasiyet gösterilmelidir.

Ekoturist anketleri üzerine yapılan analizler sonucunda ulaşılan sonuçlara göre cinsiyetle ekolojik aktivitelere katılma sayısı arasında bir ilişki bulunurken; cinsiyet ile doğa yürüyüşüne katılma, ekolojik festivallere katılma, bisiklet ve manzara turlarına katılma, yıllık ekoturizm harcaması ve ekoturizmin çeşitlerine ilişkin turizm aktivitelerine katılma arasında bir farklılık ya da ilişki olmadığı görülmektedir.

Ekoturistlerin yaş grubu ile ekolojik aktivitelere katılma sayısı arasında da bir ilişki bulunmamaktadır. Fakat doğa yürüyüşüne katılmaları ile yaş grubu arasında bir farklılaşma olduğu tespit edilmiştir. 65 yaş ve üzeri olan yaş grubundan katılımcıların doğa yürüyüşüne katılma ortalamasının en yüksek olması ulaşılan önemli sonuçlardandır. Bisiklet turu ve manzara turlarına katılma ortalamasında ise 65 yaş ve üzeri grup 25-34 ve 35-44 yaş grubundan daha düşüktür.

Ekoturizm çok fazla sayıda alt çeşide sahiptir. Bu çeşitler kimi zaman ekoturizmden bağımsız farklı bir turizm çeşidi olarak görülüp faaliyet göstermektedir. Örneğin bir akarsu turizmi tamamen ekolojik yollardan uzak turistik faaliyetlerde bulunabilir. Bir şehrin ya da ülkenin ekoturizm için özel bir alana ihtiyacı yoktur. Mevcut olan turizm potansiyeli ve turizm çeşitleri sürdürülebilir yollarla gerçekleştirildiği takdirde ekoturizmin bir parçası haline gelebilir. Temel amaç doğa ve kültürel kaynakları koruyarak turistik faaliyetler yapmak olunca ekoturizm yarı seviyede uygulanmış olacaktır. Aslında Paris şehrinde de ekoturizm bu şekilde gerçekleşmiştir ve hem yerel halkın hem de ekoturistlerin beğenisini kazanmıştır. Şehrin mevcut olan turizm potansiyeli ve varlıkları ekoturizmin alt çeşitleri ile ilgili ise, ekolojik kurallar, faaliyetler ve etkinliklerle şekillendirilmiştir. Paris dünyanın en önemli turizm şehirlerinden biri olarak ekoturizm konusunda da farklı ülkelere ve şehirlere örnek niteliğindedir.

KAYNAKÇA

- Akay, B., ve Zengin, B. (2012). Ekoturizm Kaynaklarının Geliştirilmesi: Doğu Marmara Bölgesi Örneği, *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 14, (23), 115-122.
- Akova, İ. (2014). Akarsu Turizmi. *Türk Coğrafya Dergisi* , 0 (30) , 393-407.
- Altaş, N. , Altaş, N. T. , Çavuş, A. , Zaman, N. & Zaman, N. (2015). Türkiye'nin Kış Turizmi Koridorunda Yeni Bir Kış Turizm Merkezi: Konaklı . *Marmara Coğrafya Dergisi* , 0 (31) , 345-365 .
- Arpacı, Ö. , Zengin, B. & Batman, O. (2012). Karamanın Mağara Turizmi Potansiyeli ve Turizm Açısından Kullanılabilirliği . *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi* , 2012 (2) , 59-64 .
- Aydın, O. (2012). Türkiye'de Alternatif Bir Turizm; Sağlık Turizmi . *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi* , 2012 (2) , 91-96 .
- Aydın, O., (2015). AB'de Kırsal Turizmde İlk 5 Ülke ve Türkiye'de Kırsal Turizm. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi* 14 (23). 39-46.
- Barthon C. ve Pickel-Chevalier, S. (2009). Fransa'da ekoturizm: hangi bölgeler için hangi aktörler? Jean-Pierre Lemasson, Philippe Violier. Hedefler ve Bölgeler. , 2, *Quebec Üniversitesi Yayınları* , s.122-131.
- BATI AKDENİZ KALKINMA AJANSI (2012), Ekoturizm Sektör Raporu. Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı Yayınları, Isparta.
- BATI AKDENİZ KALKINMA AJANSI (2020), Ekoturizm Sektör Raporu. Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı Yayınları, Isparta.
- Bolton, Melvin, (1997). Conservation and the Use of Wildlife Resources, Editor:Melvin Bolton, Chapman & Hall, Coined, “Loving them: Wildlife and Ecotourism” *Earth Scan Publications*, London, pp. 231-249.
- Bozok, D. (2004). Ekoturizm ve Kaz Dağında Bir Uygulama, 1.Balıkesir Ulusal Turizm Kongresi, (15-16 Nisan), Kongre Bildiri Kitabı içinde (ss.434-454), T.C. Balıkesir Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu, Balıkesir.
- Buckley, R. 2009. Ecotourism: Principles and Practices. Cambridge, MA: CAB International.
- Ceylan, S. (2022). Turizmde Postmodern Uygulamalar: Ürgüp'te Mağara Oteller . *International Journal Of Geography And Geography Education* , (45) , 197-218 .

- Ceylan, Y. (2019). Sürdürülebilir Turizm Kapsamında Turizmde Eko Etiketler . *Turizm Ekonomi Ve İşletme Araştırmaları Dergisi* , 1 (1) , 65-80.
- Comité Régional du Tourisme Paris Ile-de-France, (2018). Erişim Tarihi: 18.05.22
- Demir C. ve Çevirgen A. (2006). Ekoturizm yönetimi., ISBN: 975-591-844-2, 222 s, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Diker, O., Çetinkaya, A., Cinkara, A. (2016). Hava Sporları Turizmi ve Safranbolu'nun Hava Sporları Potansiyelinin Belirlenmesi . *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* , 6 (1) , 84-100 .
- Doğaner, S. (2001). Türkiye Turizm Coğrafyası, Çantay Kitabevi, İstanbul.
- Emekli, G., 2006. Coğrafya, Kültür ve Turizm: Kültürel Turizm. *Ege Coğrafya Dergisi*, Cilt: 15 Sayı:1-2, 51-59, İzmir.
- Fennell, D. A. (1999). Ecotourism an Introduction. London and New York: Routledge is an imprint of the Taylor & Francis Group.
- G. Gamma, M. Accola. (1973). Das Wesen des Kongresstourismus, St. C alen, s.3.
- Green Key, 2019, <http://www.greenkey.global/> (Ziyaret Tarihi: 12.04.2022).
- Gümüş, E. ve Güçlü Y. (ed). (2005). Kıtalar ve Ülkeler Coğrafyası. Lisans Yayıncılık, İstanbul.
- Hose, T. A. (2007). Geotourism in Almeria Province, southeast Spain. *Tourism Preliminary Communication* , 259-276.
- INSEE. (2015). Institut National De La Statistique Et Des Études Économiques.
- INSEE. (2021). Institut National De La Statistique Et Des Études Économiques.
- İlban, O. M. ve Kaşlı, M. (2008). Kış Turizmi, Turistik Ürün Çeşitlendirilmesi, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- İsayeva, S. ve Kasalak M.A. (2016). SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM YÖNETİMİ KAPSAMINDA YER ALAN ÖRNEK EKOTURİZM UYGULAMALARI. *CATALHÖYÜK Uluslararası Turizm ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 1. 183-200).
- Kahraman, N., & Türkay, O. (2012). Turizm ve çevre. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Karasu, T. (1990). Kongre Turizmi Üzerinde Düşünceler . *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi* , 1 (5) , 32-34 .
- Kasalak, M.A. (2015). Dünya'da Ekoturizm Pazarı Ve Ekoturizm'in Ülke Gelirlerine Katkıları. *Journal Of Recreation And Tourism Research*. 2 (2). 20-26.
- Kervankıran, İ. ve Eryılmaz, A. (2014). Isparta İli Milli Parklarının Rekreatif Faaliyetlerde Kullanımı . *Marmara Coğrafya Dergisi* , 0 (29).

- Kılıç, M. ve Kervankıran, İ. (2019). Türkiye’de milli parkçılığın kısa bir hikâyesi: Yozgat Çamlığı Milli Parkı Örneği . *Türk Coğrafya Dergisi* , (72) , 21-34 .
- Koroğlu, Ö., Buzlukçu, C., Ulusoy Yıldırım, H. & Oflaz, M. (2019). Ekolojik Tarım Turizm Faaliyetlerine Katılan Ziyaretçilerin Ekolojik Çiftliklere Yönelik Beklenti Ve Algılarının Tespit Edilmesi. *Journal Of Tourism And Gastronomy Studies*, 7 (1), 25-45.
- Kurak Açıcı, F. , Ertaş, Ş. & Sönmez, E. (2017). Sürdürülebilir Turizm: Kültür Turizmi ve Kültürel Miras . *Akademia Disiplinlerarası Bilimsel Araştırmalar Dergisi* , 3 (1) , 52-66 .
- Kuter, N. ve Ünal, H. E., (2009), “Sürdürülebilirlik Kapsamında Ekoturizmin Çevresel, Ekonomik ve Sosyo-Kültürel Etkileri”. *Kastamonu Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 9 (2), ss. 146-156.
- Kyriakaki, A., Zagkotsi, S., Trihas, N. (2013). “Creating Authentic Gastronomic Experiences For Tourist Through Local Agricultural Products: The Greek Breakfast Project”. 5th International Scientific Conference, Rhodes: University Of The Aegean.
- Lecompte, A.F. ve Prim-Allaz, I. (2009). Les Français et le tourisme durable : proposition d'une typologie. Dans *Management & Avenir*. 9, 308-326.
- Leiper, N. (1983). An Etymology of “Tourism”, *Annals of Tourism Research*, 10 (2): 277-280.
- Manigault, C. (2019). Develop Strategies In Ecotourism: Case Study Of Corsica (France). Bachelor’s Thesis. Bachelor Of Business Administration.
- Marques L.C. (2000). An evaluation of ecolodges in the Brazilian Amazon. Ecotourism Conference in the Dominican Republic, (20-22 July).
- Mavi Bayrak, 2019, http://www.mavibayrak.org.tr/tr/icerikDetay.aspx?icerik_refno=1 (Erişim Tarihi: 27.04.2022).
- Newsome, D., Milewski, A., Phillips., N. ve Annear, R. (2002). Effects of Horse Riding on National Park and Other Natural Ecosystems in Australia. Implications For Management. *Journal of Ecotourism*, 1 (1), 52-74.
- Özkan Yürük E. (2003). Turizmin Geleceği: *Ekoturizm. Standard Dergisi*, Ajans Türk Matbaacılık Sanayi A.Ş., Yıl:42, Sayı:500, Ankara.
- Paris Tourist Office. (2022). <https://en.parisinfo.com/paris-show-exhibition/144198/rendez-vous-aux-jardins>. Erişim Tarihi: 10.04.2022
- Pigeassou, C. (2004). Contribution to the Definition of Sport Tourism. *Journal of Sport & Tourism*, 9(3), 287-289.

- Polat, A. T. (2006). Karapınar İlçesi Ve Yakın Çevresi Peyzaj Özelliklerinin Ekoturizm Kullanımları Yönünden Değerlendirilmesi Üzerine Bir Araştırma. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Pratte, J. (2006). Bicycle Tourism: On The Trail To Economic Development. (Ed.) B. Hallman, J. Gardiner Ve D. Blair, Prairie Perspectives: Geographical Essays. Canada: University Of Winnipeg Printing Services.
- Read, S. E. (1980). A Prime Force in the Expansion of Tourism in the Next Decade: Special Interest Travel. İçinde D. E. Hawkins ve arkadaşları (Editörler), Tourism Marketing and Management Issues. 193-202). Washington: George Washington University Press.
- Ross, D. (2001). Developing Sports Tourism: An E Guide For Destination Marketers and Sports Events Planners.
- Sarı, C. (2013). Batı Toroslar'da Yaylaların Fonksiyonel Değişim Süreci Ve Yayla Şenlikleri . *Marmara Coğrafya Dergisi* , 0 (27) , 242-261 .
- Sarı, C., Kılıç, AF., Güven, S., Yaşar, HB. (2020). Üniversite Öğrencilerinin Kültürel Miras Kavramına İlişkin Algılarının Metafor Analizi Yoluyla İncelenmesi . *Uluslararası Dil, Eğitim Ve Sosyal Bilimlerde Güncel Yaklaşımlar Dergisi* , 2 (1) , 334-353.
- Sbinné, M., Kowalski, K., Alexander, V. (2022). Reconnecting Nature And Culture İn The Making Of An Ecotourism Destination. A Case Study Of Lake Annecy, France. Jagiellonian University ve Kraków.
- Sibgatullina, Z.Kh. (2017). L'écotourisme En Fransa. Fiziksel Kültür, Spor Ve Turizm Teorisi Ve Uygulamasının Gerçek Sorunları Konferansı. Volga Devlet Fiziksel Kültür, Spor Ve Turizm Akademisi Yayınevi. 1025-1027.
- Somuncu, M. (2004). Dağcılık Ve Dağ Turizmindeki İkilem: Ekonomik Yarar Ve Ekolojik Bedel . *Coğrafi Bilimler Dergisi* , 2 (1) , 1-21 .
- Soner, F. (2013). Gastronomy Tourism: A Solution For Small Cities Marketing And Regional Development. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Şen, H., Kaya, A., Alparslan, B., (2018). Sürdürülebilirlik Üzerine Tarihsel ve Güncel Bir Perspektif. *Ekonomik Yaklaşım*, 29 (107), 1-47.
- Tanrısevdi, A. (2003). Özel ilgi Turizmi ve Özel ilgi Turizmi Kapsamında Kuşadası ve Çevresinde Var Olan Potansiyel Potansiyel Kaynaklar Üzerine Kuramsal Bir inceleme . *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi* , 14 (1) , 9-22 .
- TIES. (1990). Description and Ecotourism principles, Web Sitesi: <http://www.ecotourism.org>, Erişim Tarihi: 15.03.22

- Tuna, A., Erdoğan, E. (2013). Ekolojik Kültürel Turizm Aracı Eko Müzelerin Kültürel Peyzaj Açısından İrdelenmesi. *Düzce Üniversitesi Orman Fakültesi Ormancılık Dergisi* , 9 (2) , 23-37 .
- Türk Dil Kurumu (2019). <http://sozluk.gov.tr>, Erişim Tarihi: 21.04.2022.
- Ulusoy, H. (2015). Av Turizminin Kırsal Turizm Açısından Kırsal Kalkınma Üzerindeki Etkisinin İrdelenmesi. *Türk Bilimsel Derlemeler Dergisi* , (2) , 74-80.
- Usta, Öcal. (2001). Genel Turizm. İzmir: Anadolu Matbaacılık.
- WCED (1987). Our Common Future, Oxford: Oxford University Press
- Wight, P.A., (2001). Ecotourists: not a homogeneous market segment, The Encyclopedia of Ecotourism, Weaver, D.B. (ed.), CAB International, Wallingford.
- World Ecotourism Summit (2002). Québec declaration on ecotourism. International year of ecotourism 2002, 19 s., Québec City, Canada, Web Sitesi: <http://www.gdrc.org/uem/ecotour/quebec-declaration.pdf>, Erişim Tarihi: 26.04.22
- World Tourism Group, Best Lakes Swim Near Paris, <https://tur.worldtourismgroup.com/10-best-lakes-swim-near-paris-80818> . Erişim Tarihi: 18.04.22.
- WTO, (2018). World Tourism Organization. Erişim Tarihi: 18.05.22
- Yalçın, G. (2007). Çiftlik İlçesi (Niğde) Doğal Kültürel Coğrafya Araştırmaları ve Ekoturizm. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- Yaşar, O. (2011) Saroz Körfezi Kıyılarında Su Altı Dalış Turizmi, Zeitschrift für die Welt der Tüken, *Journal of Word of Turks*, 3(1), 33-55.
- Yeniçare, E. (2012), Kırsal Turizm Nedir ve Örnekler Üzerinde İrdelenmesi, <http://www.belgeler.com/blg/2kag/kirsalturizm-peyzaj> Erişim Tarihi:14.02.22.
- Yılmaz, H. ve Yılmaz, N. (2022). Dünya ve Türkiye'de Dijital Sağlık Turizmi Uygulamaları. *Sağlık Akademisyenleri Dergisi*, 9(1), 64-72.
- Yücel, M. ve Babuş, D. (2005). Doğa Korumanın Tarihçesi ve Türkiye'deki Gelişmeler. *Doğu Akdeniz Ormancılık Araştırma Müdürlüğü Doa Dergisi*, 11, 151-175.

EKLER

Halk İçin Uygulanan Anket Formu (Türkçe)

ANKET FORMU-1

Bu anket formu “Paris’teki (Fransa) Ekoturizm Faaliyetleri ile Ekoturist ve Yerel Halkın Ekoturizme Yönelik Tutumları” isimli yüksek lisans tezi araştırması için hazırlanmıştır. Araştırma kapsamında Paris’te yaşayan vatandaşların Paris’teki ekoturizme ilişkin tutumlarını incelemek amaçlanmaktadır. Bilimsel nitelik taşıyan bu araştırmanın, idari veya siyasi herhangi bir yönü yoktur. Lütfen anket formuna adınızı, soyadınızı veya kimliğinizi belirten hiçbir şey yazmayınız. Bu ankette, 17 adet soru bulunmaktadır. Sorulara eksiksiz, gerçekçi ve içtenlikle cevap vermeniz, bu araştırmanın amacına ulaşmasına katkıda bulunacaktır. Soruları, parantez içindeki boşluklara X işareti koyarak cevaplandırınız. Örnek: (X). Cevap için ayrılan kısımlar yetmediği takdirde, anket formunun boş kısımlarını da yanıt için kullanabilirsiniz. Sorulara vereceğiniz cevaplarla yapacağınız değerli yardım ve katkılarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Saygılarımla.

Nehir Nur Delen

BÖLÜM 1

1. Cinsiyetiniz nedir?

- ☐ Kadın
- ☐ Erkek
- ☐ Belirtmek istemiyorum

2. Yaşınız hangi aralıktadır?

- ☐ 17 ve daha genç
- ☐ 18-24
- ☐ 25-34
- ☐ 35-44
- ☐ 45-54
- ☐ 55-64
- ☐ 65 ve daha yaşlı

3. Eğitim durumunuz nedir?

- ☐ İlkokul
- ☐ Ortaokul
- ☐ Lise
- ☐ Üniversite

☐ Lisansüstü

4. Gelir seviyenize göre hangi kategoride bulunuyorsunuz?

☐ Alt

☐ Orta

☐ Yüksek

BÖLÜM 2

5. Paris'teki ekolojik turizmin geliştiğini düşünüyorum.

☐ Katılıyorum

☐ Kararsızım

☐ Katılmıyorum

6.Yaşadığım şehri, Paris'i ekolojik turizm için tavsiye ederim.

☐ Katılıyorum

☐ Kararsızım

☐ Katılmıyorum

7. Paris'teki ekolojik turizmin, hem Paris'te yaşayan vatandaşlar için hem de sürdürülebilir kalkınma için yararlı olduğunu düşünüyorum.

☐ Katılıyorum

☐ Kararsızım

☐ Katılmıyorum

8. Paris'te ekoturizm ile ilgili etkinlik sayısının yeterli olduğunu düşünüyorum.

☐ Katılıyorum

☐ Kararsızım

☐ Katılmıyorum

9. Paris'teki ekolojik otellerin şehir için yeterli ve yararlı olduğunu düşünüyorum.

☐ Katılıyorum

☐ Kararsızım

☐ Katılmıyorum

10. Paris'teki eko-yumuşak toplu ulaşımın ekolojik denge için yararlı olduğunu düşünüyorum.

☐ Katılıyorum

☐ Kararsızım

☐ Katılmıyorum

11. Naturparif isimli doğa ve biyoçeşitlilik üzerine çalışan ve etkinlikler düzenleyen kurum hakkında bilgi sahibiyim.

- ☐ Katılıyorum
- ☐ Kararsızım
- ☐ Katılmıyorum

12. Parc de Bagatelle ve Parc Floral gibi düzenli olarak yeşil etkinliklere ev sahipliği yapan parkları ziyaret ettim.

- ☐ Katılıyorum
- ☐ Kararsızım
- ☐ Katılmıyorum

13. En az bir kere Paris'te düzenlenen ekolojik bir tura (bisiklet, manzara, yürüyüş vs.) katıldım.

- ☐ Katılıyorum
- ☐ Kararsızım
- ☐ Katılmıyorum

14. Çiçekler Şehri (Cite des Fleurs) olarak adlandırılan Paris'in popüler ekolojik caddesini ziyaret ettim.

- ☐ Katılıyorum
- ☐ Kararsızım
- ☐ Katılmıyorum

15. Yeşil Gezinti Kuşağı (Coulee Verte/ Promenade Plantee) adlı Paris'teki popüler doğa yürüyüş rotasında yürüyüş yaptım.

- ☐ Katılıyorum
- ☐ Kararsızım
- ☐ Katılmıyorum

16. Paris'te her eylül ayında düzenlenen büyük caddelerin trafiğe kapatıldığı ve eko etkinlikler ve festivallerin düzenlendiği Arabasız Gün (La Journee Sans Voiture) isimli uygulama hakkında bilgi sahibiyim.

- ☐ Katılıyorum
- ☐ Kararsızım
- ☐ Katılmıyorum

17. Paris Nefes Alıyor (Paris Respire) isimli hafta sonu ve resmi tatillerde araç trafiğine kapatılan, yalnızca eko-yumuşak ulaşımın ve yayaların şehri keşfetmesine izin veren bölgeler hakkında bilgi sahibiyim.

- ☐ Katılıyorum
- ☐ Kararsızım
- ☐ Katılmıyorum

Halk İçin Uygulanan Anket Formu (İngilizce)

SURVEY FORM - 1

This questionnaire was prepared for the research of the master's thesis named “Ecotourism Activities in Paris (France) and Attitudes of Ecotourists and Local People towards Ecotourism” within the scope of the research, it is aimed to examine the attitudes of citizens living in Paris towards ecotourism in Paris. This scientific research has no administrative or political aspect. Please do not write your name, surname or anything indicating your identity on the questionnaire. There are 17 questions in this survey. Your complete, realistic and sincere answers to the questions will contribute to the achievement of the purpose of this research. Answer the questions by placing an X in the spaces in parentheses. Example: (X). If the parts reserved for the answer are not enough, you can also use the blank parts of the questionnaire for the answer. Thank you in advance for your valuable help and contributions by answering the questions.

With all respect.

Nehir Nur Delen

EPISODE 1

1. What is your gender?

- ☐ Woman
- ☐ Man
- ☐ I do not want to specify

2. What is your age range?

- ☐ 17 and younger
- ☐ 18-24
- ☐ 25-34
- ☐ 35-44
- ☐ 45-54
- ☐ 55-64
- ☐ 65 and older

3. What is your education status?

- ☐ Primary school
- ☐ Middle School
- ☐ High school
- ☐ University

☐ Graduate

4. Which category are you in according to your income level?

☐ Bottom

☐ Middle

☐ High school

EPISODE 2

5. I think that ecological tourism in Paris is developing.

☐ I agree

☐ I'm undecided

☐ I do not agree

6. I recommend the city I live in, Paris, for ecological tourism.

☐ I agree

☐ I'm undecided

☐ I do not agree

7. I think that ecological tourism in Paris is beneficial both for the citizens living in Paris and for sustainable development.

☐ I agree

☐ I'm undecided

☐ I do not agree

8. I think that the number of activities related to ecotourism in Paris is sufficient.

☐ I agree

☐ I'm undecided

☐ I do not agree

9. I think that the ecological hotels in Paris are sufficient and beneficial for the city.

☐ I agree

☐ I'm undecided

☐ I do not agree

10. I think that the eco-soft public transportation in Paris is beneficial for the ecological balance.

☐ I agree

☐ I'm undecided

☐ I do not agree

11. I have information about the institution called Naturparif, which works on nature and biodiversity and organizes events.

- ☐ I agree
- ☐ I'm undecided
- ☐ I do not agree

12. I visited parks that regularly host green events, such as Parc de Bagette and Parc Floral.

- ☐ I agree
- ☐ I'm undecided
- ☐ I do not agree

13. At least once, I participated in an ecological tour (cycling, scenery, hiking, etc.) organized in Paris.

- ☐ I agree
- ☐ I'm undecided
- ☐ I do not agree

14. I visited the popular ecological street of Paris, called the City of Flowers (Cite des Fleurs).

- ☐ I agree
- ☐ I'm undecided
- ☐ I do not agree

15. I hiked on the popular hiking route in Paris called the Green Promenade Belt (Coulee Verte/ Promenade Plantee).

- ☐ I agree
- ☐ I'm undecided
- ☐ I do not agree

16. I am familiar with the practice called La Journee Sans Voiture, which is held every September in Paris, where major streets are closed to traffic and eco events and festivals are held.

- ☐ I agree
- ☐ I'm undecided
- ☐ I do not agree

17. I know about the areas called Paris Breathes (Paris Respire), which are closed to vehicle traffic on weekends and public holidays, allowing only eco-soft transportation and pedestrians to explore the city.

- ☐ I agree
- ☐ I'm undecided
- ☐ I do not agree

Halk İçin Uygulanan Anket (Fransızca)

QUESTIONNAIRE

Ce questionnaire a été préparé pour la recherche du mémoire de master intitulé “Activités d'écotourisme à Paris (France) et attitudes des écotouristes et des populations locales envers l'écotourisme” Dans le cadre de la recherche, il s'agit d'examiner les attitudes des citoyens vivant à Paris vis-à-vis de l'écotourisme à Paris. Cette recherche scientifique n'a aucun aspect administratif ou politique. Veuillez ne pas écrire votre nom, prénom ou quoi que ce soit indiquant votre identité sur le questionnaire. Il y a 17 questions dans cette enquête. Vos réponses complètes, réalistes et sincères aux questions contribueront à la réalisation de l'objectif de cette recherche. Répondez aux questions en inscrivant un X dans les espaces entre parenthèses. Exemple : (X). Si les parties réservées à la réponse ne suffisent pas, vous pouvez également utiliser les parties vierges du questionnaire pour la réponse. Merci d'avance pour votre aide précieuse et vos contributions en répondant aux questions.

Avec tout le respect.

Nehir Nur Delen

ÉPISODE 1

1. Quel est votre sexe ?

- ☐ Femme
- ☐ Homme
- ☐ Je ne veux pas préciser

2. Quelle est votre tranche d'âge ?

- ☐ 17 ans et moins
- ☐ 18-24
- ☐ 25-34
- ☐ 35-44
- ☐ 45-54
- ☐ 55-64
- ☐ 65 ans et plus

3. Quel est votre statut scolaire ?

- ☐ École primaire
- ☐ École intermédiaire
- ☐ Lycée
- ☐ Université
- ☐ Diplômé

4. Dans quelle catégorie appartenez-vous selon votre niveau de revenu ?

- ☐ Niveau faible
- ☐ Intermédiaire
- ☐ Haut niveau

ÉPISODE 2**5. Je pense que le tourisme écologique à Paris se développe.**

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

6. Je recommande la ville où j'habite, Paris, pour le tourisme écologique.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

7. Je pense que le tourisme écologique à Paris est bénéfique à la fois pour les Parisiens et pour le développement durable.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

8. Je pense que le nombre d'activités liées à l'écotourisme à Paris est suffisant.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

9. Je pense que les hôtels écologiques à Paris sont suffisants et bénéfiques pour la ville.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

10. Je pense que les transports en commun éco-doux à Paris sont bénéfiques pour l'équilibre écologique.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

11. J'ai des informations sur l'institution Naturparif qui travaille sur la nature et la biodiversité et organise des événements.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

12. J'ai visité des parcs qui accueillent régulièrement des événements verts, comme le Parc de Bagette et le Parc Floral.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

13. Au moins une fois, j'ai participé à une activité de visite écologique (vélo, dépaysement, randonnée, etc.) à Paris.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

14. J'ai visité la rue écologique populaire de Paris, appelée la Cité des Fleurs.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

15. J'ai parcouru le célèbre itinéraire pédestre Coulée Verte / Promenade Plantée à Paris.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

16. Je connais la pratique appelée La Journée Sans Voiture, qui a lieu chaque mois de septembre à Paris, où les rues principales sont fermées à la circulation et où se déroulent des événements et festivals écologiques.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

17. Je sais qu'avec l'événement Paris Respire, certaines rues sont fermées à la circulation automobile les week-ends et jours fériés, et seuls les transports en commun doux et les piétons sont autorisés à explorer la ville.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

Turistler İçin Uygulanan Anket Formu (Türkçe)

ANKET FORMU – 2

Bu anket formu “Paris’teki (Fransa) Ekoturizm Faaliyetleri ile Ekoturist ve Yerel Halkın Ekoturizme Yönelik Tutumları” isimli yüksek lisans tezi araştırması için hazırlanmıştır. Araştırma kapsamında Paris’i ziyaret eden ekoturistlerin Paris’teki ekoturizme ilişkin tutumlarını incelemek amaçlanmaktadır. Bilimsel nitelik taşıyan bu araştırmanın, idari veya siyasi herhangi bir yönü yoktur. Lütfen anket formuna adınızı, soyadınızı veya kimliğinizi belirten hiçbir şey yazmayınız. Bu ankette, 23 adet soru bulunmaktadır. Sorulara eksiksiz, gerçekçi ve içtenlikle cevap vermeniz, bu araştırmanın amacına ulaşmasına katkıda bulunacaktır. Soruları, parantez içindeki boşluklara X işareti koyarak cevaplandırınız. Örnek: (X). Cevap için ayrılan kısımlar yetmediği takdirde, anket formunun boş kısımlarını da yanıt için kullanabilirsiniz. Sorulara vereceğiniz cevaplarla yapacağınız değerli yardım ve katkılarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Saygılarımla.

Nehir Nur Delen

BÖLÜM 1

1. Cinsiyetiniz nedir?

- ☐ Kadın
- ☐ Erkek
- ☐ Belirtmek istemiyorum

2. Yaşınız hangi aralıktadır?

- ☐ 17 ve daha genç
- ☐ 18-24
- ☐ 25-34
- ☐ 35-44
- ☐ 45-54
- ☐ 55-64
- ☐ 65 ve daha yaşlı

3. Eğitim durumunuz nedir?

- ☐ İlkokul
- ☐ Ortaokul
- ☐ Lise
- ☐ Üniversite
- ☐ Lisansüstü

4. Gelir seviyenize göre hangi kategoride bulunuyorsunuz?

- ☐ Alt

- ☐ Orta
- ☐ Yüksek

5. Hangi ülkede yaşamaktasınız?

6. Ekolojik turizm aktivitelerine yılda kaç defa katılıyorsunuz?

- ☐ 1
- ☐ 2
- ☐ 3
- ☐ 4 ve daha fazla

7. Bir yıl içerisinde ekoturizm için ne kadar harcama yapıyorsunuz?

- ☐ 500 Euro ve daha az
- ☐ 500-1000 Euro
- ☐ 1000-1500 Euro
- ☐ 1500 Euro ve üstü

BÖLÜM 2

8. Paris'te ekoturizmin gelişmiş olduğunu düşünüyorum.

- ☐ Katılıyorum
- ☐ Kararsızım
- ☐ Katılmıyorum

9. Paris'te ekoturizm ile ilgili etkinlik sayısının yeterli olduğunu düşünüyorum.

- ☐ Katılıyorum
- ☐ Kararsızım
- ☐ Katılmıyorum

10.Paris'e özgü yerel ürünleri araştırıp satın aldım.

- ☐ Katılıyorum
- ☐ Kararsızım
- ☐ Katılmıyorum

11. Paris'teki eko-yumuşak toplu ulaşımın ekolojik denge için yararlı olduğunu düşünüyorum.

- ☐ Katılıyorum

- ☐ Kararsızım
☐ Katılmıyorum

12. Naturéparif isimli doğa ve biyoçeşitlilik üzerine çalışan ve etkinlikler düzenleyen kurum hakkında bilgi sahibiyim.

- ☐ Katılıyorum
☐ Kararsızım
☐ Katılmıyorum

13. Ekolojik doğa yürüyüş rotalarında sık sık yürüyüş yaparım.

- ☐ Katılıyorum
☐ Kararsızım
☐ Katılmıyorum

14. Parc de Bagette ve Parc Floral gibi düzenli olarak yeşil etkinliklere ev sahipliği yapan parkları ziyaret ettim.

- ☐ Katılıyorum
☐ Kararsızım
☐ Katılmıyorum

15. Çiçekler Şehri (Cite des Fleurs) olarak adlandırılan Paris'in popüler ekolojik caddesini ziyaret ettim.

- ☐ Katılıyorum
☐ Kararsızım
☐ Katılmıyorum

16. Yeşil Gezinti Kuşağı (Coulee Verte/ Promenade Plantee) adlı Paris'teki popüler doğa yürüyüş rotasında yürüyüş yaptım.

- ☐ Katılıyorum
☐ Kararsızım
☐ Katılmıyorum

17. Paris'te her eylül ayında düzenlenen büyük caddelerin trafiğe kapatıldığı ve eko etkinlikler ve festivallerin düzenlendiği Arabasız Gün (La Journee Sans Voiture) isimli uygulama hakkında bilgi sahibiyim.

- ☐ Katılıyorum
☐ Kararsızım

☐ Katılmıyorum

18. Paris Nefes Alıyor (Paris Respire) isimli hafta sonu ve resmi tatillerde araç trafiğine kapatılan, yalnızca eko-yumuşak ulaşımın ve yayaların şehri keşfetmesine izin veren bölgeler hakkında bilgi sahibiyim.

☐ Katılıyorum

☐ Kararsızım

☐ Katılmıyorum

19. Paris'i ekolojik turizm için tekrardan tercih ederim.

☐ Katılıyorum

☐ Kararsızım

☐ Katılmıyorum

20. Ekolojik festivallere katılırım.

☐ Katılıyorum

☐ Kararsızım

☐ Katılmıyorum

21. Bir otelde kalacağımda o otelin ekolojik otel olmasına dikkat ederim.

☐ Katılıyorum

☐ Kararsızım

☐ Katılmıyorum

22. Ekolojik bisiklet ve manzara turlarına katılırım.

☐ Katılıyorum

☐ Kararsızım

☐ Katılmıyorum

23. Ekolojik turizmin alt çeşitlerine ait (ekolojik akarsu turizmi, ekolojik dağ turizmi vs.) diğer turistik aktiviteler yaparım.

☐ Katılıyorum

☐ Kararsızım

☐ Katılmıyorum

Turistler İçin Uygulanan Anket Formu (İngilizce)

SURVEY FORM - 2

This questionnaire was prepared for the research of the master's thesis named “Ecotourism Activities in Paris (France) and Attitudes of Ecotourists and Local People towards Ecotourism” within the scope of the research, it is aimed to examine the attitudes of ecotourists visiting Paris towards ecotourism in Paris. This scientific research has no administrative or political aspect. Please do not write your name, surname or anything indicating your identity on the questionnaire. There are 23 questions in this survey. Your complete, realistic and sincere answers to the questions will contribute to the achievement of the purpose of this research. Answer the questions by placing an X in the spaces in parentheses. Example: (X). If the parts reserved for the answer are not enough, you can also use the blank parts of the questionnaire for the answer. Thank you in advance for your valuable help and contributions by answering the questions.

With all respect.

Nehir Nur Delen

EPISODE 1

1. What is your gender?

- ☐ Woman
- ☐ Man
- ☐ I do not want to specify

2. What is your age range?

- ☐ 17 and younger
- ☐ 18-24
- ☐ 25-34
- ☐ 35-44
- ☐ 45-54
- ☐ 55-64
- ☐ 65 and older

3. What is your education status?

- ☐ Primary school
- ☐ Middle School
- ☐ High school
- ☐ University

☐ Graduate

4. Which category are you in according to your income level?

☐ Bottom

☐ Middle

☐ High school

5. In which country do you live?

6. How many times a year do you participate in ecological tourism activities?

☐ one

☐ 2nd

☐ 3

☐ 4 or more

7. How much do you spend on ecotourism in a year?

☐ 500 Euros and less

☐ 500-1000 Euros

☐ 1000-1500 Euros

☐ 1500 Euros and above

EPISODE 2

8. I think ecotourism has developed in Paris.

☐ I agree

☐ I'm undecided

☐ I do not agree

9. I think that the number of activities related to ecotourism in Paris is sufficient.

☐ I agree

☐ I'm undecided

☐ I do not agree

10. I researched and bought local products unique to Paris.

☐ I agree

☐ I'm undecided

☐ I do not agree

11. I think eco-soft public transportation in Paris is beneficial for the ecological balance.

- ☐ I agree
- ☐ I'm undecided
- ☐ I do not agree

12. I have information about the institution called Naturparif, which works on nature and biodiversity and organizes events.

- ☐ I agree
- ☐ I'm undecided
- ☐ I do not agree

13. I often walk on ecological nature walking routes.

- ☐ I agree
- ☐ I'm undecided
- ☐ I do not agree

14. I visited parks that regularly host green events, such as Parc de Bagette and Parc Floral.

- ☐ I agree
- ☐ I'm undecided
- ☐ I do not agree

15. I visited the popular ecological street of Paris, called the City of Flowers (Cite des Fleurs).

- ☐ I agree
- ☐ I'm undecided
- ☐ I do not agree

16. I hiked on the popular hiking route in Paris called the Green Promenade Belt (Coulee Verte/ Promenade Plantee).

- ☐ I agree
- ☐ I'm undecided
- ☐ I do not agree

17. I am familiar with the practice called La Journee Sans Voiture, which is held every September in Paris, where major streets are closed to traffic and eco events and festivals are held.

- ☐ I agree
- ☐ I'm undecided
- ☐ I do not agree

18. Paris is Breathing (Paris Respire), I know about the areas that are closed to vehicle traffic on weekends and public holidays, allowing only eco-soft transportation and pedestrians to explore the city.

- ☐ I agree
- ☐ I'm undecided
- ☐ I do not agree

19. I would prefer Paris again for ecological tourism.

- ☐ I agree
- ☐ I'm undecided
- ☐ I do not agree

20. I participate in ecological festivals.

- ☐ I agree
- ☐ I'm undecided
- ☐ I do not agree

21. When I stay in a hotel, I make sure that it is an ecological hotel.

- ☐ I agree
- ☐ I'm undecided
- ☐ I do not agree

22. I participate in ecological cycling and landscape tours.

- ☐ I agree
- ☐ I'm undecided
- ☐ I do not agree

23. I do other touristic activities belonging to sub-types of ecological tourism (ecological river tourism, ecological mountain tourism, etc.).

- ☐ I agree
- ☐ I'm undecided
- ☐ I do not agree

Turistler İçin Uygulanan Anket Formu (Fransızca)**QUESTIONNAIRE - 2**

Ce questionnaire a été préparé pour la recherche du mémoire de master intitulé “Activités d'écotourisme à Paris (France) et attitudes des écotouristes et des populations locales envers l'écotourisme”. Dans le cadre de la recherche, il s'agit d'examiner les attitudes des écotouristes visitant Paris vis-à-vis de l'écotourisme à Paris. Cette recherche scientifique n'a aucun aspect administratif ou politique. Veuillez ne pas écrire votre nom, prénom ou quoi que ce soit indiquant votre identité sur le questionnaire. Il y a 23 questions dans cette enquête. Vos réponses complètes, réalistes et sincères aux questions contribueront à la réalisation de l'objectif de cette recherche. Répondez aux questions en inscrivant un X dans les espaces entre parenthèses. Exemple : (X). Si les parties réservées à la réponse ne suffisent pas, vous pouvez également utiliser les parties vierges du questionnaire pour la réponse. Merci d'avance pour votre aide précieuse et vos contributions en répondant aux questions.

Avec tout le respect.

Nehir Nur Delen

ÉPISODE 1**1. Quel est votre sexe ?**

- ☐ Femme
- ☐ Masculin
- ☐ Je ne veux pas préciser

2. Quelle est votre tranche d'âge ?

- ☐ 17 ans et moins
- ☐ 18-24
- ☐ 25-34
- ☐ 35-44
- ☐ 45-54
- ☐ 55-64
- ☐ 65 ans et plus

3. Quel est votre statut scolaire ?

- ☐ École primaire
- ☐ École intermédiaire
- ☐ Lycée

☐ Université

☐ Diplômé

4. Dans quelle catégorie appartenez-vous selon votre niveau de revenu ?

☐ Niveau faible

☐ Intermédiaire

☐ Haut niveau

5. Dans quel pays vivez-vous ?

6. Combien de fois par an participez-vous à des activités de tourisme écologique ?

☐ un

☐ 2ème

☐ 3

☐ 4 ou plus

7. Combien dépensez-vous en écotourisme par an ?

☐ 500 euros et moins

☐ 500-1000 euros

☐ 1000-1500 euros

☐ 1500 Euros et plus

ÉPISODE 2

8. Je pense que l'écotourisme s'est développé à Paris.

☐ Je suis d'accord

☐ je suis indécis

☐ Je ne suis pas d'accord

9. Je pense que le nombre d'activités liées à l'écotourisme à Paris est suffisant.

☐ Je suis d'accord

☐ je suis indécis

☐ Je ne suis pas d'accord

10. J'ai recherché et acheté des produits locaux uniques à Paris.

☐ Je suis d'accord

☐ je suis indécis

☐ Je ne suis pas d'accord

11. Je pense que les transports en commun éco-doux à Paris sont bénéfiques pour l'équilibre écologique.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

12. J'ai des informations sur l'institution Naturparif qui travaille sur la nature et la biodiversité et organise des événements.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

13. Je marche souvent sur des sentiers pédestres écologiques.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

14. J'ai visité des parcs qui accueillent régulièrement des événements verts, comme le Parc de Bagette et le Parc Floral.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

15. J'ai visité la rue écologique populaire de Paris, appelée la Cité des Fleurs.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

16. J'ai parcouru le célèbre itinéraire pédestre Coulée Verte / Promenade Plantée à Paris.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

17. Je connais la pratique appelée La Journée Sans Voiture, qui a lieu chaque mois de septembre à Paris, où les rues principales sont fermées à la circulation et où se déroulent des événements et festivals écologiques.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

18. Je sais qu'avec l'événement Paris Respire, certaines rues sont fermées à la circulation automobile les week-ends et jours fériés, et seuls les transports en commun doux et les piétons sont autorisés à explorer la ville.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

19. Je préférerais encore Paris pour le tourisme écologique.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

20. Je participe à des festivals écologiques.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

21. Lorsque je séjourne dans un hôtel, je m'assure qu'il s'agit d'un hôtel écologique.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

22. Je participe à des randonnées cyclistes et paysagères écologiques.

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

23. J'exerce d'autres activités touristiques appartenant à des sous-types de tourisme écologique (tourisme écologique fluvial, tourisme écologique de montagne, etc.).

- ☐ Je suis d'accord
- ☐ je suis indécis
- ☐ Je ne suis pas d'accord

Ö Z G E Ç M İ Ş

Adı ve SOYADI	Nehir Nur DELEN
EĞİTİM DURUMU	
Mezun Olduğu Lise	Servet Altınsoy Temel Lisesi
Lisans Diploması	Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Anabilim Dalı
Tezsiz Yüksek Lisans Diploması	
Dönem Proje Konusu	
Tezli Yüksek Lisans Diploması	Akdeniz Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tez Konusu	Paris'teki Ekoturizm Faaliyetleri ile Ekoturist ve Yerel Halkın Ekoturizme Yönelik Tutumları
Doktora Diploması	
Doktora Tez Konusu	
Yabancı Dil / Diller	İngilizce
BİLİMSEL FAALİYETLER	
İŞ DENEYİMİ	
Stajlar	Pedagojik Formasyon Eğitimi Stajı
Projeler	
Çalıştığı Kurumlar	